

Finančná analýza vybraného podniku

Anna Mária Dibdiaková

Bakalářská práce
2025

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav podnikové ekonomiky

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Anna Mária Dibdiaková
Osobní číslo: M22467
Studijní program: B0413A050024 Ekonomika a management
Specializace: Ekonomika a management podniku
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Finanční analýza vybraného podniku

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Provedte literární rešerši týkající se finanční analýzy podniku.

II. Praktická část

- Charakterizujte a analyzujte finanční situaci vybraného podniku za sledovaná období.
- Srovnajte výkonnost podniku v porovnání s hodnotami konkurenčních podniků.
- Vyhodnoťte provedenou finanční analýzu a navrhněte vhodná doporučení pro zlepšení finanční situace vybraného podniku.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita, interakce*. Čtvrté vydání. Osnice: Ekopress, 2021. ISBN 9788087865712.
KOTULIČ, Rastislav; KIRÁLY, Péter a RAJČÁNIOVÁ, Miroslava. *Finančná analýza podniku*. Tretie, prepracované a doplnené vydanie. *Ekonomía*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 9788081688881.
PAVELKOVÁ, Drahomíra; KNÁPKOVÁ, Adriana; ŠTEKER, Karel a REMEŠ, Daniel. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady – 3., kompletně aktualizované vydání*. Grada, 2017. ISBN 9788027105632.
RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 6. aktualizované vydání. *Finanční řízení*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 9788027120284.
WAHLEN, James M.; BAGINSKI, Stephen P. a BRADSHAW, Mark T. *Financial reporting, financial statement analysis, and valuation: a strategic perspective*. 9E. Australia: Cengage, 2018. ISBN 9781337614689.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. David Homola, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **10. února 2025**
Termín odevzdání bakalářské práce: **23. května 2025**

L.S.

doc. Ing. Michal Pilík, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Petr Novák, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2025

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení bakalářské práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na bakalářské práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

Ve Zlíně, dne

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Bakalárska práca s názvom „*Finančná analýza vybraného podniku*“ sa zameriava na komplexné zhodnotenie finančnej situácie Družstva invalidov UNIVERZÁL Piešťany za obdobie rokov 2020 až 2023. Práca analyzuje finančné zdravie podniku pomocou absolútnych a pomerových ukazovateľov, pričom sa sústreďuje na oblasti likvidity, rentability, zadlženosti a aktivity. Teoretická časť definuje základné pojmy a metódy finančnej analýzy vrátane horizontálnej a vertikálnej analýzy, Du Pont rozkladu a modelov celkového hodnotenia bonity podniku. Praktická časť aplikuje uvedené metódy na konkrétny podnik a porovnáva jeho výkonnosť s vybranými konkurenčnými spoločnosťami prostredníctvom benchmarkingu a spider analýzy. Záver práce obsahuje zhrnutie výsledkov a konkrétne odporúčania, ktoré smerujú k zlepšeniu finančnej stability a efektívnosti hospodárenia analyzovaného podniku.

Kľúčové slová: finančná analýza, účtovné výkazy, benchmarking, finančné ukazovatele

ABSTRACT

The bachelor thesis titled “*Financial Analysis of a Selected Company*” focuses on a comprehensive evaluation of the financial situation of the Cooperative of Invalids UNIVERZÁL Piešťany during the period from 2020 to 2023. The thesis analyses the financial health of the company using absolute and ratio indicators, focusing on the areas of liquidity, profitability, indebtedness and activity. The theoretical part defines basic concepts and methods of financial analysis, including horizontal and vertical analysis, Du Pont decomposition, and models of the overall assessment of the creditworthiness of the company. The practical part applies these methods to the selected company and compares its performance with selected competitors through benchmarking and spider analysis. The thesis concludes with a summary of the results and presents specific recommendations aimed at improving the financial stability and operational efficiency of the analysed enterprise.

Keywords: financial analysis, financial statements, benchmarking, financial indicators

OBSAH

ÚVOD.....	11
CIELE A METÓDY SPRACOVANIA PRÁCE	12
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 FINANČNÁ ANALÝZA – VŠEOBECNE	14
1.1 VÝZNAM FINANČNEJ ANALÝZY.....	14
1.2 UŽÍVATELIA FINANČNEJ ANALÝZY	15
1.3 ZDROJE DÁT PRE POTREBY FINANČNEJ ANALÝZY.....	16
1.3.1 Súvaha	17
1.3.2 Výkaz ziskov a strát.....	18
1.3.3 Výkaz o peňažných tokoch (Cash flow).....	19
2 ELEMENTÁRNE METÓDY FINANČNEJ ANALÝZY	21
2.1 ANALÝZA ABSOLÚTNYCH (STAVOVÝCH) UKAZOVATEĽOV	22
2.2 ANALÝZA ROZDIELOVÝCH UKAZOVATEĽOV	23
2.3 ANALÝZA POMEROVÝCH UKAZOVATEĽOV	24
2.3.1 Ukazovatele likvidity.....	25
2.3.2 Ukazovatele rentability.....	27
2.3.3 Ukazovatele zadlženosti	29
2.3.4 Ukazovatele aktivity	31
2.4 ANALÝZA SÚSTAV UKAZOVATEĽOV	34
2.4.1 Pyramídové sústavy ukazovateľov	34
2.4.2 Spider analýza	35
2.4.3 Bankrotové a bonitné modely.....	36
3 VYUŽITIE BENCHMARKINGU VO FINANČNEJ ANALÝZE PODNIKU	40
II PRAKTICKÁ ČÁST	41
4 CHARAKTERISTIKA VYBRANEJ SPOLOČNOSTI.....	42
4.1 ZÁKLADNÉ CHARAKTERISTIKY FIRMY	42
4.2 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA.....	43
4.3 HISTÓRIA.....	44
5 ANALÝZA ABSOLÚTNYCH UKAZOVATEĽOV PODNIKU	45
5.1 HORIZONTÁLNA ANALÝZA	45
5.1.1 Horizontálna analýza súvahy - aktíva.....	45
5.1.2 Horizontálna analýza súvahy - pasíva	47
5.1.3 Horizontálna analýza výkazu zisku a straty	50
5.2 VERTIKÁLNA ANALÝZA	53
5.2.1 Vertikálna analýza súvahy – aktíva.....	53
5.2.2 Vertikálna analýza súvahy – pasíva	55
5.2.3 Vertikálna analýza výkazu ziskov a strát	57

6	ANALÝZA ROZDIELOVÝCH UKAZOVATEĽOV (NWC).....	60
7	ANALÝZA POMEROVÝCH UKAZOVATEĽOV	62
7.1	UKAZOVATELE LIKVIDITY	62
7.2	UKAZOVATELE RENTABILITY	65
7.3	UKAZOVATELE ZADLŽENOSTI.....	67
7.4	UKAZOVATELE AKTIVITY	70
7.5	ROZKLAD DU PONT.....	74
8	ANALÝZA SÚHRNNÝCH UKAZOVATEĽOV	75
8.1	ALTMANOV MODEL – BANKROTOVÝ MODEL	75
8.2	KRÁLIČKOV QUICKTEST - BONITNÝ MODEL	76
8.3	SPIDER ANALÝZA	78
9	ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE FINANČNEJ ANALÝZY SPOLOČNOSTI DI UNIVERZÁL A ODPORÚČANIA	80
9.1	ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE	80
9.2	ODPORÚČANIA	83
	ZÁVER	86
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	87
	ZOZNAM OBRÁZKOV	89
	ZOZNAM TABULIEK	90
	ZOZNAM GRAFOV	92
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK	93
	ZOZNAM PRÍLOH.....	95

ÚVOD

Finančná analýza predstavuje základný nástroj na hodnotenie finančnej výkonnosti podniku, jeho stability a celkového finančného zdravia. Jej význam spočíva v schopnosti na základe údajov z predchádzajúcich období nielen určiť aktuálnu situáciu podniku, ale aj predikovať budúci vývoj, identifikovať príležitosti a potencionálne hrozby. V dnešnom dynamickom svete je finančná analýza nevyhnutnou súčasťou efektívneho rozhodovania sa manažmentu podniku, ako aj investorov, veriteľov a ostatných zainteresovaných strán. Táto práca sa zameriava na finančnú analýzu podniku DI Univerzál v období 2020 - 2023. Cieľom je posúdiť jeho finančnú výkonnosť a porovnať ju so štyrmi konkurenčnými podnikmi, ktoré majú podobné zameranie a charakter poskytovaných služieb.

Práca je rozdelená na dve časti, teoretickú a praktickú. V teoretickej časti sa budeme venovať literárnej rešerši, a teda základným pojmom a metódam finančnej analýzy. Budú predstavené rôzne finančné ukazovatele, ktoré sa podieľajú na jej tvorbe. V tejto časti je taktiež dôležité vysvetliť a definovať zdroje pre výpočet vyššie spomenutých ukazovateľov, medzi ktoré patria účtovné výkazy ako sú súvaha, výkaz ziskov a strát a výkaz peňažných tokov.

V nasledujúcej praktickej časti budú aplikované získané teoretické poznatky na konkrétny podnik. Zameriame sa na výpočet a interpretáciu finančných ukazovateľov, ktoré následne porovnáme s hodnotami konkurenčných spoločností, aby sme získali širší kontext a identifikovali prednosti a nedostatky podniku DI Univerzál v porovnaní s trhom. Dôraz bude kladený na diagnostiku trendov a odchýlok hospodárenia podniku za sledované obdobie a určiť ich vplyv na celkové finančné zdravie. Na záver práce budú zhrnuté zistenia a navrhnuté adekvátne odporúčania na prípadné zlepšenie finančnej stability analyzovaného subjektu.

CIELE A METÓDY SPRACOVANIA PRÁCE

Hlavným cieľom tejto bakalárske práce je vykonať komplexnú finančnú analýzu podniku Družstvo invalidov UNIVERZÁL a posúdiť jeho finančné zdravie za obdobie rokov 2020 až 2023 a poskytnúť návrhy na zlepšenie. Hlavnou snahou je posúdiť, do akej miery spoločnosť efektívne využíva zdroje, aká je jeho schopnosť dosahovať zisk, splácať záväzky a udržiavať finančnú stabilitu. Zároveň je cieľom porovnať dosiahnuté výsledky s konkurenčnými podnikmi a zhodnotiť jeho pozíciu na trhu. Pre toto porovnanie sú použité a spracované údaje z účtovných výkazov týchto spoločností.

Práca je rozdelená na teoretickú a praktickú časť. Teoretická časť má formou literárnej rešerše za cieľ objasniť základné pojmy, princípy a metódy finančnej analýzy, ktoré sú použité v praktickej časti. Zahŕňa prehľad o jednotlivých finančných ukazovateľoch ako aj modeloch hodnotenia finančného zdravia spoločnosti. Dôležitou súčasťou je aj benchmarking, ktorý slúži ako hlavný nástroj porovnania analyzovaného podniku s vybranými konkurentmi.

V praktickej časti je najprv vykonaná horizontálna a vertikálna analýza účtovných výkazov, ktorá poskytuje prehľad o štruktúre majetku, zdrojov financovania a výsledkov hospodárenia podniku v sledovanom období. Následne sú vypočítané a vyhodnotené pomerové ukazovatele, ako rentabilita, likvidita, zadlženosť a aktivita, ktoré umožňujú podrobnejšie analyzovať finančnú výkonnosť podniku v rôznych oblastiach. Vzhľadom na to, že spoločnosť DI Univerzál nie je možné jednoznačne zaradiť do konkrétneho odvetvia, je v práci uplatnený vyššie spomenutý benchmarking na porovnanie podniku s konkurenciou. Pre zachovanie anonymity sú v práci uvedené konkurenčné spoločnosti ako Podnik A, Podnik B, Podnik C, Podnik D.

Na celkové zhodnotenie finančnej stability je v praktickej časti využitý bonitný model Králičkov Quicktest a bankrotný model Altmanovo Z-skóre. Okrem toho je na vizuálne porovnanie podniku s konkurenciou použitá spider analýza, ktorá graficky znázorňuje, kde spoločnosť dosahuje nadpriemerné hodnoty a naopak oblasti, kde zaostáva za konkurenciou.

V závere práce sú na základe dosiahnutých vyhodnotení a výsledkov navrhnuté odporúčania pre podnik DI Univerzál, s cieľom podporiť jeho ďalší rozvoj a zlepšiť momentálny finančný stav.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 FINANČNÁ ANALÝZA – VŠEOBECNE

Analýza ako všeobecná metóda poznania sa pri skúmaní konkrétneho predmetu realizuje jeho rozkladom na jednotlivé zložky, čo umožňuje pochopiť vzájomné vzťahy medzi týmito časťami. Ak sa analýza zameriava na ekonomické procesy a javy, hovoríme o ekonomickej analýze. Špecifickým typom ekonomickej analýzy, ktorá sa zaoberá peniazmi a časom, je finančná analýza. (Kotulič et al. 2018, s.11)

Finančná analýza predstavuje obširny a komplexný proces, na základe ktorého sa vyhodnocuje finančná situácia alebo inak povedané finančné zdravie podniku. Ide o systematické skúmanie kondície podniku, na základe ktorého vyplývajú informácie o minulosti podniku, no najmä údaje pre potrebné odhady a prognózy budúceho pôsobenia a vývoja firmy. (Knápková et al. 2017, s. 17).

Hlavným cieľom finančnej analýzy je posúdiť, či je podnik schopný dosahovať takú návratnosť kapitálu, ktorá pokryje jeho náklady. Zároveň, či je schopný ziskovo rozvíjať svoje aktivity a vytvárať dostatok peňažných prostriedkov na splácanie záväzkov a využívanie nových príležitostí. (Robinson, Thomas R. 2020, s. 2)

Finančná analýza je úlohou finančných analytikov. V menších podnikoch túto prácu často vykonáva jedna osoba, ktorá má aj iné povinnosti, ako napríklad účtovník. Vo väčších podnikoch s komplexnejšou štruktúrou sa zvyčajne zriaďuje samostatné oddelenie pre finančnú analýzu. (Kotulič et al. 2018, s.12)

Je nevyhnutným nástrojom pre široké spektrum užívateľov, hlavne manažérov a ďalších interných používateľov.

1.1 Význam finančnej analýzy

Je potrebné zdôrazniť, že finančná analýza zohráva kľúčovú rolu v rozhodovacom procese podniku. Poskytuje dôležité informácie o finančnej situácii a na základe týchto znalostí sa manažéri vedú správne rozhodovať. Tieto rozhodnutia sa týkajú rôznych činností, ako napríklad získavanie finančných zdrojov, stanovenie optimálnej finančnej štruktúry a štruktúry majetku, alokovanie voľných zdrojov a mnoho iných operácií. (Knápková et al. 2017, s. 17)

Jej cieľom je taktiež nájsť a odhaliť :

- **slabé stránky**, ktoré sa v podniku ešte nemuseli prejavíť, no do budúcnosti môžu ohroziť a vyvolať problémy
- **silné stránky**, ktoré naopak podnik môže využiť vo svoj prospech a úžitok

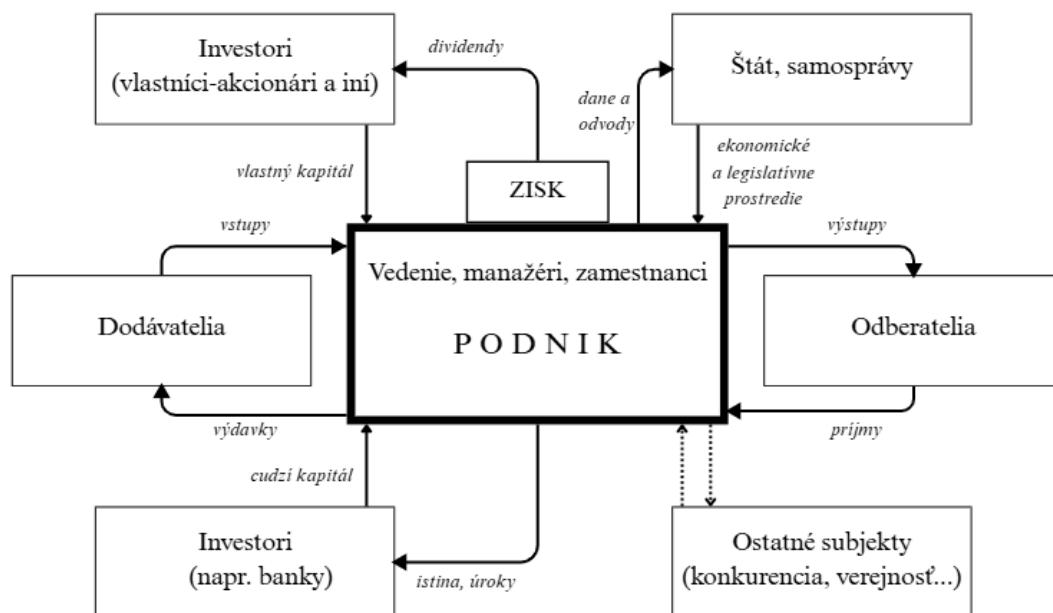
Finančná analýza funguje ako nástroj, ktorý plní šesť základných funkcií:

- 1) **analytická a hodnotiacia** – s použitím adekvátnych nástrojov a metód je schopná detailne zhodnotiť a preskúmať finančnú situáciu podniku,
- 2) **kvantifikačná** – využíva číselné údaje na vyjadrenie javov a procesov, sleduje ich vývoj a umožňuje tak stanoviť úroveň, rozsah a odchýlky skúmaných javov,
- 3) **poznávacia** – umožňuje získať prehľad o finančnom stave podniku, efektívnosti jeho procesov, trhovej pozícii či o charakteristikách analyzovaných ukazovateľov a ich vzájomných vzťahoch,
- 4) **informačná** – slúži ako zdroj, z ktorého manažéri, veritelia, zamestnanci, štátne orgány a iní užívatelia čerpajú informácie,
- 5) **kontrolná** – vďaka zisteným informáciám je možné vykonávať kontrolu,
- 6) **stimulujúca** – pôsobí ako stimulant pre zlepšovanie podnikových procesov.
(Kotulič et al. 2018, s.15)

1.2 Užívatelia finančnej analýzy

Prevedenie finančnej analýzy je nesmierne dôležité pre viacero subjektov, ktorí z nej čerpajú. Knápková a kolektív (2017, s. 17) uvádzajú, že je veľmi ťažké si predstaviť dobrého manažéra, ktorý by nemal predstavu o tom, akú rentabilitu dosahuje jeho podnik, aká je priemerná doba splatnosti pohľadávok a podobne. „Manažéri potrebujú finančnú analýzu pro krátkodobé, a zejména pak pro dlouhodobé finanční řízení podniku“ (Knápková et al. 2017, s. 17).

Vochozka (2020, s. 32) popisuje, že užívatel'ov finančnej analýzy je podľa prostredia, v ktorom pôsobia možné rozdeliť na externých a interných.

Obrázok 1 Interní a externí uživatelia

(zdroj: vlastné spracovanie podľa Kotulič 2018, s. 14)

Manažéri ako interní používatelia využívajú finančné dáta pri rozhodovaní o každodenných činnostiach a pri príprave plánov na budúce obdobia. Tieto informácie im poskytuje systém manažérskeho účtovníctva. Hoci externí používatelia nie sú súčasťou denného riadenia podniku, majú záujem o to, ako spoločnosť hospodári. Finančné informácie získavajú prostredníctvom auditovaných výkazov a pravidelných správ, ako sú výročné alebo štvrťročné prehľady. (Griffin, Michael P. 2015, s. 2, 3)

1.3 Zdroje dát pre potreby finančnej analýzy

Na to, aby bolo možné vykonať finančnú analýzu, je nevyhnutné získať potrebné dáta a informácie. Tieto údaje pochádzajú z rozličných zdrojov, vrátane verejných registrov, informácií poskytnutých majiteľmi a spoločníkmi, ako aj z rôznych štatistických prehľadov.

Pre finančnú analýzu podniku sa primárne využívajú údaje z účtovníctva a účtovných výkazov. Okrem toho, v závislosti od špecifických potrieb analýzy, je potrebné zahrnúť aj ďalšie relevantné zdroje dát. Tieto zdroje možno rozdeliť do troch hlavných skupín:

1. Účtovníctvo – údaje sa získavajú z finančných výkazov (súvaha, výkaz ziskov a strát, cash flow, zmeny kapitálu) a príloh, ktoré sú povinne zverejnené v obchodnom registri. Ďalšie informácie pochádzajú z manažérskeho účtovníctva,

ktoré je prispôsobené podľa potrieb jednotlivého podniku, z výročnej správy, ktorá obsahuje aj iné dáta ako sú vo finančných výkazoch a z prospektov cenných papierov, ktoré poskytujú dodatočné informácie o firme, najmä o jej budúcich zámeroch.

2. Ostatné dáta podnikového informačného systému – údaje získané z interných štatistík, priebežných záznamoch o prevádzke spoločnosti, vnútorných smerniciach.
3. Externé dáta – informácie obsiahnuté v odborných publikáciách, štatistických ročenkách a databázach, obchodnom registri či z kapitálového trhu. (Kubičková, Jindřichovská 2015, s. 17)

Za základný zdroj pre získanie relevantných dát možno považovať účtovné výkazy podniku, ktoré sú tvorené rozvahou, výkazom zisku a straty, prehľadom o peňažných tokoch či prílohou. (Knápková et al., 2017, s. 18)

1.3.1 Súvaha

Ako základný účtovný výkaz podniku nám súvaha poskytuje informácie o štruktúre majetku podniku a akými zdrojmi je tento majetok financovaný. Nazýva sa taktiež bilancia a platí pre ňu bilančné pravidlo, ktoré hovorí o tom, že suma aktív sa rovná sume pasív. (Knápková et al., 2017, s. 24)

To, ako sa rozdeľujú aktíva závisí na ich funkcii, ktorú zastávajú v reprodukčnom procese podniku a na akú dlhú dobu sú vo firme viazané. Vzhľadom na túto klasifikáciu sa členia na *stále aktíva* (dlhodobé), ktoré predstavujú majetkové zložky. V podniku pôsobia pre jeho činnosť dlhodobo a postupne sa opotrebovávajú. Ďalej na *obežné aktíva* (krátkodobé), predstavujúce tú časť štruktúry majetku, ktorá má tendenciu byť spotrebovaná buď naraz, alebo jej schopnosť premeny na peniaze je kratšia než jeden rok. Zdroje krytia aktív – pasíva sa základne členia podľa vlastníctva týchto zdrojov a teda členia sa na vlastný kapitál a cudzie zdroje. (Dluhošová a kol. 2021, s. 54)

V nasledujúcom obrázku je prezentovaná detailnejšia štruktúra jednotlivých strán bilancie.

Tabuľka 1 Zjednodušený vzor súvahy

AKTÍVA		PASÍVA	
A.	Pohľadávky za upísané vlastné imanie	A.	Vlastné imanie
B.	Dlhodobý majetok	A.I.	Základné imanie
B.I.	DNM	A.II.	Kapitálové fondy
B.II.	DHM	A.III.	Fondy zo zisku
B.III.	DFM	A.IV.	VH minulý rok
C.	Obežný majetok	A.V.	VH za účtovné obdobie
C.I.	Zásoby	A.VI.	
C.II.	Pohľadávky	B.+C.	Cudzie zdroje
C.II.1	Dlhodobé pohľadávky	B.	Rezervy
C.II.2	Krátkodobé pohľadávky	C.	Závazky
C.III.	Krátkodobý finančný majetok	C.I.	Dlhodobé záväzky
C.IV.	Finančné účty	C.II.	Krátkodobé záväzky
D.	Časové rozlíšenie aktív	D.	Časové rozlíšenie pasív

(zdroj: vlastné spracovanie)

1.3.2 Výkaz ziskov a strát

Ďalším dôležitým účtovným výkazom, ktorý nám poskytuje kľúčové informácie o výkonnosti podniku, je výkaz ziskov a strát. Jeho základnú štruktúru tvoria výnosy a náklady. (Vochozka 2020, s. 37)

Výnosy predstavujú peňažné prostriedky, ktoré podnik zaznamenal z celkovej svojej činnosti za sledované účtovné obdobie bez ohľadu na to, či boli tieto čiastky v danom období inkasované. Náklady na druhej strane predstavujú peňažné prostriedky, ktoré podnik vynaložil v danom období na generovanie výnosov hoci k ich reálnemu zaplateniu nemuselo dôjsť v rovnakom období. Rozdielom týchto položiek – výnosov a nákladov – vzniká výsledok hospodárenia (VH):

Celkové výnosy – celkové náklady = výsledok hospodárenia (+ zisk, - strata)
(Knápková et al., 2017, s. 40, 41)

Hlavný rozdiel medzi súvahou a výkazom ziskov a strát spočíva v tom, že súvaha poskytuje informácie o aktívach a pasívach v konkrétnom okamihu, zatiaľ čo výkaz zisku a straty sleduje finančné výsledky za určité časové obdobie. Tento výkaz obsahuje tokové veličiny, ktoré sa kumulujú v čase, pričom ich vývoj nemusí byť rovnomerný. Problémom je, že náklady a výnosy nezodpovedajú priamo reálnym peňažným tokom, teda príjmom a výdajom. Z tohto dôvodu čistý zisk neodráža skutočnú hotovosť, ktorú podnik v danom období reálne získal. (Růčková 2019, s. 34) Tento výkaz môže byť zostavený dvoma

spôsobmi: horizontálne, kde sa náklady a výnosy uvádzajú oddelene, alebo vertikálne, kde sa k sebe priradujú výnosy a náklady súvisiace s konkrétnou oblasťou podnikania. Výkaz zisku a straty sa dá pripraviť v detailnej (plnej) alebo zjednodušenej (skrátenej) forme. (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 28)

Tabuľka 2 Zjednodušený vzor výkazu zisku a straty

I.-III.	Prevádzkové výnosy
A.-F.	Prevádzkové náklady
*	Prevádzkový VH
IV.-VII.	Finančné výnosy
G.-K.	Finančné náklady
*	Finančný VH
**	VH pred zdanením
L.	Daň z príjmu
**	VH po zdanení
M.	Prevod podielu na VH spoločníkom
***	VH za účtovné obdobie

(zdroj: vlastné spracovanie)

1.3.3 Výkaz o peňažných tokoch (Cash flow)

Výkaz cash flow patrí medzi účtovné výkazy, ktoré prehľadne porovnávajú zdroje získaných finančných prostriedkov (príjmy) s ich použitím (výdaje) v priebehu sledovaného obdobia. Tento výkaz umožňuje posúdiť, aká je skutočná finančná situácia podniku, teda koľko peňažných prostriedkov si podnik reálne vytvoril a na aké účely ich následne vynaložil. Zároveň potvrdzuje skutočnosť, že dosiahnutý zisk a peniaze nie sú jedno a to isté. (Růčková 2019, s. 35)

Pri hodnotení podniku na základe cash flow treba použiť odlišný prístup než pri posudzovaní zisku. Zatiaľ čo rast kapitálu (zisk) je hlavným cieľom a strata neželaným javom, pri cash flow nemožno tento princíp použiť. Cieľom podniku nie je neustále navyšovať stav hotovosti, ale využívať dostupné peňažné prostriedky na podporu kapitálového rastu. Preto je pri analýze cash flow dôležitejšie sledovať jeho štruktúru, teda jednotlivé oblasti, z ktorých sú peňažné prostriedky tvorené, než len celkový objem peňažných tokov. (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 30)

Položky výkazu cash flow sú členené do troch oblastí:

1. Prevádzková činnosť – z finančného hľadiska tvorí základ podniku a je jeho najdôležitejšou súčasťou. Zahŕňa všetky výnosové činnosti, ktoré nespádajú do

ostatných dvoch oblastí. Práve táto oblasť je rozhodujúca pre samotné fungovanie podniku. Opakované záporné hodnoty prevádzkového cash flow sú u nefinančných spoločností znakom vážnych problémov.

2. Investičná činnosť – zahŕňa obstarávanie a predaj dlhodobých aktív , ako aj poskytovanie úverov či pôžičiek, ktoré nesúvisia s bežnou prevádzkovou činnosťou. Kladný investičný cash flow poukazuje na predaj majetku, zatiaľ čo záporné hodnoty naznačujú investície do dlhodobého majetku, čo zvyčajne znamená priaznivý vývoj v budúcnosti.
3. Finančná činnosť – predstavuje toky peňazí, ktoré ovplyvňujú výšku vlastného kapitálu a dlhodobých záväzkov podniku. Ak je cash flow z tejto oblasti kladný, znamená to, že podnik získal finančné prostriedky od vlastníkov alebo veriteľov. Naopak záporný cash flow predstavuje, že prostriedky boli vrátené investorom alebo veriteľom. (Knápková et al., 2017, s. 53)

Peňažné toky sa dajú vykázat' dvoma základnými spôsobmi:

- Priama metóda – podstatou je vykazovanie jednotlivých skupín hrubých príjmov a výdavkov z jednotlivých oblastí činnosti podniku (prevádzkovej, investičnej, finančnej)
- Nepriama metóda – spočíva v tom, že zisk pred zdanením sa upraví o nepeňažné položky (ako sú odpisy, opravné položky či rezervy), zmeny stavu zásob, pohľadávok a záväzkov ako aj o ďalšie položky z investičnej a finančnej oblasti súvisiace s prevádzkou podniku (Kotulič et al., 2018, s. 45)

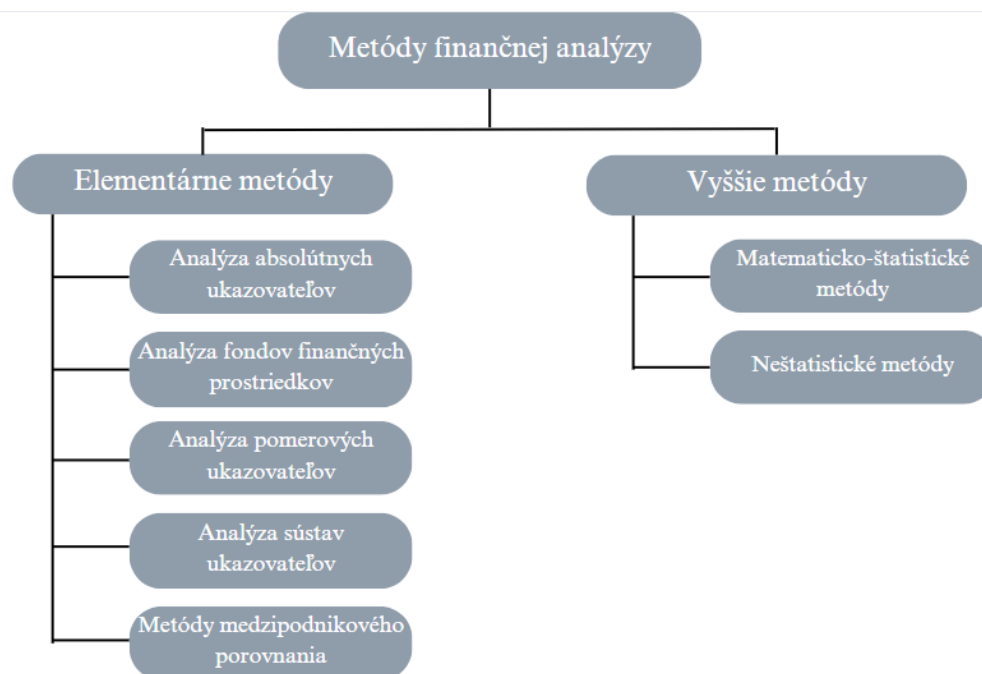
2 ELEMENTÁRNE METÓDY FINANČNEJ ANALÝZY

Táto kapitola sa zameriava na prehľad rôznych metód a prístupov finančnej analýzy, ktoré sa používajú na interpretáciu finančných výkazov a iných zdrojov, či identifikáciu kľúčových ukazovateľov. Je dôležité zdôrazniť, že neexistuje jediná „správna“ metóda finančnej analýzy. Výber vhodných techník a metód závisí na mnohých faktoroch –od konkrétneho cieľa finančnej analýzy, dostupných dát či špecifik analyzovaného subjektu. Odborná literatúra člení metódy finančnej analýzy podľa rôznych hľadísk a preto si v tejto kapitole rozoberieme ich najčastejšie členenie.

Podľa charakteru zdrojov, z ktorých čerpáme informácie klasifikujeme :

- a) Fundamentálnu analýzu – predpovede sa uskutočňujú na základe účtovných údajov, trhových ukazovateľov a kvalitatívnych informácií. Skúma vzťahy medzi reálnymi finančnými výsledkami podniku a jeho trhovou hodnotou.
- b) Technickú analýzu – ekonomické údaje spracováva kvantitatívne, používajúc matematicko-štatistické prístupy a spracovanie týchto dát, ktoré sú následne zhodnotené kvantitatívne aj kvalitatívne (Kotulič et al., 2018, s. 20, 21)

Najbežnejšie delenie metód finančnej analýzy, ktoré komplexne pokrýva nástroje na preskúmanie finančnej situácie podniku, je kategorizované na elementárne a vyššie metódy. Rozdiel medzi týmito dvoma skupinami spočíva v zložitosti matematických výpočtov, ktoré sa aplikujú pri spracovaní vstupných údajov z účtovných výkazov alebo iných zdrojov. (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 65)

Obrázok 2 Delenie metód finančnej analýzy

(zdroj: vlastné spracovanie podľa Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 66)

V rámci tejto kapitoly rozoberieme jednotlivé elementárne metódy finančnej analýzy, ktoré neskôr budú použité v praktickej časti práce.

„Výhodou je jejich jednoduchost, nenáročnosť výpočetního zpracování, nevýhodou pak to, že nepostihuje všechny faktory a právě jednoduchost nemusí vést k pravdivé výpovědi o finanční situaci.“ (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 68)

2.1 Analýza absolútnych (stavových) ukazovateľov

Úvodné posúdenie finančného zdravia spoločnosti sa zvyčajne začína analýzou absolútnych ukazovateľov, ktoré sú priamo obsiahnuté v účtovných výkazoch. Na spresnenie tohto prvotného pohľadu a meranie dynamiky zmien sa používajú horizontálna (trendová) a vertikálna (štruktúrna) analýza, ktoré tiež pracujú s údajmi z účtovných výkazov. (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 69)

Vertikálna analýza sa používa pri rozbere štruktúry určitej veličiny, v tomto prípade jednotlivých položiek súvahy. Výsledok nám ukáže akou veľkou časťou sa daná položka podieľa na celku. Najčastejšie vyjadrenie je v %. (Scholleová 2017, s. 167)

$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i} * 100 \quad (1)$$

P_i – podiel i -tej položky (%),

B_i – veľkosť i -tej položky,

$\sum B_i$ – súčet položiek,

i – poradové číslo položky (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 92, 93)

Horizontálnou analýzou dokážeme hodnotiť a posudzovať ako sa jednotlivé ukazovatele vyvíjali, menili v čase. (Scholleová 2017, s. 167) Pri výpočte nás zaujíma tempo rastu danej veličiny. Ako prvý krok nás zaujíma absolútna zmena dvoch veličín, ktorú následne vydelíme hodnotou veličiny z predchádzajúceho obdobia. Vyjadruje sa v % a tento výsledok nám interpretuje o koľko % sa veličina zmenila. (Kotulič et al., 2018, s. 82, 83)

$$\text{absolútna zmena} = \text{ukazovateľ}'_t - \text{ukazovateľ}'_{t-1} \quad (2)$$

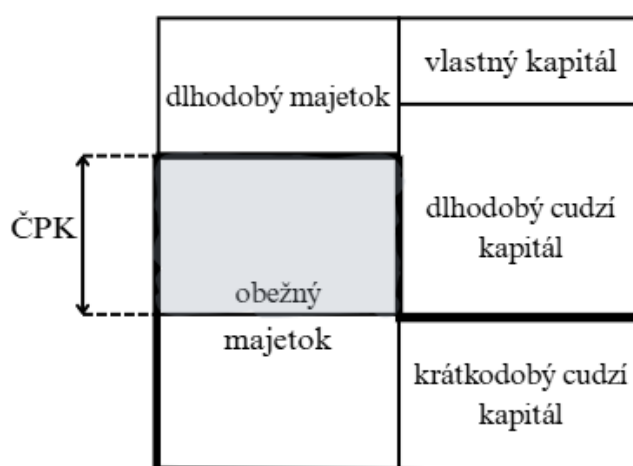
$$\% \text{ zmena} = \frac{\text{absolútna zmena} * 100}{\text{ukazovateľ}'_{t-1}} \quad (3)$$

2.2 Analýza rozdielových ukazovateľov

Rozdielové ukazovatele sa vypočítajú ako rozdiel medzi dvoma alebo viacerými relevantnými veličinami. (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 69) Rozdiel medzi hodnotami nám poskytne informáciu o absolútnom náraste alebo poklese danej veličiny. (Kotulič et al., 2018, s. 82)

Tieto ukazovatele slúžia firme k hodnoteniu finančnej situácia z hľadiska likvidity. Najvýznamnejším rozdielovým ukazovateľom je čistý pracovný kapitál (z anglického NWC). Jeho výpočet je vymedzený ako rozdiel medzi obežným majetkom a krátkodobými cudzími zdrojmi. Je významným ukazovateľom pri hodnotení likvidity podniku a teda jeho schopnosti splácať svoje záväzky. Ak krátkodobé likvidné aktíva predstavujú vyššiu čiastku ako krátkodobé cudzie zdroje, podnik sa považuje za likvidný. (Knápková et al., 2017, s. 85)

$$\text{ČPK (NWC)} = \text{obežné aktíva} - \text{krátkodobé cudzie zdroje} \quad (4)$$

Obrázok 3 Čistý pracovný kapitál

(zdroj: vlastné spracovanie podľa Knápková et al., 2017, s. 86)

2.3 Analýza pomerových ukazovateľov

Pomerové ukazovatele sú kľúčovým nástrojom pri hodnotení finančnej situácie podniku. Ich obľúba pri analýze účtovných výkazov spočíva v tom, že umožňujú rýchly prehľad o finančnej stabilite spoločnosti. Pomerové ukazovatele vyjadrujú vzťahy medzi rôznymi položkami súvahy, výkazu ziskov a strát a peňažných tokov. Hoci je možné zostaviť veľké množstvo týchto ukazovateľov, v praxi sa ukázalo ako najefektívnejšie používať len niekoľko základných. (Knápková et al., 2017, s. 87)

So zámerom zjednodušiť analýzu a celkové porovnávanie ukazovateľov (či už v priestore alebo v čase) sa pomerové ukazovatele triedia do zoskupení podľa obsahu javov,

ktoré opisujeme, podľa hlavných vlastností, pomocou ktorých sa skúma a overuje finančná stabilita podniku. Medzi tieto základné charakteristiky patria napríklad:

- obratovosť – ukazovatele aktivity,
- likvidita – ukazovatele likvidity,
- zadlženosť – ukazovatele zadlženosti,
- výnosnosť – ukazovatele rentability,
- trhová pozícia – ukazovatele trhovej hodnoty. (Máče 2020, s. 103, 104)

2.3.1 Ukazovatele likvidity

Pod pojmom likvidita je možné chápať všeobecnú schopnosť spoločnosti splatiť svoje záväzky, čiže mať alebo získať dostatočné množstvo prostriedkov na zaplatenie potrebných platieb. (Dluhošová a kol. 2021, s. 92) Nakoľko môžeme požadovať rôznu mieru istoty, vyberáme do čitateľa položky obežných aktív s rozličnou dobou schopnosti ich premeny na peniaze – likvidnosti. (Knápková et al., 2017, s. 93)

$$\text{celková likvidita (3. stupeň)} = \frac{\text{Krátkodobý majetok}}{\text{Krátkodobé cudzie zdroje}} \quad (5)$$

Pre tento výpočet je možné v čitateli použiť Krátkodobý majetok, ale je potrebné vyradiť položku Dlhodobé pohľadávky. (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 132) Z tohto ukazovateľa nám vyplýva, koľkokrát sú obežné aktíva schopné pokryť krátkodobé cudzie zdroje. Taktiež by sa mala zväžiť štruktúra zásob a ich ocenenie, z hľadiska ich predajnosti. Ak podnik vlastní nepredajné zásoby, mali by byť vyňaté z výpočtu, pretože neprispievajú k likvidite. (Knápková et al., 2017, s. 94) Za optimálnu výšku tohto ukazovateľa sa považuje rozmedzie hodnôt od 1,5 do 2,5. Pre úspešnosť podniku je dôležité, aby svoje krátkodobé záväzky v dobe ich splatnosti vedel pokryť takými prostriedkami, ktorých charakter je na to určený a aby nemusel používať prostriedky napríklad z predaja hmotného majetku. Predstavovalo by to riziko pre budúci vývoj spoločnosti. Nevýhodou ukazovateľa je, ak sa pri jeho výpočte nezohľadní likvidita obežných aktív a splatnosť krátkodobých záväzkov. Je dôležité, aby bol vývoj ukazovateľa analyzovaný v čase. (Dluhošová a kol. 2021, s. 92)

$$\text{pohotov\'a likvidita (2. stupe\~n)} = \frac{\text{Kr\'atkodob\'y majetok} - \text{Z\'asoby}}{\text{Kr\'atkodob\'e cudzie zdroje}} \quad (6)$$

Pohotov\'a likvidita vyjadruje vz\'ah medzi kr\'atkodob\'ym cudz\'im kapit\'alom a s\'u\~ctom najlikvidnejších akt\'iv a kr\'atkodob\'eho majetku bez z\'asob. (Špička 2017, s. 36) Odborn\'a literat\'ura udáva odpor\'u\~can\'u hodnotu tohto ukazovateľa v intervale 1,0 - 1,5. T\'ato hodnota by sa mala pohybovať v bl\'izkosti 1,0, pretože pod touto hranicou by podnik musel uva\~zovať o z\'iskani peňa\~zných prostriedkov na splatenie kr\'atkodobých z\'aväzkov z predaja z\'asob.

$$\text{Okam\~zit\'a likvidita (1. stupe\~n)} = \frac{\text{Pe\~na\~zn\'e prostriedky}}{\text{Kr\'atkodob\'e cudzie zdroje}} \quad (7)$$

Okam\~zit\'a likvidita je ukazovateľ, ktor\'y vyjadruje \'urove\~n solventnosti podniku, teda ak\'u \~cast kr\'atkodobých z\'aväzkov by bol podnik schopn\'y okam\~žite uhradiť s vyu\~zitím svojich najlikvidnejších akt\'iv, tzn. prostriedkov, ktor\'e sa dajú r\'ychlo a ľahko premeniť na peňa\~zn\'e prostriedky. Ak by tento pomer dosiahol hodnotu 1, znamenalo by to, že podnik disponuje okam\~žitými platobnými prostriedkami v sume rovnkej celkovej v\'yske jeho kr\'atkodobých dlhov. V kontexte trhovej ekonomiky sa za optim\'alne a akceptovateľné považujú hodnoty v intervale od 0,2 do 0,8, čo naznačuje efekt\'ivne vyu\~žitie akt\'iv. (Kotulič et al., 2018, s. 58, 59) Knápkov\'a et al. (2017, s. 95) interpretujú rozsah hodnôt tohto ukazovateľa v rozmedzí 0,2 - 0,5 a taktie\~z upozorňujú na vysoké hodnoty, ktor\'e by znamenali neefekt\'ivne vyu\~žitie peňa\~zných prostriedkov.

Knápkov\'a et al. (2017, s. 94) pre anal\'yzu likvidity uvádzajú v\'ypočet podielu \~castého pracovného kapitálu na obe\~zných akt\'ivach. Popisujú ho ako ukazovateľa, ktor\'y vyjadruje finan\~cn\'u stabilitu podniku z kr\'atkodob\'eho hľadiska. Tento podiel by mal dosahovať 30% - 50%.

$$\text{podiel \~cPK na OA} = \frac{\text{OA} - \text{Kr\'atkodob\'e cudzie zdroje}}{\text{OA}} \quad (8)$$

2.3.2 Ukazovatele rentability

Ukazovateľ rentability je základným meradlom finančného zdravia podniku, ktorý poskytuje informácie o tom, ako efektívne je podnik schopný vytvárať zisk z vložených prostriedkov. (Špička 2017, s. 63) Jeho hodnota je primárnym kritériom pri posudzovaní úspešnosti podnikateľských činností a zároveň je dôležitá analýza faktorov, ktoré rentabilitu v danom období ovplyvnili. (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 120) Pri hodnotení rentability, inak povedané výnosnosti, podniku, slúži ako základné kritérium rentabilita vloženého kapitálu. V základnej definícii sa vyjadruje ako pomer dosiahnutého zisku k objemu investovaných prostriedkov. V praxi sa však využívajú rôzne upravené verzie tohto ukazovateľa, ktoré sa líšia v závislosti od toho, či sa do výpočtu zahrnie zisk pred odpočítaním úrokov a daní (EBIT), zisk pred zdanením (EBT) alebo zisk po zdanení (EAT). Použitie zisku pred úrokmi a zdanením (EBIT) je pri výpočtoch niektorých ukazovateľov rentability preferované, pretože vývoj tohto ukazovateľa nie je ovplyvnený zmenami v daňových sadzbách, úrokových nákladoch ani zmenami v spôsobe financovania podniku. (Dluhošová a kol. 2021, s. 90)

Najpoužívanejšími ukazovateľmi rentability sú:

$$ROA = \frac{\text{zisk (EBIT)}}{\text{celkový vložený kapitál}} \quad (9)$$

Ukazovateľ ROA vyjadruje, ako efektívne spoločnosť premieňa svoje aktíva na zisky, bez ohľadu na to, či sú tieto aktíva financované dlhom alebo vlastným kapitálom. Inými slovami, správne určená hodnota ROA nie je závislá od štruktúry financovania podniku ani od nákladov spojených s jednotlivými zdrojmi kapitálu. (Wahlen, Baginski, Bradshaw 2020, s. 201) Kotulič et al. (2018, s. 67) opisuje tento ukazovateľ ako výnosnosť celkového vloženého kapitálu, inak povedané, ukazuje, aký zisk podnik dosiahol z každého investovaného eura (koruny). Pri vysvetľovaní, čo patrí do celkového vloženého kapitálu, neexistuje jednoznačná definícia, pretože závisí od interpretácie podnikového analytika. Celkový vložený kapitál sa zvykne vnímať ako položky vykazované na strane aktív v súvahe, pričom pod týmto pojmom sa spravidla rozumejú celkové aktíva podniku. (Růčková 2019, s. 62) Ak sa v čitateli použije EBIT, je možné hodnotiť výkonnosť podniku nezávisle od úrovne jeho zadlženia či daňovej povinnosti. (Knápková et al., 2017, s. 102)

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk (EAT)}}{\text{vlastný kapitál}} \quad (10)$$

Ukazovateľ rentability vlastného kapitálu ROE (return on equity) odráža záujem vlastníkov investovaného kapitálu, pretože dáva do pomeru k dosiahnutému zisku len vlastný kapitál. Najčastejšie sa pri tomto výpočte pracuje s čistým ziskom po zdanení (EAT), keďže ten predstavuje konečný výnos pre vlastníkov. Avšak je možné vychádzať aj zo zisku pred zdanením (EBT), ktorý vyjadruje celkovú efektivitu využitia kapitálu bez zohľadnenia daňového zaťaženia (tzv. nezdanená rentabilita). (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 122) Tento ukazovateľ používajú investori na posúdenie, či ich kapitál prináša adekvátnu návratnosť vzhľadom na podstúpené riziko. Rast tohto ukazovateľa môže byť dôsledkom viacerých faktorov, ako napríklad zlepšenia hospodárskeho výsledku podniku, zníženia podielu vlastného kapitálu v celkovej štruktúre financovania alebo poklesu úrokových sadzieb platených za cudzí kapitál. Ak je však hodnota tohto ukazovateľa dlhodobo nižšia než výnosnosť štátnych cenných papierov, predstavuje to pre podnik hroziaci zánik, pretože investori nebudú ochotní vkladať svoje prostriedky do investície, ktorá im neprináša vyššiu výnosnosť ako nízkorizikové štátne dlhopisy. Všeobecne tak platí, že tento ukazovateľ by mal presahovať úroveň úrokovej miery bezrizikových cenných papierov. (Růčková 2019, s. 63) Ak je rentabilita vyššia ako úroky z vkladov, tento kladný rozdiel sa nazýva *prémia za riziko* a odmeňuje vlastníkov za ich podstúpené riziko. (Knápková et al., 2017, s. 103)

$$ROS = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} \quad (11)$$

Ďalším najbežnejšie používaným ukazovateľom rentability je rentabilita tržieb – ROS (return on sales). Dáva do pomeru výsledok hospodárenia v rozličných podobách a tržby, ktoré sú taktiež upravené podľa účelu analýzy. (Růčková 2019, s. 65) Tento ukazovateľ slúži na posúdenie ako efektívne podnik premieňa tržby na zisk, inými slovami, koľko eur (korún) zisku vyprodukovalo jedno euro (jedna koruna) tržieb. (Kotulič et al., 2018, s. 68) V praxi sa tento ukazovateľ často označuje aj ako *ziskové rozpätie* a používa sa na vyjadrenie ziskovej marže. Pri jeho výpočte je dôležité, aby bol do čitateľa dosadený čistý zisk, čiže zisk po zdanení. (Růčková 2019, s. 65, 66)

2.3.3 Ukazovatele zadlženosti

Termín „zadlženost“ vyjadruje fakt, že podnik vo svojej činnosti využíva na financovanie svojho majetku cudzie zdroje. V praxi však veľké podniky zvyčajne nekryjú všetky svoje aktíva výlučne cudzím alebo vlastným kapitálom. (Růčková 2019, s. 67) Finančná stabilita podniku je priamo ovplyvnená pomerom vlastných a cudzích zdrojov financovania. (Máče 2020, s. 108) Ak podnik disponuje vysokým podielom vlastných zdrojov, je finančne stabilnejší a menej závislý. Naopak, nízky podiel vlastného kapitálu a vysoká závislosť na cudzích zdrojoch môže pre podnik znamenať zvýšenú citlivosť na externé faktory, ako sú výkyvy na trhu či obavy veriteľov. Existuje množstvo teórií o pravidlách finančného riadenia alebo metód na optimalizáciu kapitálovej štruktúry pomocou ktorých sa určuje optimálny pomer medzi cudzím a vlastným kapitálom. (Kotulič et al. 2018, s. 64) Zadlženie podniku nemusí byť vždy negatívnym javom, pretože primeraná výška zadlženia môže byť pre spoločnosť užitočná. Dôvodom je, že úroky z cudzích zdrojov sú zaradené medzi náklady, ktoré znižujú zisk podliehajúci zdaneniu – tento efekt a nazýva *daňový štít*. Cena kapitálu závisí aj od miery rizika, ktoré investor podstupuje - čím vyššie je riziko tým, vyššiu odmenu si veriteľ za poskytnutý kapitál vyžaduje. Vlastný kapitál je drahší ako cudzí, pretože veritelia majú pri uspokojovaní svojich nárokov prednosť pred vlastníckmi. Nákladovosť jednotlivých druhov kapitálu ovplyvňuje aj doba jeho splatnosti – čím je dlhšia doba splatnosti, tým sú vyššie náklady na príslušný kapitál. Najvýhodnejší býva krátkodobý cudzí kapitál, napríklad obchodný úver, zatiaľ čo vlastný kapitál je najdrahší, keďže nemá pevne stanovenú splatnosť. (Knápková et al. 2017, s. 87) Pri hodnotení finančnej štruktúry podnikov sa využíva viacero ukazovateľov zadlženosti, ktoré vychádzajú najmä z údajov uvedených v súvahe. Táto analýza porovnáva jednotlivé súvahové položky a určuje, do akej miery sú aktíva firmy financované cudzím kapitálom. (Růčková 2019, s. 67) Uvedieme si základné ukazovatele zadlženosti:

$$\text{celková zadlženost} = \frac{\text{cudzí kapitál}}{\text{celkové aktíva}} \quad (12)$$

Ukazovateľ celkovej zadlženosti vyjadruje pomer celkových záväzkov k celkovým aktívam spoločnosti a tým aj mieru zapojenia veriteľov do jeho financovania. S rastúcou hodnotou tohto ukazovateľa sa zvyšuje úroveň rizika, ktorému sú vystavení veritelia. Okrem rizika, ktoré nesú veritelia, ovplyvňuje zadlženosť aj výnosnosť podniku. Tento ukazovateľ

je obzvlášť dôležitý pre dlhodobých veriteľov, akými sú napríklad komerčné banky. Netreba však zabúdať, že samotná zadlženosť nie je zlá, pretože firma nemusí všetok svoj majetok financovať len z vlastného kapitálu. (Dluhošová a kol. 2021, s. 88) V odbornej literatúre sa udáva odporúčaná hodnota tohto ukazovateľa v rozmedzí 30 až 60%. (Knápková et al. 2017, s.88)

$$\text{miera zadlženosti} = \frac{\text{cudzí kapitál}}{\text{vlastný kapitál}} \quad (13)$$

Ide o ukazovateľ, ktorý sa používa najmä v anglosaských krajinách. Vyjadruje pomer medzi cudzím a vlastným kapitálom a tým poukazuje na mieru zadlženosti vlastného kapitálu. Výsledná hodnota ukazovateľa informuje o tom, koľko jednotiek cudzieho kapitálu pripadá na jednu jednotku vlastného kapitálu, prípadne akú časť vlastného kapitálu by bolo nutné použiť na splatenie dlhov. Ak je hodnota tohto ukazovateľa vyššia ako 1, znamená to, že podnik nemá dostatok vlastného kapitálu na pokrytie a splatenie svojich dlhov. Naopak nižšia hodnota ako jedna naznačuje dostatočné množstvo vlastného kapitálu, pomocou ktorého by spoločnosť uhradila dlhy. Zároveň je dôležité brať do úvahy, že hodnoty tohto ukazovateľa sa odlišujú v závislosti od podnikateľskej činnosti a vyššia zadlženosť nemusí nevyhnutne znamenať ohrozenie firmy. (Kubičková, Jindřichovská 2015, s. 144)

$$\text{úrokové krytie} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} \quad (14)$$

Ukazovateľ úrokového krytia hrá vo finančnej analýze významnú úlohu, pretože pomáha posúdiť, či je úroveň dlhu pre firmu ešte zvládnuteľná. Ukazuje nám, koľkokrát zisk prevyšuje nákladové úroky. (Růčková 2019, s. 68) Akcionárom poskytuje prehľad o schopnosti podniku splácať úroky, zatiaľ čo veriteľov informuje o tom, ako sú zabezpečené záväzky z prijatých úverov a pôžičiek. (Kubičková, Jindřichovská 2015, s. 147) „Pokud je ukazatel roven 1, znamená to, že na zaplacení úroků je třeba celého zisku a na akcionáře nezbude nic.“ (Sedláček 2011, s. 64) Odborná literatúra najčastejšie uvádza aby hodnota tohto ukazovateľa bola vyššia ako 5. (Knápková et al. 2017, s. 90)

2.3.4 Ukazovatele aktivity

Aktíva podniku zohrávajú dôležitú úlohu pri dosahovaní podnikových výsledkov a zhodnocovaní vloženého kapitálu, pričom nejde len o ich technickú úroveň. Efektívne riadenie aktív, správne nastavenie ich štruktúry, optimálne využívanie a ich obnova patria medzi hlavné strategické úlohy manažmentu. Na sledovanie miery využitia aktív v existujúcej štruktúre sa využívajú ukazovatele aktivity. Tieto ukazovatele poskytujú dôležité informácie, ktoré slúžia ako podklad pre strategické aj operatívne rozhodovanie. Ich hlavným cieľom je hodnotenie efektívnosti využitia majetku vo vzťahu k časovému fondu. Zároveň patria medzi základné nástroje merania efektívnosti podnikových procesov, čo sa priamo odráža na dosiahnutom zisku a rentabilite aktív či vlastného kapitálu. (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 150) Pomocou týchto ukazovateľov meriame, koľkokrát sa obrátia jednotlivé položky aktív alebo zdrojov financovania - pasív, prípadne ako dlho trvá ich obrat. (Růčková 2019, s. 70)

Prvou skupinou ukazovateľov aktivity sú ukazovatele sledujúce dobu obratu. Tie vyjadrujú, koľko dní trvá, kým sa určitá položka majetku premení na peniaze prostredníctvom tržieb a je nimi obnovená. Tento typ ukazovateľa nám tak hovorí, za aký časový úsek sa hodnota v čitateli pomerného čísla obráti. (Kotulič et al., 2018, s. 62) Doba obratu sa spravidla vyjadruje v dňoch, čo sa dosiahne tak, že sa výsledná hodnota vynásobí počtom dní sledovaného obdobia. (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 152) Najčastejšie používané ukazovatele v tejto oblasti sú doba obratu zásob, pohľadávok a záväzkov. Keďže však v prípade analyzovanej spoločnosti zásoby nepredstavujú relevantnú položku, budem sa venovať iba ukazovateľom týkajúcim sa pohľadávok a záväzkov.

$$\text{doba obratu pohľadávok} = \frac{\text{pohľadávky}}{\text{tržby}} \times 360 \text{ (365)} \quad (15)$$

Ukazovateľ doby obratu pohľadávok vyjadruje, ako dlho podnik v priemere čaká na úhradu svojich vystavených faktúr. Ak hodnota tohto ukazovateľa dlhodobo prekračuje stanovenú dobu splatnosti, môže to signalizovať slabú platobnú disciplínu odberateľov (zákazníkov). Tento ukazovateľ má významný vplyv na plánovanie peňažných tokov spoločnosti. (Dluhošová a kol. 2021, s. 97) Nižšia hodnota tohto ukazovateľa, teda kratšia doba obratu pohľadávok, znamená, že podnik rýchlejšie premieňa svoje pohľadávky na

hotovosť, ktorú môže opätovne použiť na financovanie ďalšej činnosti. Najčastejšie sa tento ukazovateľ vyhodnocuje pri obchodných pohľadávkach, avšak podľa potreby možno brať do úvahy aj celkový objem pohľadávok alebo len tie, ktoré boli reálne zaplatené. (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 155) V súčasnosti však nie je ničím nezvyčajným, že reálna doba splatnosti faktúr presahuje tú, ktorú si obchodní partneri dohodli. Pri hodnotení tohto ukazovateľa je dôležité zohľadniť veľkosť analyzovaného podniku. Pre menšie podniky môže oneskorené uhrádzanie pohľadávok znamenať vážny finančný problém, zatiaľ čo väčšie spoločnosti dokážu takéto oneskorenie lepšie zvládnuť vzhľadom na ich silnejšiu finančnú pozíciu. (Růčková 2019, s. 70)

$$\text{doba obratu závazkov} = \frac{\text{krátkodobé závazky z obchodných vztahov}}{\text{tržby}} \times 360 \quad (365) \quad (16)$$

Tento ukazovateľ vyjadruje, na ako dlhé obdobie podnik využíva obchodný úver od svojich dodávateľov, respektíve koľko dní v priemere trvá, kým podnik uhradí svoje záväzky voči nim. Zároveň poukazuje na to, ako spoľahlivo podnik plní svoje záväzky, inak povedané, aká je jeho platobná disciplína. (Dluhošová a kol. 2021, s. 97)

Ukazovatele ako doba obratu pohľadávok a doba obratu záväzkov slúžia na posúdenie časového nesúladu. Konkrétne ide o nesúlad medzi momentom vzniku pohľadávky a jej skutočného inkasovania, a rovnako medzi vznikom záväzku a jeho uhradením. Tento rozdiel má priamy vplyv na likviditu podniku. Ak je doba splatnosti záväzkov dlhšia než súčet doby obratu zásob a pohľadávok, znamená to, že podnik dokáže financovať nielen pohľadávky ale aj zásoby prostredníctvom dodávateľských úverov, čo mu môže dočasne vyhovovať. Tento stav sa však môže prejaviť nižšou úrovňou likvidity. Vzhľadom na úzku previazanosť likvidity a aktivity je potrebné nájsť rovnováhu medzi týmito dvoma aspektmi. (Knápková et al., 2017, s. 109)

Medzi ďalšie ukazovatele aktivity patria ukazovatele obratu, ktoré sa počítajú ako pomer tržieb (čitateľ) k určitej zložke majetku (menovateľ). Výsledná hodnota udáva, koľkokrát sa daná položka majetku premení na tržby. (Kotulič et al., 2018, s. 63) Najčastejšie sa používajú ukazovatele rýchlosti obratu zásob, pohľadávok, záväzkov či aktív. Ako už bolo uvedené vyššie, zásoby v analyzovanom podniku nepredstavujú relevantnú položku, preto sa budem podrobnejšie venovať rýchlosti obratu pohľadávok, záväzkov a aktív.

$$\text{rýchlosť obratu pohľadávok} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohľadávky}} \quad (17)$$

Ukazovateľ rýchlosti obratu pohľadávok vyjadruje počet obrátok pohľadávok v rámci tržieb za určitý časový úsek, čím sa určuje, ako často sa pohľadávky v rámci tržieb inkasovali. Rýchlosť obratu pohľadávok by mala byť čo najvyššia, ideálne by mala v priebehu času narastať. Vyššia hodnota tohto ukazovateľa znamená, že pohľadávky častejšie dokončili svoj cyklus, čím priniesli peniaze (aj so ziskom), a tým viac prispievajú k celkovej rentabilite podniku. (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 155)

$$\text{rýchlosť obratu záväzkov} = \frac{\text{tržby}}{\text{krátkodobé záväzky z obchodných vzťahov}} \quad (18)$$

Pri ukazovateli rýchlosti obratu záväzkov je z hľadiska podniku výhodné, ak sa počet obrátok znižuje. Znamená to, že sa predlžuje doba, počas ktorej môže podnik využívať finančné prostriedky z obchodného úveru, teda z posunutej úhrady za dodávky. Ide o relatívne lacný spôsob financovania, pokiaľ takýto odklad platieb nevedie k pokutám a zvýšeným nákladom. (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 157)

$$\text{obrat aktív} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktíva}} \quad (19)$$

Tento ukazovateľ nám poskytuje informáciu o tom, aká časť aktív je pokrytá tržbami, teda koľkokrát sa aktíva obrátia počas jedného roka v tržbách. (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 158) Vo všeobecnosti platí, že čím vyššia hodnota tohto ukazovateľa, tým pozitívnejšie to hodnotíme. Za minimálnu odporúčanú hranicu sa považuje hodnota 1. Ak je ukazovateľ príliš nízky, poukazuje to na nadmerné viazanie majetku a jeho neefektívne využitie. (Knápková et al., 2017, s. 107, 108)

2.4 Analýza sústav ukazovateľov

Ako už bolo spomenuté v predchádzajúcich kapitolách, finančné zdravie podniku je možné hodnotiť pomocou širokej škály rôznych rozdielových a pomerových ukazovateľov. Napriek ich užitočnosti však jednotlivé ukazovatele samostatne poskytujú len obmedzený pohľad na celkovú situáciu, pretože každý sa zameriava len na konkrétnu časť fungovania podniku. Z tohto dôvodu sa ukazovatele zoskupujú do analytických systémov alebo modelov finančnej analýzy, ktoré ponúkajú komplexnejší pohľad na celkovú situáciu spoločnosti. (Sedláček 2011, s. 81)

Spôsoby tvorby sústav ukazovateľov možno všeobecne zaradiť do dvoch základných skupín:

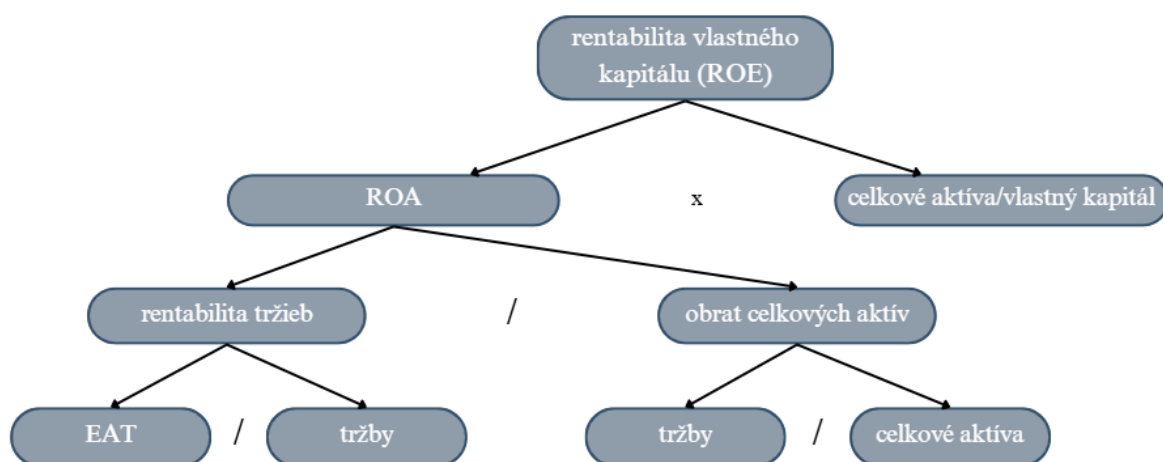
1. Sústavy hierarchicky usporiadaných ukazovateľov – pyramídové sústavy ukazovateľov predstavujú jeden z typických spôsobov hierarchického usporiadania, kde je vrcholový ukazovateľ postupne rozkladaný na podrobnejšie časti. Takéto rozklady sa väčšinou zobrazujú graficky, keďže takýto spôsob je prehľadnejší a umožňuje jednoduchšie sledovať zmeny v ukazovateľoch, ku ktorým môže dôjsť, ak sa upraví niektorá z položiek v pyramíde.
2. Účelovo vybrané skupiny ukazovateľov – ide o cielene zostavené skupiny ukazovateľov, ktorých hlavnou úlohou je čo najpresnejšie zhodnotiť finančný stav podniku a zároveň pomocou jedného výsledného číselného údaju predikovať jeho ďalší vývoj :
 - bankrotové modely – Altmanov model, Tafflerov model, model IN
 - bonitné modely – Tamariho model, Králičkov Quicktest (Růčková 2019, s. 78, 79)

2.4.1 Pyramídové sústavy ukazovateľov

Ukazovatele rentability patria medzi hlavné ukazovatele výkonnosti podniku, pričom sú ovplyvňované viacerými faktormi, ako je zadlženosť, likvidita či úroveň aktivity. Na ich hodnoty vplývajú aj ďalšie aspekty súvisiace s efektívnosťou hospodárenia. Z tohto dôvodu je dôležité analyzovať prípadné odchýlky týchto ukazovateľov, odhaliť ich príčiny a vyčíslieť ich dopad. Na základe toho je následne možné navrhnúť opatrenia vedúce k zlepšeniu danej situácie podniku. Pyramídová sústava ukazovateľov je založená na postupnom rozklade hlavného ukazovateľa na menšie časti – podukazovatele. Vďaka tomu môžeme zistiť

a kvantifikovať, ako jednotlivé faktory ovplyvňujú tento hlavný ukazovateľ. Metóda pyramidového rozkladu tiež umožňuje objasniť vzájomné vzťahy medzi jednotlivými ukazovateľmi. Za kľúčové sa považuje správna konštrukcia tejto sústavy. Prostredníctvom vhodne navrhutej pyramidovej sústavy je možné posúdiť minulé, súčasnú a budúcu výkonnosť podniku. Ak chceme zistiť príčiny odchýlok významných finančných ukazovateľov, môžeme použiť rozklad rôznych ukazovateľov, napríklad ROE, ROA, EVA. (Dluhošová a kol. 2021, s. 102)

Medzi najčastejšie využívané metódy rozkladu ukazovateľov patrí Du Pontov rozklad rentability. V odborne literatúre sa uvádza v dvoch základných formátoch, konkrétne ako rozklad rentability majetku (ROA) alebo ako rozklad rentability vlastného kapitálu (ROE). (Kotulič et al., 2018, s. 94)

Obrázok 4 Du Pont rozklad

(zdroj: vlastné spracovanie podľa Růčková 2019, s. 79)

2.4.2 Spider analýza

Pavučinový graf, označovaný aj ako radarový či hviezdicový, predstavuje efektívny nástroj na zobrazenie a hodnotenie viacerých ukazovateľov naraz. Jednotlivé ukazovatele sú zobrazované ako osi vychádzajúce zo stredu smerom von. Počet zahrnutých ukazovateľov môže byť rôzny a ich výber závisí od konkrétneho zamerania analýzy. (Kotulič et al., 2018, s. 90) Najbežnejšie sú porovnávané výsledky základných pomerových ukazovateľov ako sú likvidita, rentabilita, aktivita či zadlženosť. (Knápková et al., 2017, s. 121) Pred samostatným znázornením výsledkov do grafickej podoby je potrebné upraviť jednotlivé hodnoty ukazovateľov prostredníctvom prepočtu :

Určia sa tzv. vzorové hodnoty jednotlivých zahrnutých ukazovateľov, ktoré môžu predstavovať napríklad priemerné hodnoty v danom odvetví a v grafe sú považované za 100 %. Následne sa všetky ukazovatele prepočítajú na percentuálne vyjadrenie vo vzťahu k vzorovým hodnotám. Samotný spôsob výpočtu závisí od charakteru ukazovateľa – či ide o taký, pri ktorom vyššia hodnota predstavuje pozitívny výsledok, alebo naopak či je žiaduca nižšia hodnota ukazovateľa.

Výpočet kde platí, že nižšia hodnota ukazovateľa je lepšia:

$$\text{prepočítaná hodnota} = \frac{\text{vzorová hodnota}}{\text{prepočítavaná hodnota}} * 100 \% \quad (20)$$

počet kde platí, že vyššia hodnota ukazovateľa je lepšia:

$$\text{prepočítaná hodnota} = \frac{\text{prepočítavaná hodnota}}{\text{vzorová hodnota}} * 100 \% \quad (21)$$

Radarový graf umožňuje rýchle vizuálne zhodnotenie výkonnosti podniku. Ak väčšina ukazovateľov dosahuje hodnoty nad 100%, čím plocha znázornená na grafe prekračuje referenčnú hranicu, ide o nadpriemerný podnik. Ak sú hodnoty pod touto hranicou, možno hovoriť o podpriemernej výkonnosti podniku. Graf zároveň poskytuje prehľad o tom, v ktorých oblastiach podnik vyniká, kde zaostáva a kde dosahuje priemerné výsledky. Okrem toho umožňuje porovnávanie viacerých firiem. (Kotulič et al., 2018, s. 90, 91)

2.4.3 Bankrotové a bonitné modely

Tieto metodické nástroje predstavujú jedny z najpokročilejších metód finančnej analýzy. Zvyčajne sú založené na viacfaktorovej analýze vzájomných vzťahov medzi ukazovateľmi, ktoré sú súčasťou vstupných alebo výstupných údajov. Vďaka svojej schopnosti odhaliť potenciálne problémy sa často označujú ako modely včasného varovania, predikčné modely, alebo modely určené na identifikáciu príznakov budúcej platobnej neschopnosti. Tieto modely zachytávajú nielen súčasný stav podniku, ale predovšetkým jeho budúci vývoj, pričom ho vyjadrujú jedným komplexným ukazovateľom, aj keď s určitým obmedzením z hľadiska výpovednej hodnoty.

Tieto modely je možné rozdeliť do dvoch základných skupín:

- a) *Bankrotové modely* – slúžia na posúdenie, či analyzovaný podnik smeruje k bankrotu alebo nie, pričom sa opierajú o reálne údaje

b) *Bonitné modely* – hodnotia, či je podnik z finančného hľadiska “dobrý“ alebo “slabý“ a využívajú poznatky ako z teórie tak aj z praxe (Kalouda 2017, s.79)

- **Altmanov model – bankrotový model**

Jedným z najznámejších komplexných ukazovateľov finančného zdravia je Altmanov model, ktorý vychádza z výpočtu globálnych indexov, teda indexov celkového finančného hodnotenia podniku. Jeho popularita je pravdepodobne daná jednoduchosťou výpočtu, ktorý spočíva v sčítaní piatich pomerových finančných ukazovateľov. Každému z týchto ukazovateľov je priradená iná váha, pričom najväčší dôraz sa kladie na ukazovateľa rentability celkového kapitálu. Zámerom pôvodného Altmanovho modelu bolo efektívne odlíšiť podniky s vysokým rizikom bankrotu od tých, ktoré sú finančne stabilnejšie. Na tento účel Altman využil diskriminačnú analýzu – štatistickú metódu, ktorá umožňuje triediť podniky do rôznych kategórií na základe stanovených charakteristík. Pomocou tejto metódy stanovil váhu jednotlivých ukazovateľov zahrnutých v tomto modeli. S postupom času a zmenami v ekonomických podmienkach sa aj tento model vyvíjal a prispôboval aktuálnej situácii. (Růčková 2019, s. 81)

Schéma vytvorená v roku 1968 bola určená pre akciové spoločnosti, ktorých akcie sú verejne obchodovateľné a pozostáva z nasledujúcich pomerových ukazovateľov, ku ktorým je priradená ich konkrétna váha (Kotulič et al., 2018, s. 114) :

$$Z_{1968} = 1,2 * X_1 + 1,4 * X_2 + 3,3 * X_3 + 0,6 * X_4 + 0,999 * X_5 \quad (22)$$

kde X_1 = čistý pracovný kapitál / aktíva

X_2 = nerozdelené zisky / aktíva

X_3 = EBIT / aktíva

X_4 = tržná hodnota vlastného kapitálu / cudzí kapitál

X_5 = tržby / aktíva

Podľa výsledku Z-skóre možno považovať podniky s hodnotou $Z > 2,99$ za finančne stabilné, s nízkym rizikom bankrotu. Naopak podniky s hodnotou $Z < 1,81$ sú označované za rizikové, s vysokou pravdepodobnosťou bankrotu. (Dluhočová a kol. 2021, s. 107) Oblasť medzi hodnotami 1,81 a 2,99 sa nazýva ako šedá zóna, ktorá upozorňuje na potenciálne

finančné problémy a je potrebné pristupovať s určitou mierou obozretnosti. (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 209)

Vývoj a inovácie v oblasti finančného výkazníctva a aplikácii pomerových ukazovateľov viedli k aktualizácii pôvodného Z-skóre modelu z roku 1968. Tento model bol upravený finančnými odborníkmi v spolupráci s E. I. Altmanom a prispôbili ho aktuálnym trendom vo finančnom manažmente, kapitálových trhoch a meniacim sa ekonomickým podmienkam. (Kotulič et al., 2018, s. 115) Úprava Altmanovho modelu z roku 1983 spočívala nielen v nahradení trhovej hodnoty vlastného kapitálu účtovnou hodnotou v jednom z ukazovateľov, ale aj v celkovom prehodnotení schopnosti jednotlivých ukazovateľov zachytiť potenciálne finančné riziká. Na základe tejto analýzy boli upravené aj váhy ukazovateľov. Nová verzia tak bola vhodná aj pre podniky, ktoré nie sú obchodované na burze. (Kubíčková, Jindřichovská 2015, s. 210)

$$Z_{1983} = 0,717 * X_1 + 0,847 * X_2 + 3,107 * X_3 + 0,420 * X_4 + 0,998 * X_5 \quad (23)$$

Zloženie premenných v danom vzorci sa zhoduje s pôvodnou verziou modelu Z_{1968} , avšak hodnota X_4 je – ako už bolo spomenuté – definovaná odlišne.

$$X_4 = \text{účtovná hodnota vlastného kapitálu} / \text{cudzí kapitál}$$

Pre tento model boli definované aj odlišné klasifikačné podmienky. Z-skóre nižšie ako 1,20 poukazuje na možné finančné ohrozenie podniku, zatiaľ čo hodnota vyššia ako 2,90 znamená, že podnik je v dobrej finančnej kondícii. Ak sa Z-skóre nachádza v intervale 1,21 až 2,89, podnik spadá do tzv. šedej zóny, kde nie je možné s istotou predpovedať jeho vývoj bez ďalšieho skúmania. (Dluhošová a kol. 2021, s. 107)

• Králíčkov Quicktest – bonitný model

Králíčkov Quicktest predstavuje jednoduchý rýchly spôsob hodnotenia finančnej situácie podniku. Tento model je zostavený zo 4 rovníc. Prvé dva ukazovatele (R1 a R2) hodnotia finančnú stabilitu firmy, zatiaľ čo zvyšné dva (R3 a R4) sa zameriavajú na výnosovú situáciu. Ukazovatele sa počítajú nasledovne:

- $R1 = \text{vlastný kapitál} / \text{celkové aktíva}$
- $R2 = (\text{cudzie zdroje} - \text{peniaze} - \text{účty v banke}) / \text{prevádzkový cash flow}$
- $R3 = \text{EBIT} / \text{celkové aktíva}$
- $R4 = \text{prevádzkový cash flow} / \text{výkony}$

Každému ukazovateli sa priradí bodová hodnota na základe vopred stanoveného rozpätia (viď tabuľka).

Tabuľka 3 Bodovanie hodnôt Králičkovho Quicktestu

	0 bodov	1 bod	2 body	3 body	4 body
R1	< 0	0-0,1	0,1-0,2	0,2-0,3	> 0,3
R2	< 3	3-5	5-12	12-30	> 30
R3	< 0	0-0,08	0,08-0,12	0,12-0,15	> 0,15
R4	< 0	0-0,05	0,05-0,08	0,08-0,1	> 0,1

(zdroj: vlastné spracovanie podľa Růčková 2019, s. 89)

Hodnotenie podniku prebieha v troch krokoch:

1. Finančná stabilita sa vyhodnotí ako priemer bodových hodnôt ukazovateľov R1 a R2.
2. Výnosová situácia sa určí ako priemer bodových hodnôt ukazovateľov R3 a R4.
3. Celkové hodnotenie je následne vypočítané ako priemer bodových výsledkov finančnej stability a výnosovej situácie.

Výsledná bodová hodnota poskytuje prehľad o celkovej finančnej situácii podniku. Hodnoty nad úrovňou 3 označujú bonitný a stabilný podnik. Výsledky v rozpätí 1 - 3 poukazujú na tzv. šedú zónu. Ak je hodnota nižšia ako 1, signalizuje to možné finančné problémy. (Růčková 2019, s. 89, 90)

3 VYUŽITIE BENCHMARKINGU VO FINANČNEJ ANALÝZE PODNIKU

V tejto časti práce bude vysvetlené, akým spôsobom možno benchmarking využiť pri analýze finančnej situácie podniku, vzhľadom na to, že sledovaný podnik nemožno jednoznačne zaradiť do konkrétneho odvetvia. Teoretické poznatky budú následne využité v praktickej časti tejto bakalárskej práce, kde bude analyzovaný podnik porovnávaný s konkurenčnými spoločnosťami.

V priebehu spracovania finančnej analýzy, ktorá zahŕňa analýzu účtovných výkazov a výpočet rozdielových a pomerových ukazovateľov, boli stanovené konkrétne hodnoty vybraných ukazovateľov. Pre analytika nemusí byť vždy jednoduché zhodnotiť, či sú tieto výsledky uspokojivé, príliš nízke alebo naopak nadmerne vysoké. Hoci odborná literatúra ponúka odporúčané hodnoty pre jednotlivé ukazovatele, treba si uvedomiť, že tieto slúžia len ako orientačné pomôcky.

Na posúdenie výšky dosiahnutých ukazovateľov a celkového finančného zdravia podniku možno využiť metódy benchmarkingu. Jeho cieľom je získať prehľad o vlastnej pozícii porovnaním s inými a následne ju zlepšovať. Benchmarking je založený na princípe „uče sa od ostatných“ a umožňuje identifikovať kľúčové faktory potrebné na zmenu. Jeho výhodou je jednoduchosť a široká využiteľnosť v rôznych oblastiach riadenia podniku. Manažérom pomáha stanoviť konkrétne ciele a kroky na zlepšenie. Ak podnik zistí, že napríklad zadlženosť výrazne prevyšuje priemer v odvetví, benchmarking na to upozorní, aby sa podnik zameral práve na túto oblasť.

Benchmarkingové postupy sa dajú efektívne uplatniť vo finančnom riadení podniku, kde slúžia na zlepšenie jeho finančného zdravia a výkonnosti. Manažment a vlastníci podniku sa často zaoberajú otázkami ako: Dosahujeme dostatočný výkon? Nie je naša zadlženosť príliš vysoká? Využívame svoj majetok efektívne? (Knápková et al., 2017, s. 119, 120)

II PRAKTICKÁ ČÁST

4 CHARAKTERISTIKA VYBRANEJ SPOLOČNOSTI

V úvodnej časti praktickej časti predstavením vybranú spoločnosť Družstvo invalidov UNIVERZÁL. Využijem pri tom informácie získané z verejne dostupných zdrojov, konkrétne obchodného registra a zároveň z materiálov poskytnutých samotným vedením tejto spoločnosti. Následne sa zameriame na samotnú finančnú analýzu a výpočet jej ukazovateľov nadväzujúcich na metódy a informácie charakterizované v predchádzajúcej teoretickej časti. Použité údaje k dosiahnutiu výsledkov pochádzajú z taktiež verejne dostupných účtovných výkazov.

4.1 Základné charakteristiky firmy

Obchodné meno :	Družstvo invalidov UNIVERZÁL Piešťany
Sídlo :	Nikola Teslu 28, 921 01 Piešťany
Prevádzka :	Vrbovská cesta 157, 921 01 Piešťany
IČO :	31 442 200
Deň zápisu a vzniku :	23.09. 1993
Právna forma :	Družstvo
Štatutárny orgán :	Štefan Dibdiak - člen družstva poverený členskou schôdzou Miloš Kačic - predseda družstva

Predmetom činnosti uvedenej spoločnosti je prevádzkovanie aktivít spojených so širokým portfóliom pracovných činností vhodných najmä pre zamestnancov s rôznymi znevýhodneniami. Činnosti podniku sa rozdeľujú do troch hlavných skupín:

1. Montážne práce v oblasti elektroniky - práce spojené s kontrolou plošných spojov, montážou elektro panelov, montážou káblových zväzkov a ostatných montážnych prác.
2. Montážne práce v oblasti strojárstva - montáže ľahkých skupín a podskupín, ktoré sú možné montovať na pracovných/ montážnych stoloch.
3. Manuálne práce - rôzne doplnkové manuálne práce ako lepenie, skladanie a čistenie výliskov z plastu a gumy a pod. Skladanie rôznych návodov, letákov a krabičiek.

Táto spoločnosť má štatút chránenej dielne. Samotná myšlienka založenia družstva (a statusu chránenej dielne) spočívala v zamestnávaní pracovníkov so zdravotným

znevýhodnením a zároveň v získaní ich ekonomickej nezávislosti, integrácie a socializácie medzi zdravých ľudí. Z hľadiska vyššieho počtu znevýhodnených osôb (viac ako 60 %) je možné rozdeliť práce podľa náročnosti na práce zložitejšieho charakteru a práce jednoduchšieho charakteru. Okrem spomenutého zámeru vybranej spoločnosti sa družstvo zameriava na outsourcing jednoduchých činností pre klientov (firmy), ktoré by inak pre nich znamenali zvýšené náklady. Taktiež sú pre svojich klientov prínosom z hľadiska Zákona o službách zamestnanosti č. 5/2004 Z.z., § 63 odst. 1, písm. d, pri splnení § 64 ods. 1, zadávanie zákaziek. Firmy zamestnávajúce viac ako 20 pracovníkov sú povinné zamestnať 3,2% pracovníkov so zníženou pracovnou schopnosťou. Pri nesplnení tieto spoločnosti platia sankcie. Práve toto družstvo im dáva možnosť vyhnúť sa sankciám. Zadaním zákazky Družstvu invalidov UNIVERZÁL splní firma § 64 Zákon o službách zamestnanosti - zadávanie zákaziek. Prevádzka družstva má zavedený manažment kvality, vysokú efektivitu práce a riadenia v súlade s ISO 9001 a ISO 9000, čo zabezpečuje vysoko kvalitné výstupy pre klienta, ktorý už ďalej nemá dodatočné náklady na kontrolu alebo prácu s predmetnými komponentami alebo aktivitami.

4.2 Organizačná štruktúra

Podnik má jednoduchú a prehľadnú organizačnú štruktúru, ktorá je rozdelená na ekonomickú a výrobnú oblasť. Najvyššie postavenie majú predseda družstva a člen družstva. Ekonomická časť zabezpečuje nákup, obchod a administratívne činnosti, pričom výrobná oblasť sa zameriava na samotnú výrobu a riadenie skladu.

Obrázok 5 Organizačná štruktúra spoločnosti DI Univerzál

(zdroj: vlastné spracovanie)

4.3 História

Výrobná hala pre zdravotne postihnuté osoby, (ďalej len hala TŤP“) bola postavená počas fungovania štátneho podniku TESLA Piešťany v roku 1987 ako jediná svojho druhu na Slovensku. TESLA tu vybudovala pracovný priestor, prispôsobený pre ťažko telesne postihnutých zamestnancov, zväčša išlo o ľudí na vozíku. Súčasťou projektu bol aj bytový dom s bezbariérovými bytmi, spojený s halou zastrešenou chodbou. V prvej fáze privatizácie štátneho majetku sa TESLA dostala do privatizačného konania a jedinou možnosťou, ako zachrániť halu TŤP, aby plnila svoj základný účel, a to poskytovať pracovné príležitosti pre zdravotne postihnuté osoby, bolo vyňatie haly z privatizačného procesu. Dalo sa to jediným spôsobom, previesť halu TŤP do majetku Mesta Piešťany. Mesto Piešťany bolo ochotné tento prevod uskutočniť a následne prenajať priestory novovzniknutému Družstvu invalidov UNIVERZÁL Piešťany s podmienkou, že sa bude táto hala naďalej vyžívať primárne na pôvodný účel – t. j. na poskytovanie pracovných príležitosti pre zdravotne postihnuté osoby, prednostne pre obyvateľov priľahlej bytovky. 01.04.1993 vznikla „Zmluva o nájme“. Družstvo invalidov UNIVERZÁL Piešťany bolo založené samotnými zdravotne postihnutými osobami, ktorí sa podujali túto halu využiť na zabezpečenie pracovných príležitostí formou chránených pracovných miest.

5 ANALÝZA ABSOLÚTNÝCH UKAZOVATEĽOV PODNIKU

Na základe účtovných výkazov (konkrétne súvahy a výkazu ziskov a strát) sa v tejto časti bakalárskej práce pozrieme na výsledky absolútnych ukazovateľov. Tieto ukazovatele sú vypočítané z vyššie spomenutých výkazov pomocou vertikálnej a horizontálnej analýzy. Zistené výsledky sú následne interpretované a analyzované v priebehu vybraného časového úseku.

5.1 Horizontálna analýza

Zmyslom tejto analýzy je porovnanie položiek účtovných výkazov ako je súvaha a výkaz ziskov a strát v rozmedzí niekoľkých rokov. Výsledkom je zachytenie zmien, ktoré sa udiali a vyhodnotenie doterajšieho vývoja spoločnosti.

5.1.1 Horizontálna analýza súvahy - aktíva

V tejto podkapitole si ukážeme ako sa vyvíjala majetková štruktúra vybranej spoločnosti v rozmedzí rokov 2020 - 2023. Základom je percentuálna zmena položiek aktív sledovaného roku oproti predchádzajúcemu.

Tabuľka 4: Štruktúra aktív spoločnosti DI Univerzál

(eur)	2020	2021	2022	2023
Neobežný majetok	37641	65302	57550	49798
DHM	36711	64372	56620	48868
DNM	0	0	0	0
DFM	930	930	930	930
Obežný majetok	153021	144995	172367	175384
krátkodobé pohľadávky	82804	97464	157713	115857
peniaze a účty v bankách	70217	47531	14654	59527
AKTIVA	190662	210297	229917	225182

(zdroj: vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Tabuľka 5: Horizontálna analýza aktív spoločnosti DI Univerzál

	21/20	22/21	23/22
Neobežný majetok	73,49 %	-11,87 %	-13,47 %
DHM	75,35 %	-12,04 %	-13,69 %
DNM	0,00 %	0,00 %	0,00 %
DFM	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Obežný majetok	-5,25 %	18,88 %	1,75 %
Krátkodobé pohľadávky	17,70 %	61,82 %	-26,54 %
Peniaze a účty v bankách	-32,31 %	-69,17 %	306,22 %

(zdroj : vlastné spracovanie)

Z výsledkov horizontálnej analýzy aktív, uvedených v tabuľke č. 5 môžeme pozorovať, že vývoj neobežného majetku vykazuje nestabilný charakter. V roku 2021 došlo k výraznému nárastu o 73,49 %, najmä v dôsledku navýšenia dlhodobého hmotného majetku (DHM), ktorý vzrástol o 75,35 %. Nasledujúce roky však priniesli pokles, kedy v roku 2022 vidíme zníženie dlhodobého majetku o 11,87 % a v roku 2023 o 13,47 %, čo môže súvisieť s odpisovaním alebo predajom časti majetku. Hodnoty dlhodobého finančného majetku zostali bez zmeny a keďže analyzovaná spoločnosť nevlastní žiadny dlhodobý nehmotný majetok počas sledovaného obdobia, nemožno pozorovať ani zmeny. V oblasti obežného majetku nastali mierne kolísavé zmeny. V roku 2021 tento majetok poklesol o 5,25 %, no v nasledujúcom roku už podnik zaznamenal rast o 18,88 %. V roku 2023 sa miera nárastu spomalila na 1,75 %. Krátkodobé pohľadávky medziročne stúpili najmä v roku 2022, kde pozorujeme zvýšenie až o 61,82 %, čo však v roku 2023 vystriedal pokles o 26,54 %. Výrazné výkyvy sú viditeľné aj pri položke peňažných prostriedkov. V roku 2021 sa táto položka znížila o 32,31 %, v roku 2022 sa ešte výraznejšie prepadať o 69,17 %. V nasledujúcom roku sa situácia zlepšila a peňažné prostriedky stúpili až o 306,22 %, čo poukazuje na zvýšenú likviditu v tomto období.

Tabuľka 6: Horizontálna analýza aktív konkurencie

	21/20	22/21	23/22
Neobežný majetok	-8,84 %	8,57 %	2,20 %
DHM	-11,65 %	-5,23 %	6,16 %
DNM	-71,07 %	-13,77 %	10,66 %
DFM	5,20 %	120,64 %	-5,05 %
Obežný majetok	-5,64 %	3,88 %	1,86 %
Krátkodobé pohľadávky	4,15 %	13,85 %	-5,46 %
Peniaze a účty v bankách	87,24 %	-42,30 %	62,12 %

(zdroj : vlastné spracovanie)

Pri porovnaní výsledkov DI Univerzál s vývojom priemeru konkurenčných spoločností uvedeným v tabuľke č. 6 možno pozorovať určité rozdiely. Kým hlavný podnik zaznamenal v roku 2021 nárast, u konkurencie naopak v tom istom období pozorujeme pokles o 8,84 %. Tento rozdielny vývoj pokračoval aj v ďalších rokoch, pričom sledovaný podnik evidoval pokles neobežného majetku, zatiaľ čo konkurencia mierny prírastok. Podobná situácia nastala aj pri jednotlivkej položke neobežného majetku, konkrétne u dlhodobého hmotného majetku. V prípade dlhodobého finančného majetku však konkurencia dosiahla v roku 2022 zvýšenie o 120,64 %, čo poukazuje na investičné aktivity, zatiaľ čo hlavný podnik v tejto oblasti zaostáva a nezaznamenal žiadne zmeny. V rámci obežného majetku je vývoj viac vyrovnaný. Konkurencia podobne ako DI Univerzál v roku 2022 dosiahla nárast, aj keď menší. Rozdiely vidieť pri krátkodobých pohľadávkach, pri ktorých sledovaný podnik výrazne navýšil túto položku o 61,82 % a priemerný rast u konkurencie bol len 13,85 %. Zaujímavé odlišnosti vykazujú peňažné prostriedky. Ako je spomenuté už vyššie, hlavný podnik mal nárast až o 306,22 % v roku 2023 a konkurencia síce tiež preukázala nárast avšak podstatne nižší, 62,12 %. Na druhej strane však v roku 2021 dosiahla konkurencia zvýšenie o 87,24 % a DI Univerzál dokonca znížil tieto prostriedky o 32,31 %.

5.1.2 Horizontálna analýza súvahy - pasíva

V predchádzajúcej podkapitole sme sa venovali zmenám v majetkovej štruktúre. Teraz sa pozrieme, ako sa v časovej postupnosti menili zdroje financovania aktív, alebo inak povedané pasíva. V niektorých literatúrach sa o tejto analýze hovorí aj ako o analýze finančnej štruktúry.

Tabuľka 7: Štruktúra pasív spoločnosti DI Univerzál

(eur)	2020	2021	2022	2023
Vlastný kapitál	122460	162210	184835	194176
základný kapitál	1800	1800	1800	1800
kapitálové fondy	3488	3488	3488	3488
fondy zo zisku	3884	3884	3884	3884
VH minulých rokov	87972	113288	136538	155663
VH účtovného obdobia	25316	39750	39125	29341
Záväzky	68202	48087	45082	31006
Dlhodobé záväzky	0	0	0	0
Krátkodobé záväzky	60991	40682	39428	21434
Krátkodobé rezervy	7211	7405	5654	9572
PASIVA	190662	210297	229917	225182

(zdroj: vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Tabuľka 8: Horizontálna analýza pasív spoločnosti DI Univerzál

	21/20	22/21	23/22
Vlastný kapitál	32,46 %	13,95 %	5,05 %
základný kapitál	0,00 %	0,00 %	0,00 %
kapitálové fondy	0,00 %	0,00 %	0,00 %
fondy zo zisku	0,00 %	0,00 %	0,00 %
VH minulých rokov	28,78 %	20,52 %	14,01 %
VH účtovného obdobia	57,02 %	-1,57 %	-25,01 %
Záväzky	-29,49 %	-6,25 %	-31,22 %
Dlhodobé záväzky			
Krátkodobé záväzky	-33,30 %	-3,08 %	-45,64 %
Krátkodobé rezervy	2,69 %	-23,65 %	69,30 %

(zdroj : vlastné spracovanie)

Pri pohľade na hodnoty v tabuľke č. 8 možno konštatovať, že v oblasti pasív došlo k posilneniu finančnej stability podniku, čo potvrdzuje predovšetkým rast vlastného kapitálu v sledovanom období. V roku 2021 sa zvýšil o 32,46 %, v roku 2022 o ďalších 13,95 % a v roku 2023 o 5,05 %. Tento trend naznačuje posilňovanie kapitálovej štruktúry vlastným kapitálom. Zložky vlastného kapitálu, ako základný kapitál, kapitálové fondy či fondy zo zisku, zostávali počas analyzovaného obdobia na rovnakej úrovni, čo svedčí o tom, že nárast bol ťahaný predovšetkým ziskami. Výsledok hospodárenia minulých rokov zaznamenal pravidelné zvyšovanie, najvýraznejšie v roku 2021 (28,78 %) a 2022 (20,52 %). Naopak môžeme vidieť, že ziskovosť podniku výrazne vzrástla v roku 2021, no následne začala

klesať. Oproti vlastnému kapitálu záväzky vykazovali klesajúci trend. Celkové záväzky klesli v roku 2021 o 29,49 %, v roku 2022 o 6,25% a v roku 2023 o 31,22%, čo potvrdzuje snahu spoločnosti o znižovanie zadlženia, aj keď sa v tomto prípade jedná len o krátkodobé záväzky. Práve u tejto položky sledujeme výrazný pokles. Zo 60 991 € sa táto položka v priebehu štyroch rokov znížila na 21 434 €, pričom najprudší pokles bol v roku 2023 (- 45,64%) . Krátkodobé rezervy síce kolísali, no v roku 2023 došlo k ich zvýšeniu o 69,30 %, čo môže znamenať tvorbu dodatočných rezerv na pokrytie budúcich záväzkov. Celkovo možno usúdiť, že sa podnik zameriava na stabilnú kapitálovú štruktúru zvyšovaním podielu vlastného kapitálu a znižovaním zadlženia. Z pohľadu nákladov to pre podnik znamená drahšie financovanie, pretože vlastníci očakávajú vyšší výnos za vyššie riziko. Zároveň tak prichádza o možnosť daňového štítu z úrokov pri cudzom kapitále.

Tabuľka 9: Horizontálna analýza pasív konkurencie

	21/20	22/21	23/22
Vlastný kapitál	-2 %	1,02 %	1,48 %
Základný kapitál	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Kapitálové fondy	0,00 %	0,00 %	-2,48 %
Fondy zo zisku	0,00 %	0,00 %	0,00 %
VH minulých rokov	-18,36 %	13,55 %	-13,58 %
VH účtovného obdobia	-193,11 %	-181,75 %	28,12 %
Záväzky	-11,14 %	12,98 %	12,43 %
Dlhodobé záväzky	-20,67 %	237,19 %	22,88 %
Krátkodobé záväzky	15,55 %	20,82 %	17,51 %
Krátkodobé rezervy	-21,08 %	33,52 %	33,06 %

(zdroj : vlastné spracovanie)

Ako vyplýva z tabuľky č. 9 priemer konkurenčných podnikov poukazuje na menšiu dynamiku vlastného kapitálu v porovnaní s hlavným podnikom. Vlastný kapitál u týchto podnikov rástol len mierne a v roku 2021 dokonca došlo k poklesu o 2 %. V nasledujúcich rokoch zaznamenali konkurenti len minimálne prírastky na úrovni okolo 1 %. Záväzky analyzovaného podniku, ako už bolo spomenuté, vykazovali klesajúci trend. V prípade konkurencie bol vývoj odlišný, záväzky v priemere rástli a to najmä v rokoch 2022 a 2023, keď sa zvýšili o približne 13 %. Zvlášť výrazný je nárast dlhodobých záväzkov u konkurencie, ktoré v roku 2022 vzrástli o 237,19 %, zatiaľ čo hlavný podnik tieto záväzky nemal vôbec evidované . Významné rozdiely sú viditeľné aj pri výsledkoch hospodárenia za účtovné obdobia. Analyzovaný podnik zaznamenal významnejší pokles v roku 2023, no konkurencia evidovala výrazne záporné hodnoty v rokoch 2021 a 2022, kde medziročne

klesla táto položka o viac ako 150 %, čo poukazuje na zhoršenú ziskovosť. V konečnom dôsledku možno povedať, že DI Univerzál z hľadiska pasív vykazuje rast v podobe vlastného kapitálu a znižovanie záväzkov. U konkurencie naopak pozorujeme opačný efekt, mierny rast vlastných zdrojov a súčasne zvyšujúcu sa zadlženosť.

5.1.3 Horizontálna analýza výkazu zisku a straty

Podobne ako pri horizontálnej analýze súvahy aj tu si vyberieme najvýznamnejšie položky výkazu ziskov a strát pre vybraný podnik a pozrieme sa na zmeny, ktoré nastali v priebehu sledovaného obdobia. Výsledkom je percentuálna zmena vypočítaná pomocou absolútnej zmeny medzi rokmi a následne vydelená hodnotou predchádzajúceho obdobia.

Tabuľka 10: Štruktúra výnosov spoločnosti DI Univerzál

(eur)	2020	2021	2022	2023
Tržby z predaja výrobkov a služieb	301806	345662	368641	333040
Tržby z predaja tovaru	1760	0	149	1005
Ostatné prevádzkové výnosy	74364	73878	78461	91604
Výnosy z fin. činnosti	0	5694	0	0
Výnosy celkom	377930	419540	447251	425649

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Tabuľka 11: Horizontálna analýza výnosov spoločnosti DI Univerzál

	21/20	22/21	23/22
Tržby z predaja výrobkov a služieb	14,53 %	6,65 %	-9,66 %
Tržby z predaja tovaru	-100 %	0,00 %	574,50 %
Ostatné prevádzkové výnosy	-0,65 %	6,20 %	16,75 %
Výnosy z fin. činnosti	0,00 %	-100 %	0,00 %
Výnosy celkom	11,01 %	6,61 %	- 4,83 %

(zdroj : vlastné spracovanie)

Z údajov uvedených v tabuľke č. 11 môžeme sledovať vývoj výnosov, ktorý z počiatku rástol. V roku 2021 stúpli celkovo o 11,01 % a v roku 2022 o 6,61 %. Následne však v roku 2023 zaznamenali pokles o 4,83 %. V roku 2021 došlo k medziročnému zvýšeniu tržieb z predaja výrobkov a služieb o 14,53 % a v roku 2022 o 6,61 %. Tento pozitívny trend sa však v roku 2023 zmenil, keď tieto tržby klesli o 9,66 % oproti predchádzajúcemu roku. Tieto zmeny mohli byť ovplyvnené menším dopytom. Tržby z predaja tovaru tvorili len menšiu časť celkových výnosov. Pozitívne možno hodnotiť vývoj ostatných prevádzkových

výnosov, ktoré v roku 2021 vzrástli o 6,20 % a v roku 2023 zaznamenali ešte vyšší nárast o 16,75 %. Tento vývoj čiastočne prispel k vyrovnaní poklesu hlavných tržieb v roku 2023. Výnosy z finančnej činnosti boli evidované len v roku 2021 a následne úplne vymizli.

Tabuľka 12: Horizontálna analýza výnosov konkurencie

	21/20	22/21	23/22
Tržby z predaja výrobkov a služieb	18 %	11,25%	14 %
Tržby z predaja tovaru	-14,75 %	-4%	14 %
Ostatné prevádzkové výnosy	-40 %	1767,50 %	10,75 %
Výnosy z fin. činnosti	-247,50 %	432 %	-3,50 %
Výnosy celkom	17,65 %	8,45 %	15,71 %

(zdroj : vlastné spracovanie)

Pri porovnaní vývoja výnosov analyzovaného podniku s priemernými hodnotami konkurenčných firiem možno pozorovať určité rozdiely vo výkonnosti. U konkurencie z tabuľky č. 12 možno pozorovať stabilný rast celkových výnosov, zatiaľ čo u hlavného podniku po raste prišiel pokles v roku 2023. Tento rozdiel poukazuje na to, že podnik v tomto období zaostal za trhovým priemerom, čo môže súvisieť s oslabením dopytu. Výrazný rozdiel vidno vo výnosoch z finančnej činnosti, keď priemer konkurencie v roku 2022 rapídne vzrástol až o 432 %, zatiaľ čo DI Univerzál takýto výnos vôbec nevykázal a tieto výnosy klesli na 0. Z celkového hľadiska boli výnosy sledovaného podniku relatívne priaznivé a blízke priemeru konkurencie, no v roku 2023 došlo k oslabeniu, ktoré sa prejavilo poklesom tržieb, zatiaľ čo konkurencia naďalej rástla.

Tabuľka 13: Štruktúra nákladov spoločnosti DI Univerzál

(eur)	2020	2021	2022	2023
Výkonová spotreba	66931	58102	97380	103699
Služby	40062	62985	57871	53575
Osobné náklady	231274	241123	232337	216330
Odpisy a opravné položky k DNM a DHM	5522	9324	7752	7752
Ostatné prevádzkové náklady	403	2401	681	5188
Nákladové úroky	646	755	360	64
Ostatné finančné náklady	468	497	479	380
Daň z príjmov	6613	9578	10498	9160
Náklady celkom	351919	384765	407358	396148

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Tabuľka 14: Horizontálna analýza nákladov spoločnosti DI Univerzál

	21/20	22/21	23/22
Výkonová spotreba	-13,19 %	67,60 %	6,49 %
Služby	57,22 %	-8,12 %	-7,42 %
Osobné náklady	4,26 %	-3,64 %	-6,89 %
Odpisy a opravné položky k DNM a DHM	68,85 %	-16,86 %	0,00 %
Ostatné prevádzkové náklady	495,78 %	-71,64 %	661,82 %
Nákladové úroky	16,87 %	-52,32 %	-82,22 %
Ostatné finančné náklady	6,20 %	-3,62 %	-20,67 %
Daň z príjmov	44,84 %	9,61 %	-12,75 %
Náklady celkom	9,33 %	5,87 %	-2,75 %

(zdroj : vlastné spracovanie)

Ako ukazujú dáta v tabuľke č. 10, celkové náklady podniku mali mierny priebeh. V roku 2021 vzrástli o 9,33 %, v roku 2022 o 5,87 % a následne klesli o 2,75 %. Tento vývoj súvisí s pohybmi v jednotlivých nákladových položkách. Výrazný medziročný nárast zaznamenala výkonová spotreba v roku 2022, pričom sa zvýšila o 67,6 %. Nárast pokračoval aj v roku 2023, hoci s menšou dynamikou a tieto náklady vzrástli o 6,49 %. Služby zaznamenali v roku 2021 nárast o 57,22 %, avšak v nasledujúcich rokoch postupne klesali. Osobné náklady, ktoré predstavujú významnú zložku celkových nákladov v roku 2021 vzrástli o 4,26 %. V ďalších rokoch preukázali zníženie, a to najmä v roku 2023 (-6,89 %), čo môže naznačovať úsporné opatrenia v oblasti zamestnanosti. Zaujímavý vývoj nastal pri položke ostatné prevádzkové náklady, ktorá vykazuje vysokú volatilitu. Po prudkom poklese v roku 2022 (-71,64 %) nasledoval opätovný skokový nárast v roku 2023 (+661,82 %), čo môže byť výsledkom jednorazových položiek alebo mimoriadnych výdavkov. Hoci podnik nemá vysoké nákladové úroky, aj tak táto položka zaznamenala výrazný pokles v roku 2023 (-82,22 %), čím sa ešte viac zlepšila úverová situácia spoločnosti. Z pohľadu daňových povinností sa daň z príjmu vyvíjala s určitými výkyvmi, avšak v roku 2023 poklesla o 12,75 %, čo súvisí so znížením zisku v tomto roku. Aj keď podnik zaznamenal v jednotlivých rokoch určité nákladové výkyvy, v roku 2023 došlo k miernemu poklesu celkových nákladov, čo prispelo k stabilizácii hospodárenia firmy.

Tabuľka 15: Horizontálna analýza nákladov konkurencie

	21/20	22/21	23/22
Výkonová spotreba	18,75 %	9,75 %	11,25 %
Služby	38,25 %	-8,50 %	28,25 %
Osobné náklady	7 %	11,50 %	20 %
Odpisy a opravné položky k DNM a DHM	2,75 %	-11 %	0,25 %
Ostatné prevádzkové náklady	21,25 %	21 %	98 %
Nákladové úroky	-5 %	-1 %	63 %
Ostatné finančné náklady	4,25 %	-9,75 %	24,75 %
Daň z príjmov	-26,50 %	-9,50 %	816,25 %
Náklady celkom	17,77 %	8,07 %	14,41 %

(zdroj : vlastné spracovanie)

Z údajov konkurencie uvedených v tabuľke č. 15 môžeme vidieť, že DI Univerzál si v sledovanom období udržiaval miernejší rast celkových nákladov. Zatiaľ čo konkurencia evidovala v poslednom roku nárast o 14,41 %, hlavný podnik náklady dokonca znížil. Najvýraznejšie rozdiely sú viditeľné pri osobných nákladoch a ostatných prevádzkových nákladoch. Kým u konkurencie osobné náklady stabilne rástli a v roku 2023 sa zvýšili až o 20 %, DI Univerzál ich v posledných dvoch rokoch znižoval. Naopak, v oblasti ostatných prevádzkových nákladov zažil hlavný podnik v roku 2023 extrémny nárast, čo výrazne presahuje zvýšenie konkurencie (+98 %). V konečnom dôsledku výsledky ukazujú, že analyzovaný podnik efektívnejšie tlmil nárast nákladov ako konkurencia.

5.2 Vertikálna analýza

V tejto časti práce sa naša pozornosť zameria na rozbor štruktúry jednotlivých výkazov. Ide o rozbor, ktorý vyjadruje percentuálny podiel jednotlivých položiek zo základnej položky v danom výkaze. Cieľom je teda zistiť relatívnu veľkosť položiek podieľajúcich sa na celku v rámci účtovného obdobia.

5.2.1 Vertikálna analýza súvahy – aktíva

Táto podkapitola sa zameriava na rozbor štruktúry aktív spoločnosti, pričom cieľom je určiť, aký podiel jednotlivé zložky majetku zaujímajú na celkových aktívach.

Tabuľka 16: Vertikálna analýza aktív spoločnosti DI Univerzál

	2020	2021	2022	2023
Neobežný majetok	19,74 %	31,05 %	25,03 %	22,11 %
DHM	97,53 %	98,58 %	98,38 %	98,13 %
DNM	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
DFM	2,47 %	1,42 %	1,62 %	1,87 %
Obežný majetok	80,26 %	68,95 %	74,97 %	77,89 %
Krátkodobé pohľadávky	54,11 %	67,22 %	91,50 %	66,06 %
Peniaze a účty v bankách	45,89 %	32,78 %	8,50 %	33,94 %
AKTIVA	100 %	100 %	100 %	100 %

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Na základe dát uvedených v tabuľke č. 16, ktorá prezentuje vývoj štruktúry aktív v rokoch 2020 - 2023, pozorujeme pomerne stabilné podiely neobežného a obežného majetku bez skokových zmien. Avšak najvýraznejší rozdiel možno vidieť v roku 2021, keď podiel neobežného majetku stúpol na 31,05 % oproti predchádzajúcemu roku, kedy tento podiel predstavoval 19,74 % na celkových aktívach. V posledných rokoch sa však tento podiel znižoval. Na základe tohto vývoja možno usudzovať, že podnik v roku 2021 investoval do dlhodobého majetku a následne svoju štruktúru opäť presunul k obežným aktívam. Najvýznamnejšiu položku v rámci neobežného majetku predstavoval dlhodobý hmotný majetok s priemerným podielom 98 % počas celého obdobia. Obežné aktíva tvorili po väčšinu obdobia dominantnú časť štruktúry celkového majetku. Ich podiel bol 80,26 % v roku 2020 s výraznejším znížením v roku 2021 (68,95 %) a opätovným zvýšením v rokoch 2022 (74,97 %) a 2023 (77,89 %). Krátkodobé pohľadávky mali najvyšší podiel v roku 2022 (91,50 % z obežných aktív), no v roku 2023 sa toto percento znížilo na 66,06 %, z čoho možno predpokladať zlepšenie inkasa pohľadávok. Celkovo možno povedať, že si podnik udržiava prevahu obežného majetku v rámci celkových aktívach.

Tabuľka 17: Vertikálna analýza aktív konkurencie

	2020	2021	2022	2023
Neobežný majetok	39 %	38,43 %	39,14 %	40,07 %
DHM	85,24 %	83,06 %	72,66 %	74,58 %
DNM	1,15 %	0,13 %	0,16 %	0,21 %
DFM	13,61 %	16,83 %	27,12 %	25,18 %
Obežný majetok	61 %	61,57 %	60,86 %	59,93 %
Krátkodobé pohľadávky	59,82 %	61,39 %	65,79 %	58,30 %
Peniaze a účty v bankách	21,72 %	23,29 %	18,44 %	26,68 %
AKTÍVA	100 %	100 %	100 %	100 %

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Porovnanie vertikálnej štruktúry aktív s konkurenciou, ktorej priemerné percentá sú uvedené v tabuľke č. 17, poukazuje na výrazne vyšší podiel obežného majetku u hlavného podniku. V rokoch 2020 až 2023 sa tento podiel pohyboval medzi 68,95 % až 80,26 %, zatiaľ čo priemerná hodnota konkurencie bola stabilnejšia, na úrovni okolo 59 - 61 %. To naznačuje likvidnejšiu štruktúru spoločnosti DI Univerzál. Podiel krátkodobých pohľadávok na obežnom majetku bol u hlavného podniku porovnateľný s konkurenciou, až na výkyv v roku 2022, pričom dosahoval výrazne vyššie percento ako konkurenčný priemer. Naopak, neobežný majetok tvoril u konkurencie približne 39 - 40% aktív, na rozdiel od analyzovanej spoločnosti, kde bol tento podiel nižší, okolo 20 - 31 %. Na základe tohto porovnania a údajov v tabuľkách č. 16 a č. 17 je zrejmé, že štruktúra aktív DI Univerzál obsahuje likvidnejšie zložky a konkurencia má stabilnejší pomer medzi obežným a neobežným majetkom. Tento rozdiel môže odrážať rozličnú stratégiu hospodárenia s majetkom.

5.2.2 Vertikálna analýza súvahy – pasíva

Cieľom tejto podkapitoly je preskúmať, z akých zdrojov je podnik financovaný a porovnať podiel cudzích a vlastných zdrojov na kapitálovej štruktúre spoločnosti.

Tabuľka 18: Vertikálna analýza pasív spoločnosti DI Univerzál

	2020	2021	2022	2023
Vlastný kapitál	64,23 %	77,13 %	80,39 %	86,23 %
Základný kapitál	1,47 %	1,11 %	0,97 %	0,93 %
Kapitálové fondy	2,85 %	2,15 %	1,89 %	1,80 %
Fondy zo zisku	3,17 %	2,39 %	2,10 %	2,00 %
VH minulých rokov	71,84 %	69,84 %	73,87 %	80,17 %
VH účtovného obdobia	20,67 %	24,51 %	21,17 %	15,11 %
Záväzky	35,77 %	22,87 %	19,61 %	13,77 %
Dlhodobé záväzky	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Krátkodobé záväzky	89,43 %	84,60 %	87,46 %	69,13 %
Krátkodobé rezervy	10,57 %	15,40 %	12,54 %	30,87 %
PASIVA	100 %	100 %	100 %	100 %

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Z tabuľky č. 18 vyplýva, že sa podnik zameriava na posilňovanie vlastného kapitálu a znižovanie zadlženia. Podiel vlastných zdrojov na celkových pasívach narastal z 64,23 % v roku 2020 na 86,23 % v roku 2023. Položky vlastného kapitálu, ako sú kapitálové fondy a fondy zo zisku si udržiavali stabilný podiel. Najväčšia časť z nich patrí položke výsledok hospodárenia minulých rokov, ktorá v roku 2023 predstavovala viac ako 80 % z vlastného kapitálu. Záväzky v roku 2020 predstavovali ešte 35,77 % z celkových zdrojov a do roku 2023 ich podiel klesol na úroveň 13,77 %. Krátkodobé záväzky tvorili v roku 2020 až 89,43 % všetkých záväzkov, ale do roku 2023 ich podiel klesol na 69,13 %. Naopak, podiel krátkodobých rezerv sa v tom istom období zvýšil z 10,57 % na 30,87 %.

Tabuľka 19: Vertikálna analýza pasív konkurencie

	2020	2021	2022	2023
Vlastný kapitál	49,79 %	51,81 %	49,76 %	47,97 %
Základný kapitál	4,76 %	4,92 %	4,79 %	4,54 %
Kapitálové fondy	59,19 %	60,28 %	60,17 %	58,20 %
Fondy zo zisku	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,57 %
VH minulých rokov	34,62 %	31,62 %	32,87 %	31,28 %
VH účtovného obdobia	-0,05 %	1,90 %	0,94 %	4,26 %
Záväzky	49,20 %	47,95 %	50,21 %	52,04 %
Dlhodobé záväzky	9,28 %	8,08 %	14,83 %	12,03 %
Krátkodobé záväzky	44,09 %	54,36 %	54,83 %	55,59 %
Krátkodobé rezervy	3,03 %	2,91 %	4,74 %	6,21 %
PASÍVA	100 %	100 %	100 %	100 %

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Pri pohľade na štruktúru pasív konkurencie, uvedenej v tabuľke č. 19, je zrejmé, že DI Univerzál vykazuje odlišné využívanie zdrojov pre svoje podnikanie. Kým analyzovaná spoločnosť v priebehu rokov zvyšovala podiel vlastného kapitálu, konkurenčné podniky sa pohybovali na nižšej úrovni, pričom tento podiel dokonca klesol z 49,79 % na 47,97 %. Z tohto rozdielu vyplýva, že spoločnosť DI Univerzál je financovaná prevažne z vlastných zdrojov a konkurencia má vyváženejšiu štruktúru medzi vlastnými a cudzími zdrojmi. Zatiaľ čo hlavný podnik postupne znižoval podiel záväzkov na celkových pasívach, u konkurencie vzrástli z 49,20 % na 52,04 %. Rozdiely vidno aj v jednotlivých položkách záväzkov, napríklad v prípade krátkodobých rezerv, ktoré hlavný podnik tvoril na vyššej úrovni ako konkurencia, ktorá ich najvyšší podiel eviduje v roku 2023 na úrovni 6,21 %.

5.2.3 Vertikálna analýza výkazu ziskov a strát

Nasledujúca podkapitola bude venovaná rozboru výkazu zisku a straty pomocou vertikálnej analýzy, ktorá mi umožní zistiť, ako sú jednotlivé položky rozložené v rámci celkových výnosov.

Tabuľka 20: Vertikálna analýza výnosov spoločnosti DI Univerzál

	2020	2021	2022	2023
Tržby z predaja výrobkov a služieb	79,86 %	81,29 %	82,42 %	78,24 %
Tržby z predaja tovaru	0,47 %	0,00 %	0,03 %	0,24 %
Ostatné prevádzkové výnosy	19,68 %	17,37 %	17,54 %	21,52 %
Výnosy z fin. činnosti	0,00 %	1,34 %	0,00 %	0,00 %
Výnosy celkom	100 %	100 %	100 %	100 %

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Z tabuľky č. 20 je zrejmé, že hlavným zdrojom výnosov boli počas celého obdobia tržby z predaja výrobkov a služieb. Ich najvyšší podiel bol zaznamenaný v roku 2022 na úrovni 82,42 % a v roku 2023 je tento podiel najnižší, predstavujúci 78,24 %. Tržby z predaja tovaru boli v celkových výnosoch zanedbateľné. Ich podiel bol v roku 2022 0,03 %, pričom v roku 2023 stúpol na 0,24 %, avšak na celkovú štruktúru mali minimálny vplyv. Ostatné prevádzkové výnosy sa výraznejšie podieľali na celkových výnosoch a najvyššiu časť zaznamenali v roku 2023 na úrovni 21,52 %. Výnosy z finančnej činnosti prispeli len v roku 2021 s malým podielom 1,34 %.

Tabuľka 21: Vertikálna analýza výnosov konkurencie

	2020	2021	2022	2023
Tržby z predaja výrobkov a služieb	79,10 %	79,10 %	81,55 %	80,55 %
Tržby z predaja tovaru	3,57 %	4,34 %	3,65 %	4,65 %
Ostatné prevádzkové výnosy	15,87 %	14,80 %	13,80 %	13,93 %
Výnosy z fin. činnosti	0,20 %	0,26 %	0,38 %	0,28 %
Výnosy celkom	100 %	100 %	100 %	100 %

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

V porovnaní s priemerom konkurenčných spoločností vykazuje hlavný podnik niekoľko rozdielov. Najzásadnejší rozdiel je pozorovateľný v ostatných prevádzkových výnosoch, pričom konkurencia vykazovala nižšie, ale stabilné podiely okolo 14 %. Ďalším rozdielom je nízky podiel tržieb z predaja tovaru, ktorý sa u hlavného podniku pohybuje na veľmi nízkej úrovni, zatiaľ čo u konkurencie sa tento podiel pohybuje stabilne medzi 3,6 - 4,6 %. Z toho vyplýva, že sa DI Univerzál nesústreďuje na predaj tovaru, ktorý však u konkurenčných spoločností tvorí stálu zložku výnosov. Výnosy z finančnej činnosti predstavujú u konkurencie síce nízky podiel na celkových výnosoch, ale pomerne stabilný (0,2 - 0,4 %), zatiaľ čo hlavnému podniku tvorili časť na výnosoch len v roku 2021 a to navyše na zanedbateľnej úrovni. Avšak položka tržby z predaja výrobkov a služieb je svojim podielom porovnateľná medzi analyzovaným podnikom a priemerom konkurencie.

Tabuľka 22: Vertikálna analýza nákladov spoločnosti DI Univerzál

	2020	2021	2022	2023
Výkonová spotreba	19,02 %	15,10 %	23,91 %	26,18 %
Služby	11,38 %	16,37 %	14,21 %	13,52 %
Osobné náklady	65,72 %	62,67 %	57,04 %	54,61 %
Odpisy a opravné položky k DNM a DHM	1,57 %	2,42 %	1,90 %	1,96 %
Ostatné prevádzkové náklady	0,11 %	0,62 %	0,17 %	1,31 %
Nákladové úroky	0,18 %	0,20 %	0,09 %	0,02 %
Ostatné finančné náklady	0,13 %	0,13 %	0,12 %	0,10 %
Daň z príjmov	1,88 %	2,49 %	2,58 %	2,31 %
Náklady celkom	100 %	100 %	100 %	100 %

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

S odkazom na tabuľku č. 22 možno povedať, že nákladová štruktúra spoločnosti DI Univerzál je charakteristická vysokým podielom osobných nákladov, okolo 57 až 66 %. To

potvrďuje, že ľudský kapitál zohráva významnú úlohu pri tvorbe hodnoty. Výkonová spotreba, ktorá odráža spotrebu materiálov, energií a ďalších vstupov potrebných na prevádzku, tvorí tiež vyšší podiel na nákladoch. Pohybuje sa na úrovni 15,10 % až 26,18 %. Ďalšiu významnú položku predstavujú náklady na služby, ktoré najnižší podiel zaznamenali v roku 2020 na úrovni 11,38 % a najvyšší v roku 2021 (16,37 %). Daň z príjmov má mierny podiel okolo 2 až 2,5 %, čo zodpovedá bežnému zdaneniu. Ostatné prevádzkové náklady, nákladové úroky a ostatné finančné náklady predstavujú zanedbateľné podiely na celkových nákladoch a pohybujú sa na úrovniach do 1 %.

Tabuľka 23: Vertikálna analýza nákladov konkurencie

	2020	2021	2022	2023
Výkonová spotreba	33,50 %	34,30 %	37,12 %	33,98 %
Služby	10,49 %	12,29 %	10,58 %	10,24 %
Osobné náklady	44,05 %	40,45 %	42,16 %	43,58 %
Odpisy a opravné položky k DNM a DHM	8,09 %	6,83 %	5,24 %	5,25 %
Ostatné prevádzkové náklady	0,47 %	0,51 %	0,42 %	0,50 %
Nákladové úroky	0,63 %	0,47 %	0,41 %	0,66 %
Ostatné finančné náklady	0,11 %	0,11 %	0,08 %	0,08 %
Daň z príjmov	0,15 %	0,09 %	0,11 %	0,36 %
Náklady celkom	100 %	100 %	100 %	100 %

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Z údajov uvedených v tabuľke č. 23 vyplýva, že osobné náklady priemeru konkurencie sú nižšie v porovnaní s hlavným podnikom a ich percentuálny podiel sa pohybuje okolo 40 %. Rozdiel možno vidieť tiež pri položke výkonovej spotreby, kde konkurencia dosahuje vyšší podiel na nákladoch (okolo 34 - 37%), zatiaľ čo u hlavného podniku má táto položka menší podiel a zároveň je kolísavejšia. Menšie výkyvy v porovnaní sú v nákladoch na služby, pričom konkurencia dosahuje o niečo menšie percentá. Oproti hlavnému podniku konkurenčné spoločnosti vykazujú vyšší podiel odpisov a opravných položiek na nákladoch, čo súvisí s výraznejším podielom dlhodobého hmotného majetku u konkurentov. Hlavný podnik odvádza daň v rozsahu 1,9 - 2,5 %, zatiaľ čo priemer konkurenčných spoločností vyказuje nižší podiel dane z príjmu v rozmedzí 0,1 - 0,4 %. Celkovo možno zhodnotiť, že konkurencia je materiálno náročnejšia a má nižšie personálne náklady v porovnaní s analyzovaným podnikom.

6 ANALÝZA ROZDIELOVÝCH UKAZOVATEĽOV (NWC)

V tejto kapitole sa zameriame na analýzu rozdielových ukazovateľov, ktoré sú kľúčové na posúdenie finančnej stability a likvidity vybranej spoločnosti. Medzi najpoužívanjšie a základné ukazovatele sa radí čistý pracovný kapitál (NWC). Vďaka nemu sa nám podarí preskúmať vzájomný vzťah aktív a pasív a určiť prípadné hrozby podniku s ohľadom na jeho platobnú schopnosť. Teoretické východiská pre výpočet a interpretáciu týchto ukazovateľov boli podrobne rozpísané v teoretickej časti tejto práce.

Tabuľka 24: ČPK spoločnosti DI Univerzál a konkurentov

	ČPK (NWC)			
(eur)	2020	2021	2022	2023
DI Univerzál	92030	104313	132939	153950
A	166374	162879	159601	181145
B	2480784	1969202	1985910	1972379
C	3389199	3232151	3495518	3707163
D	182275	94281	47471	-37452

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Z analýzy údajov uvedených v tabuľke vyplýva, že sledovaný podnik DI Univerzál dosahoval v roku 2020 hodnotu čistého pracovného kapitálu 92 030 €. Ide zároveň o najnižší stav obežného majetku v sledovanom období, ktorým spoločnosť disponovala po uhradení krátkodobých záväzkov. V nasledujúcom roku 2021 je zaznamenaný nárast disponovateľného obežného majetku hoci v účtovných výkazoch vykazujú obežné aktíva pokles, oproti poklesu krátkodobých záväzkov je minimálny. V roku 2022 došlo k výraznejšiemu nárastu čistého pracovného kapitálu, čo má pôvod v síce minimálnom znížení cudzieho krátkodobého kapitálu no výraznom zvýšení obežného majetku vďaka rastúcim pohľadávkam z obchodného styku. V poslednom sledovanom roku môžeme vidieť opätovný pozitívny vývoj ukazovateľa vzhľadom na zreteľný pokles záväzkov z obchodných vzťahov. Na základe vykonaných výpočtov a analýzy údajov z účtovných

výkazov možno konštatovať, že podnik disponuje dostatočnou úrovňou čistého pracovného kapitálu. Ako je uvedené aj v teoretickej časti práce, vyššie hodnoty tohto ukazovateľa poukazujú na dobrú likviditu a schopnosť podniku bez problémov pokrývať svoje krátkodobé záväzky. Zistené výsledky preto potvrdzujú, že analyzovaný podnik je vysoko likvidný a priebežne si plní svoje splatné záväzky.

Pri porovnaní hodnôt čistého pracovného kapitálu analyzovanej spoločnosti s vybranými konkurenčnými podnikmi A, B, C je zrejmé, že aj tieto podniky vykazujú pozitívne hodnoty čo poukazuje na ich dobrú likviditu a schopnosť plniť si svoje krátkodobé záväzky. Výška ČPK zodpovedá ich veľkosti a rozsahu podnikateľskej činnosti v porovnaní s analyzovaným subjektom. Výrazný rozdiel však možno pozorovať s konkurentom D, ktorý v priebehu sledovaných rokov zaznamenal pokles až k záporným hodnotám. Tento negatívny vývoj signalizuje možné problémy s krátkodobou likviditou a schopnosťou uhrádzať krátkodobé záväzky. V tomto porovnaní DI Univerzál vykazuje lepšiu schopnosť riadenia krátkodobých aktív a záväzkov a udržiava stabilnejšiu pozíciu v oblasti likvidity než podnik D.

7 ANALÝZA POMEROVÝCH UKAZOVATEĽOV

Pre lepšie pochopenie finančnej výkonnosti a stability podniku sa budeme venovať analýze pomerových ukazovateľov. Ako už vyplýva z teoretickej časti, do tejto kategórie spadajú ukazovatele likvidity, rentability, zadlženosti a aktivity. Pomocou týchto výpočtov nazrieme na finančné zdravie firmy, odhalíme a identifikujeme odchýlky od uvádzaného štandardu v literatúre ako aj posúdiť efektívnosť hospodárenia.

7.1 Ukazovatele likvidity

Nadväzujúc na teoretické poznatky v predchádzajúcej časti, analyzujeme podnik z hľadiska jeho schopnosti splácať svoje krátkodobé záväzky. S cieľom získať komplexný prehľad o schopnosti podniku premeniť svoje aktíva na hotovosť analyzujeme ukazovatele ako bežná likvidita, pohotová likvidita a hotovostná likvidita. Zároveň si pomocou podielu čistého pracovného kapitálu na obežných aktívach charakterizujeme krátkodobú finančnú stabilitu, ale keďže tento výpočet zahŕňa položky rôznej likvidity, formulujeme záver hlavne pomocou vyššie spomenutých ukazovateľov.

Tabuľka 25: Ukazovatele likvidity spoločnosti DI Univerzál

	2020	2021	2022	2023
Bežná likvidita	2,5	3,6	4,4	8,2
Pohotová likvidita	2,5	3,6	4,4	8,2
Hotovostná likvidita	1,2	1,2	0,4	2,8
Podiel ČPK na OA	60 %	72 %	77 %	88 %

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Z analýzy výpočtov a ich výsledkov uvedených v tabuľke č. 25 možno usudzovať, že likvidita sledovaného podniku sa v priebehu rokov výrazne zlepšovala. Keďže podnik nedisponuje zásobami, bežná a pohotová likvidita majú rovnaké výsledky. V roku 2020 dosahovali hodnotu 2,5 a postupne narástli až na hodnotu 8,2 v roku 2023. Podľa odporúčaní odbornej literatúry by sa hodnoty bežnej likvidity mali pohybovať v intervale 1,5 - 2,5 nakoľko vyššie hodnoty môžu signalizovať nadbytočne viazané prostriedky v obežných aktívach. Pre pohotovú likviditu sú tieto hodnoty odporúčané v rozmedzí 1,0 - 1,5 a ako pri

bežnej likvidite aj tu platí, že vyššie výsledky poukazujú na neefektívne využitie prostriedkov obežného majetku. V tomto prípade teda podnik síce vykazuje vysokú úroveň likvidity, avšak táto situácia môže naznačovať nevyužívanie časti aktív na ziskové účely.

Hotovostná likvidita zaznamenala istú kolísavosť. V rokoch 2020 a 2021 boli hodnoty stabilné na úrovni 1,2, čo však nezodpovedá odporúčanej hodnote, keďže optimálne rozpätie pre tento ukazovateľ je 0,2 - 0,5. V roku 2022 došlo k prudkému poklesu na 0,4, čo je v odporúčanom intervale, no v roku 2023 nastalo podstatné zvýšenie na úroveň 2,8, čím značne presiahol literatúrou odporúčané hodnoty. Z toho vyplýva, že podnik vlastní vysokú hotovostnú rezervu, čo môže byť pozitívne z hľadiska splácania záväzkov, avšak zároveň naznačuje, že podnik má veľké objemy finančných prostriedkov, ktoré by mohol efektívnejšie investovať.

Priaznivý vývoj potvrdzuje aj podiel ČPK na obežných aktívach, ktorý vzrástol zo 60% v roku 2020 na 88% v roku 2023. To poukazuje na zvyšovanie finančnej stability podniku. Avšak tieto hodnoty presahujú odporúčané percentuálne rozpätie 30% - 50%.

Pri porovnaní s konkurenčnými podnikmi B, C, D dosahuje analyzovaný podnik vyššie hodnoty ukazovateľov, čo naznačuje efektívnejšie využívanie položiek obežných aktív u týchto konkurenčných subjektov. Ich hodnoty sa nachádzajú v odporúčaných intervaloch alebo ich jemne prekračujú. Zároveň podniky B a C vykazujú menší objem finančných prostriedkov vzhľadom ako na odporúčané hodnoty tak aj oproti sledovanému podniku, čím sa stavajú do nevýhody z hľadiska okamžitého splácania záväzkov. Najvýraznejší rozdiel prevláda oproti podniku A, ktorého hodnoty neprehliadnuteľne siahajú za intervaly optimálnych hodnôt. Táto skutočnosť reflektuje neefektívnejšie využívanie častí obežných aktív, než je to u podniku DI Univerzál. Pri ostatných konkurenčných podnikoch dochádza v určitej miere k účinnejšiemu využívaniu obežných aktív a ich využitiu na ziskové účely.

Tabuľka 26: Ukazovatele likvidity konkurenčných spoločností

Firma	Ukazovateľ	2020	2021	2022	2023
A	Bežná likvidita	10,0	8,2	7,9	7,2
	Pohotovú likvidita	9,6	7,7	7,5	6,9
	Hotovostná likvidita	3,0	2,7	3,1	1,5
	Podiel ČPK na OA	90 %	88 %	87 %	86 %
B	Bežná likvidita	1,8	1,7	1,5	1,9
	Pohotovú likvidita	1,11	1,07	1,07	1,40
	Hotovostná likvidita	0,06	0,01	0,03	0,10
	Podiel ČPK na OA	45 %	42 %	35 %	48 %
C	Bežná likvidita	2,7	2,2	2,0	2,2
	Pohotovú likvidita	2,2	1,8	1,4	1,9
	Hotovostná likvidita	0,013	0,003	0,003	0,002
	Podiel ČPK na OA	62 %	54 %	49 %	55 %
D	Bežná likvidita	1,4	1,2	0,8	2,9
	Pohotovú likvidita	1,4	1,2	0,8	2,5
	Hotovostná likvidita	0,8	0,5	0,5	1,8
	Podiel ČPK na OA	30 %	18 %	-25 %	66 %

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

7.2 Ukazovatele rentability

Schopnosť podniku dosahovať zisk zo svojich aktív a kapitálu sa odráža v kľúčovom ukazovateli, ktorým je rentabilita. V tejto podkapitole preskúmame ukazovatele ako rentabilita tržieb, aktív a vlastného kapitálu s cieľom získať komplexný obraz o výkonnosti a efektívnosti analyzovaného subjektu. Celkovo vzaté, zistíme, či podnik svoje zdroje využíva efektívne na dosiahnutie zisku. Vývoj týchto ukazovateľov možno pozorovať v tabuľke č. 27. Pre výpočet ukazovateľov ROE a ROS som dosadzovala do vzorca čistý zisk (EAT) a výpočet ROA zahŕňa zisk pred zdanením a úrokmi (EBIT).

Tabuľka 27: Ukazovatele rentability spoločnosti DI Univerzál

	2020	2021	2022	2023
ROE	21 %	25 %	21 %	15 %
ROA	17 %	24 %	22 %	17 %
ROS	8 %	11 %	11 %	9 %

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Rentabilita vlastného kapitálu (ROE) sledovaného podniku nevykazovala výrazné odchýlky, ale jej vývoj bol mierne kolísavý. V roku 2020 dosahovala hodnoty 21 % a následne vzrástla na 25 % v roku 2021. Tento nárast je spojený najmä so zvýšením čistého zisku a pomerne stabilnou úrovňou vlastného kapitálu. V nasledujúcich rokoch ziskovosť vlastného kapitálu klesla opäť na 21 % v roku 2022 a na 15 % v roku 2023. Príčinami tohto poklesu sú klesajúca ziskovosť firmy a zároveň zvyšovanie hodnoty vlastného kapitálu ovplyvnené akumulovaným ziskom z predchádzajúcich rokov. Analyzovaný podnik aj napriek tomuto poklesu udržiava vysoké hodnoty tohto ukazovateľa.

Vidíme, že ROA sa pohybuje na úrovni podobnej ROE, a to vzhľadom na vysoký podiel vlastného kapitálu, ktorý predstavuje 70 – 80 % z celkovej štruktúry pasív. Zároveň tu dochádza k nárastu v roku 2021 na úroveň 24 %, ako už bolo vyššie spomenuté, najmä vďaka vyššiemu zisku a relatívne stabilnej bilančnej sume. V rokoch 2022 a 2023 došlo k postupnému poklesu na 22 % a 17 %, čo bolo zapríčinené buď výraznejším poklesom hospodárskeho výsledku, alebo nárastom celkových aktív.

Podobne ako pri predchádzajúcich ukazovateľoch, aj ukazovateľ ROS dosahuje v prvom a poslednom sledovanom roku nižšie hodnoty v porovnaní s rokmi 2021 a 2022. Táto skutočnosť je rovnako ovplyvnená najmä vývojom zisku v jednotlivých rokoch.

Pri porovnaní rentability sledovaného podniku s konkurenčnými spoločnosťami možno konštatovať, že tento podnik dosahuje v hodnotách všetkých ukazovateľov výrazne lepšie výsledky. K hodnotám ROE sa najbližšie zo všetkých konkurenčných podnikov priblížila firma C, ktorá však aj v najlepšom roku 2023 dosahovala len 7,5 %. Ostatné podniky (A, B, D) vykazujú podstatne nižšie hodnoty, pričom u firmy B bolo ROE v niektorých rokoch dokonca záporné. Podobná situácia nastáva aj u ukazovateľa ROA, keď najvyššiu hodnotu dosiahla opäť spoločnosť C na úrovni 4,8 % v roku 2023. Hodnoty ROS boli u konkurenčných podnikov tiež nižšie, a teda mali nižšiu ziskovú maržu. Firmy A, B, D sa pohybovali len na úrovni 0,5 – 1 %, pričom firma B mala aj záporné hodnoty. Z tohto porovnania vyplýva, že DI Univerzál sa v oblasti rentability umiestňuje na poprednom mieste, čo je výsledkom vyššej ziskovosti, efektívneho využívania majetku a pomerne stabilnej finančnej situácie.

Tabuľka 28: Ukazovatele rentability konkurenčných spoločností

Firma	Ukazovateľ	2020	2021	2022	2023
A	ROE	0,2 %	-1 %	3 %	7 %
	ROA	0,2 %	-1 %	2 %	6 %
	ROS	0,5 %	-2 %	4 %	7 %
B	ROE	-11 %	1,3 %	-3,5 %	2,1 %
	ROA	-3 %	1,0 %	-0,4 %	1,9 %
	ROS	-2 %	0,2 %	-0,4 %	0,2 %
C	ROE	10,0 %	6,8 %	3,5 %	7,5 %
	ROA	4,1 %	3,6 %	2,4 %	4,8 %
	ROS	2,5 %	1,5 %	0,7 %	1,4 %
D	ROE	0,6 %	0,9 %	0,8 %	0,8 %
	ROA	1,2 %	1,1 %	1,0 %	1,1 %
	ROS	0,7 %	0,8 %	0,6 %	0,6 %

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

7.3 Ukazovatele zadlženosti

Nadväzujúc na teoretické uvedenie do problematiky, prezentované v predošlej časti bakalárskej práce, sa teraz zameriame na praktickú analýzu ukazovateľov zadlženosti, ktoré nám umožnia zhodnotiť, ako podnik využíva cudzie zdroje na financovanie svojich aktivít a aké riziká s tým súvisia. Presnejšie ide o výpočty celkovej zadlženosti, úrokového krytia alebo miery zadlženosti.

Tabuľka 29: Ukazovatele zadlženosti spoločnosti DI Univerzál

	2020	2021	2022	2023
Celková zadlženosť	36 %	23 %	20 %	14 %
Miera zadlženosti	0,56	0,30	0,24	0,16
Úrokové krytie	50	66	139	603

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Ukazovateľ celkovej zadlženosti, ktorý vyjadruje podiel záväzkov na celkových aktívach, vykazuje v spoločnosti DI Univerzál v sledovanom období klesajúci trend. Z hodnoty 36 % v roku 2020 sa postupne znížil na 14 % v roku 2023. Tento vývoj naznačuje znižovanie miery zapojenia cudzích zdrojov do financovania podniku, čo má za následok aj menšie riziko pre veriteľov. V porovnaní s odporúčaným rozmedzím 30 – 60%, ktoré uvádza odborná literatúra, sú hodnoty analyzovaného podniku výrazne nižšie. Na jednej strane si udržiava vysokú finančnú nezávislosť, súčasne však môže nižšia zadlženosť podnik obmedzovať vo zvyšovaní výnosnosti vlastného kapitálu prostredníctvom využitia cudzieho kapitálu. Pri ukazovateli miery zadlženosti môžeme sledovať podobný, teda klesajúci vývoj. Z hodnoty 0,56 v roku 2020 sa znižoval až dosiahol 0,16 v roku 2023. To znamená, že na jednotku vlastného kapitálu pripadá stále menej cudzieho kapitálu. Z toho vyplýva, že spoločnosť vlastní dostatok vlastného kapitálu na splatenie svojich dlhov, keďže ukazovateľ je výrazne nižší ako 1. Analýza ukazovateľa úrokového krytia dosahuje v sledovanom období mimoriadne vysoké hodnoty. Z hodnoty 50 v roku 2020 narástol až na 603 v roku 2023, čo predstavuje nadpriemerné hodnoty v porovnaní s odporúčaniami odbornej literatúry, ktorá uvádza, aby hodnoty boli vyššie ako 5. Takto vysoké hodnoty sú spôsobené nízkymi nákladovými úrokmi vzhľadom na dosiahnutý EBIT. Celkovo možno povedať, že z hľadiska úrokového krytia je DI Univerzál vo výbornej finančnej kondícii a riziko problémov so splácaním záväzkov je minimálne.

Hlavný podnik spolu s firmou A dosahujú pri porovnaní s konkurenčnými spoločnosťami najnižšie hodnoty celkovej zadlženosti. Výrazne vyššie hodnoty tohto ukazovateľa vykazujú spoločnosti B a C, ktoré dokonca prekročili odporúčané rozmedzie. Najvyššiu zadlženosť dosiahol podnik C na úrovni 77 % v roku 2023. Pri miere zadlženosti

môžeme konštatovať, že sledovaný podnik spolu s firmami A a D dosahujú podobné hodnoty. V porovnaní s podnikmi B a C vykazuje hlavný podnik výrazne nižšie hodnoty, čo je priaznivý výsledok. Najvyššiu mieru zadlženosti môžeme pozorovať pri podniku C, ktorý bol v roku 2023 až 3,28. Tieto podniky výrazne prekračujú aj hodnotu 1, teda nemajú dostatok vlastného kapitálu na pokrytie svojich dlhov. Z pohľadu úrokového krytia zastáva hlavný podnik jednoznačne najlepšiu pozíciu. Zvlášť problematická situácia je v prípade firmy B, pri ktorej boli zaznamenané dokonca záporné hodnoty. Spoločnosti C a D majú stabilné, ale nízke hodnoty v porovnaní s DI Univerzál, a zároveň nedosahujú ani odporúčanú hranicu 5.

Tabuľka 30: Ukazovatele zadlženosti konkurenčných spoločností

Firma	Ukazovateľ	2020	2021	2022	2023
A	Celková zadlženosť	24 %	18 %	19 %	21 %
	Miera zadlženosti	0,32	0,22	0,24	0,26
	Úrokové krytie				
B	Celková zadlženosť	71 %	69 %	71 %	76 %
	Miera zadlženosti	2,43	2,18	2,49	3,24
	Úrokové krytie	-7	2	-1	2
C	Celková zadlženosť	73 %	73 %	75 %	77 %
	Miera zadlženosti	3,13	2,71	3,08	3,28
	Úrokové krytie	3	2	2	2
D	Celková zadlženosť	29 %	32 %	35 %	34 %
	Miera zadlženosti	0,41	0,48	0,54	0,52
	Úrokové krytie	2	2	2	3

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

7.4 Ukazovatele aktivity

V nasledujúcom rozbere sa budeme venovať ukazovateľom v podobe či už obratu určitých položiek aktív a pasív alebo dobe obratu týchto položiek. Pomocou nich zhodnotíme, či subjekt využíva vložené prostriedky účinne na dosiahnutie svojich obchodných cieľov. Tabuľka č. 31 a č. 32 obsahujú vybrané ukazovatele a ich vypočítané hodnoty.

Tabuľka 31: Ukazovatele aktivity spoločnosti DI Univerzál

	2020	2021	2022	2023
Obrat aktív	1,6	1,6	1,6	1,5
Doba obratu pohľadávok (dni)	98	102	154	125
Doba obratu záväzkov (dni)	47	19	18	2
Obratovosť pohľadávok	3,7	3,5	2,3	2,9
Obratovosť záväzkov	7,7	18,7	20,1	160,4

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Z analýzy ukazovateľov aktivity vyplýva, že obrat aktív podniku zostával v rokoch 2020 až 2022 na úrovni 1,6, čo nám hovorí o stabilnom využívaní majetku na tvorbu tržieb. V roku 2023 bol zaznamenaný mierny pokles na úroveň 1,5, z čoho môžeme usúdiť, že podnik využíval svoje aktíva slabšie. Obratovosť pohľadávok mala v sledovanom období kolísavý vývoj. Najvyššiu hodnotu tento ukazovateľ dosiahol v roku 2020 vo výške 3,7, čo znamená, že v tomto roku bol podnik schopný frekventovanejšie premieňať pohľadávky na hotovosť ako v ostatných sledovaných rokoch. Naopak najnižšiu hodnotu 2,9 dosahoval v roku 2022. V roku 2023 pozorujeme malý nárast obratu pohľadávok, čo signalizuje pozitívny vývoj. Z hľadiska optimálneho vývoja tohto ukazovateľa by mali byť dosahované čo najvyššie hodnoty a v čase by mal vykazovať rastúci trend. Pri obrate záväzkov pozorujeme každým rokom nárast tohto ukazovateľa, ale najmä v roku 2023 hodnota prudko vzrástla na 160,4. Tento nárast súvisí s kratšou dobou splácania záväzkov. V prípade tohto ukazovateľa je žiadúci opačný efekt, a teda skôr nižší obrat, ktorý by mal v priebehu času klesať.

Pri hodnotení doby obratu pohľadávok je viditeľné, že sa spoločnosť v rokoch 2020 a 2021 pohybovala okolo 100 dní. V roku 2022 sa však doba predĺžila na 154 dní, čo signalizuje zhoršenie inkasovania od odberateľov. Následne je v roku 2023 zaznamenané skrátenie na 125 dní, čo predstavuje krok správnym smerom, keďže vo všeobecnosti je žiaduce pri pohľadávkach dosahovať nižší počet dní, teda rýchlejšie získavanie finančných prostriedkov. Pokiaľ ide o dobu splácania záväzkov, tá sa zo 47 dní v roku 2020 znížila na 2 dni v roku 2023. Tento jav znamená, že spoločnosť DI Univerzál začal splácať svoje záväzky veľmi rýchlo. Avšak z pohľadu riadenia likvidity je žiaduce, aby doba obratu záväzkov mala rastúci charakter, čo by znamenalo efektívnejšie využívanie cudzích zdrojov a ponechávanie hotovosti v podniku dlhšie. V tomto prípade tak rýchle splácanie záväzkov môže znižovať finančnú rezervu podniku.

Z porovnania ukazovateľov obratovosti je vidieť, že hlavný podnik v obratovosti aktív dosahuje v porovnaní s konkurenciou priemerné výsledky. Podnik B dosahuje najvyšší obrat aktív (2,2 – 2,3), čo naznačuje efektívnejšie využívanie majetku na generovanie tržieb. Naopak firma A vykazuje najnižšie hodnoty (0,4 – 0,7) signalizujúce neefektívnejšie využívanie aktív. Pri obrate pohľadávok dominuje firma D, ktorá vykazuje výrazne vyššie hodnoty a v roku 2023 dosiahla hodnotu až 13,6. Na druhej strane podnik A zaznamenal v tomto ukazovateli najnižšie hodnoty, hoci aj u neho je viditeľný postupný rast. Hlavný podnik v porovnaní s konkurenciou prezentuje skôr slabší výsledok. Obrat záväzkov je najnižší a zároveň najstabilnejší v prípade firmy B a C, kde sa hodnoty pohybujú medzi 5 a 7. Podniky A a D zaznamenali v tomto ukazovateli výraznejšie výkyvy, kedy v prípade firmy A dosahoval obrat záväzkov najvyššiu hodnotu 73 v roku 2021 a podnik D 47 v roku 2023. Analyzovaný podnik v porovnaní s konkurenciou síce dosahoval podobné hodnoty a zaradil sa medzi podniky s nižšími hodnotami, avšak v roku 2023 prekročil aj najvyššie hodnoty konkurenčných spoločností A a D. Z pohľadu doby obratu pohľadávok dosahuje najlepšie výsledky firma B a D, keďže dosahujú najnižšie hodnoty spomedzi všetkých, aj v porovnaní s hlavným podnikom. Najvyššie hodnoty zaznamenal podnik A keď v roku 2020 bola doba obratu pohľadávok až 466 dní ale v priebehu času sa mu podarilo počet dní znižovať. DI Univerzál dosahuje síce horšie vyčíslenia ako podnik B a D, ale zároveň má lepšiu pozíciu ako A a C. Pokiaľ ide o dobu obratu záväzkov, najdlhšiu splatnosť si udržiava podnik C s dobou 78 dní. Hneď po ňom nasleduje firma B s mierne kratšou dobou splácania. Najkratšie lehoty sú viditeľné u spoločnosti A, kedy v rokoch 2021 a 2022 bola doba splácania dlhová 5 dní. Napriek tomu DI Univerzál aj tak dosiahol najnižší bod, keď v roku

2023 bola táto doba 2 dni, čo v porovnaní s konkurenciou môže predstavovať väčšie problémy s likviditou.

Tabuľka 32: Ukazovatele aktivity konkurenčných spoločností

Firma	Ukazovateľ	2020	2021	2022	2023
A	Obrat aktív	0,4	0,5	0,6	0,7
	Doba obratu pohľadávok (dni)	466	386	303	237
	Doba obratu záväzkov (dni)	42	5	5	9
	Obratovosť pohľadávok	0,8	0,9	1,2	1,5
	Obratovosť záväzkov	8,6	73,0	66,7	41,3
B	Obrat aktív	1,9	2,3	2,3	2,2
	Doba obratu pohľadávok (dni)	91	59	62	77
	Doba obratu záväzkov (dni)	61	50	54	68
	Obratovosť pohľadávok	4,0	6,1	5,8	4,7
	Obratovosť záväzkov	5,9	7,2	6,7	5,3
C	Obrat aktív	0,9	1,3	1,2	1,2
	Doba obratu pohľadávok (dni)	172	129	150	135
	Doba obratu záväzkov (dni)	78	49	71	78
	Obratovosť pohľadávok	2,1	2,8	2,4	2,7
	Obratovosť záväzkov	4,6	7,3	5,0	4,6
D	Obrat aktív	0,7	0,8	0,9	0,9
	Doba obratu pohľadávok (dni)	54	71	82	26
	Doba obratu záväzkov (dni)	18	53	31	8
	Obratovosť pohľadávok	6,6	5,1	4,4	13,6
	Obratovosť záväzkov	19,6	6,8	11,7	47,0

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

7.5 Rozklad Du Pont

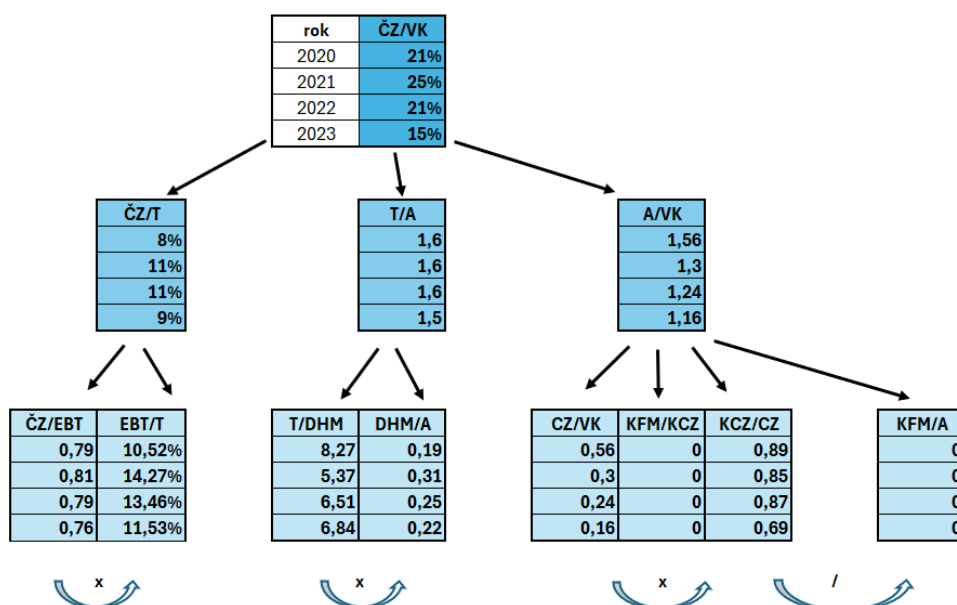
Táto kapitola sa zameriava na rozklad rentability vlastného kapitálu (ROE) podľa modelu Du Pont, ktorý, ako už bolo spomenuté v teoretickej časti, umožňuje detailnejšie pochopiť, čo ovplyvňuje ziskovosť podniku.

Rentabilita vlastného kapitálu (ČZ/VK) evidovala v sledovanom období najmä klesajúci trend. Z hodnoty 25 % v roku 2021 postupne klesla na 21 % v roku 2022 a ďalej na 15% v roku 2023. Tento pokles poukazuje na zhoršenie celkovej výkonnosti z pohľadu vlastníkov.

Hlavným dôvodom tejto tendencie je zníženie čistej ziskovej marže (ČZ/T), ktorá klesla z 11 % v rokoch 2021 a 2022 na 9 % v roku 2023. Na základe toho vyplýva, že podnik mal v poslednom roku nižší zisk z tržieb, čo priamo ovplyvnilo celkovú rentabilitu.

Ďalším faktorom je zhoršenie hodnoty ukazovateľa podielu aktív na vlastnom kapitáli (A/VK), ktorý poklesol z 1,56 v roku 2020 na 1,16 v roku 2023. Toto postupné znižovanie finančnej páky môže znamenať nižšiu zadlženosť, ale zároveň znižuje možnosť využitia cudzích zdrojov na zvyšovanie ziskovosti vlastného kapitálu.

Ukazovateľ obratu aktív (T/A) sa mierne znížil z hodnoty 1,6 na 1,5, čo svedčí o tom, že podnik v roku 2023 generoval o niečo menej tržieb na jednotku majetku v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi.

Obrázok 6 Du Pont rozklad spoločnosti DI Univerzál

(zdroj: vlastné spracovanie)

8 ANALÝZA SÚHRNNÝCH UKAZOVATEĽOV

V nasledujúcej podkapitole sa zameriame na analýzu súhrnných ukazovateľov, ktoré poskytujú komplexnejší pohľad na finančnú situáciu podniku. Konkrétne budú použité Altmanov model a Králičkov Quicktest, ktoré slúžia na posúdenie finančného zdravia a rizika úpadku.

8.1 Altmanov model – bankrotový model

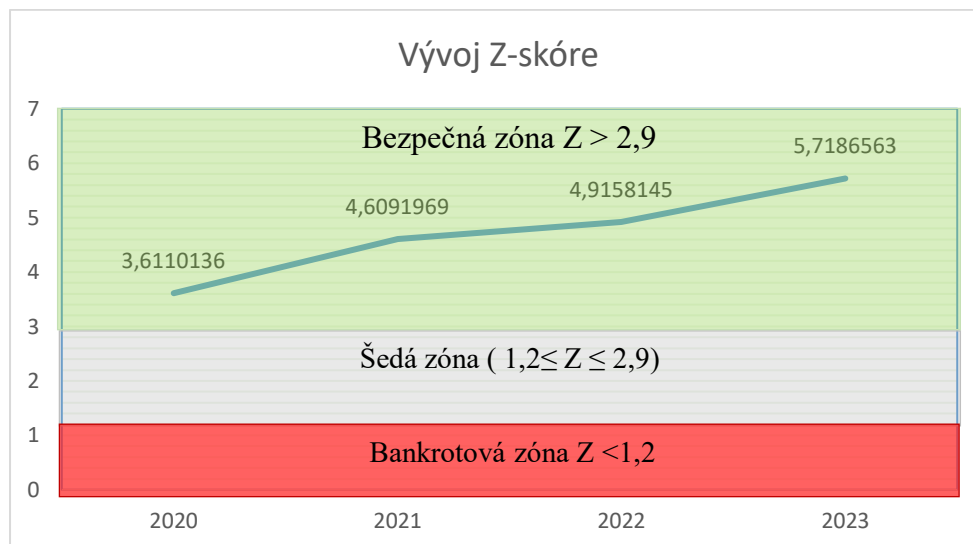
Na základe teoretických poznatkov bude použitý Altmanov model, ktorý spočíva vo vyhodnotení piatich pomerových ukazovateľov s cieľom zhodnotiť riziko bankrotu, teda finančnú stabilitu podniku DI Univerzál.

Na základe uvedenej tabuľky a vývoja grafu Z-skóre je zrejmé, že spoločnosť DI Univerzál sa počas celého sledovaného obdobia nachádzala v bezpečnej zóne, ktorá je definovaná hodnotou vyššou ako 2,9. Zároveň graf poukazuje na rastúcu tendenciu hodnoty Z-skóre. Z počiatočnej hodnoty 3,611 v roku 2020 sa postupne zvýšil tento ukazovateľ na hodnotu 5,719 v roku 2023. Signalizuje to zlepšujúcu sa finančnú situáciu podniku a klesajúce riziko bankrotu v sledovanom období.

Tabuľka 33: Altmanov model spoločnosti DI Univerzál

X	2020	2021	2022	2023
$0,717 * \text{ČPK}/A$	0,3461	0,3556	0,4146	0,4902
$0,847 * \text{nerozdelené zisky}/A$	0,3908	0,4563	0,5030	0,5855
$3,107 * \text{EBIT}/A$	0,531	0,7401	0,6755	0,5322
$0,420 * \text{VK}/\text{CZ}$	0,7541	1,4168	1,722	2,6303
$0,998 * \text{T}/A$	1,5890	1,6404	1,6008	1,4804
Z-skóre	3,611	4,609	4,916	5,719

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

Obrázok 7 Graf vývoja Z-skóre spoločnosti DI Univerzál

(zdroj: vlastné spracovanie)

8.2 Králičkov Quicktest - bonitný model

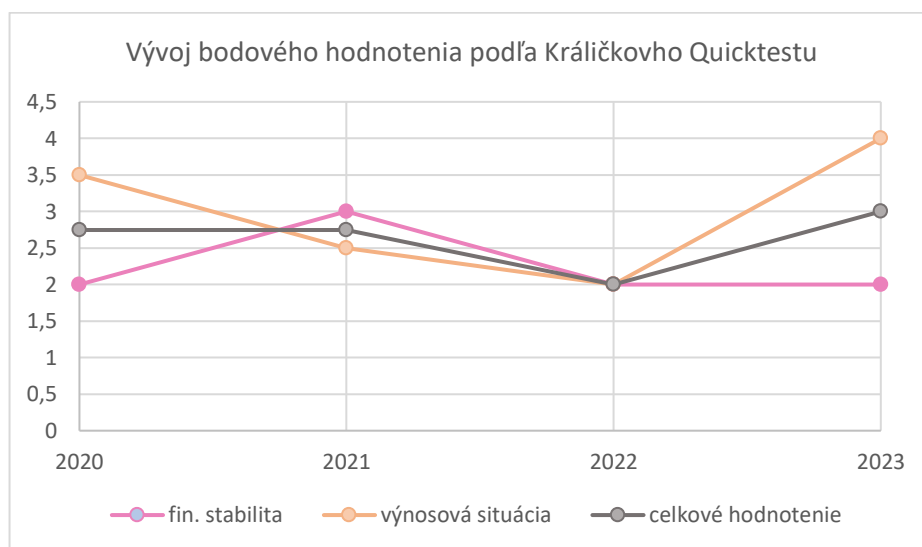
Cieľom tejto kapitoly je vyhodnotiť bonitu podniku pomocou Králičkovho Quicktestu, ktorý predstavuje nástroj na zhodnotenie finančného zdravia podniku. Test je založený na analýze základných finančných ukazovateľov, prostredníctvom ktorých môžeme posúdiť finančnú stabilitu spoločnosti a porovnať s odporúčanými hodnotami.

Z tabuľky č. 34 vyplýva, že podnik v sledovanom období dosahoval v niektorých rokoch najvyššie možné bodové ohodnotenie, najmä v ukazovateli R1 a R3, pričom pravidelne dosahovali 4 body. Slabšia bola oblasť prevádzkového cash flow (R2, R4), kde sa objavovali aj nižšie ohodnotenia. Z výsledkov celkového hodnotenia možno pozorovať, že podnik si udržiaval rozmedzie celkového výsledku 2 – 3 bodov, čo ho väčšinu rokov radilo do tzv. šedej zóny. Najnižšie hodnotenie bolo zaznamenané v roku 2022, keď došlo k poklesu výnosovej situácie. V roku 2023 sa však celkové hodnotenie zvýšilo na úroveň 3 bodov, z čoho na základe stanovených kritérií opísaných v teoretickej časti vyplýva, že je podnik bonitný a stabilný. Tento vývoj naznačuje zlepšenie finančnej situácie spoločnosti v poslednom sledovanom roku.

Tabuľka 34: Králičkov Quicktest spoločnosti DI Univerzál

	2020	2021	2022	2023
R1 (Vlastný kapitál/aktíva)	0,642288	0,771338	0,803921	0,862307
R2((CZ-peniaze)/prevádzkový CF)	-0,05142	0,038884	-1,85797	-0,43964
R3 (EBIT/aktíva)	0,170852	0,238154	0,217913	0,171261
R4 (Prevádzkový CF/výkony)	0,103681	0,034083	-0,03662	0,15241
Bodové ohodnotenie				
R1	4	4	4	4
R2	0	2	0	0
R3	4	4	4	4
R4	3	1	0	4
Finančná stabilita (R1+R2)/2	2	3	2	2
Výnosová situácia (R3+R4)/2	3,5	2,5	2	4
Celkové hodnotenie (FS+VS)/2	2,75	2,75	2	3

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

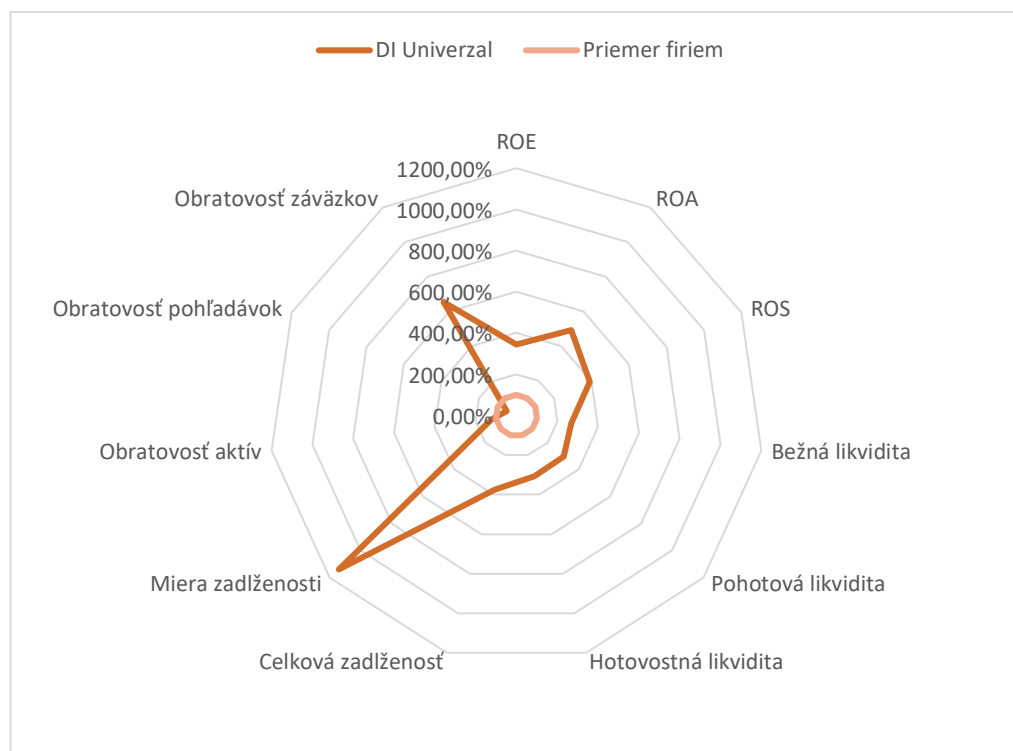

Graf 1: Vývoj bodového hodnotenia spoločnosti DI Univerzál

(zdroj: vlastné spracovanie)

8.3 Spider analýza

Na základe spider analýzy zobrazenej v grafe č. 2 vyplýva, že podnik DI Univerzál v porovnaní s priemerom štyroch konkurenčných spoločností dosahuje vo väčšine ukazovateľov značne nadpriemerné hodnoty. Dominantné postavenie si udržuje najmä v ukazovateli miery zadlženosti, kde hodnota presahuje 1100 % vzhľadom na porovnávaciu úroveň 100 %. Výrazné prevýšenie je viditeľné aj v ukazovateľoch rentability, najmä rentability majetku. DI Univerzál v týchto prípadoch niekoľkonásobne presahuje konkurenciu. V oblasti likvidity analyzovaný podnik tiež vykazuje vyššie hodnoty vo všetkých ukazovateľoch (bežná, pohotová, hotovostná), čo svedčí o jeho silnej finančnej stabilite. Celková zadlženosť sledovaného podniku dosahuje 375 %, čo prevyšuje základných 100 %. Treba však zdôrazniť, že v prípade tohto ukazovateľa je na základe teoretických poznatkov použitý prepočet, kde sa vzorová hodnota (priemer konkurencie) delí prepočítanou hodnotou, keďže žiaduci efekt je nižšia zadlženosť. Pokiaľ ide o aktivitu, ukazovateľ obratu aktív a obratu záväzkov DI Univerzál vykazuje vyššie hodnoty než priemer, čo poukazuje na efektívnejšie využívanie majetku a včasné splácanie záväzkov. Slabší výsledok je možné vidieť len pri obrate pohľadávok, kde sa podnik pohybuje pod priemerom. Celkovo možno konštatovať, že spoločnosť DI Univerzál podľa spider analýzy prekonáva svojich konkurentov takmer vo všetkých analyzovaných oblastiach. Podľa tejto analýzy podnik zastáva silnú pozíciu na trhu a je finančne zdravý.

Graf 2: Spider analýza DI Univerzál

(zdroj: vlastné spracovanie)

Tabuľka 35 Prepočítané a vzorové hodnoty pre spider analýzu

Ukazovateľ	DI Univerzál		Priemer 4 firiem	
ROE	15 %	344,83 %	4,35 %	100 %
ROA	17 %	492,75 %	3,45 %	100 %
ROS	9 %	391,30 %	2,30 %	100 %
Bežná likvidita	8,2	268,85 %	3,05	100 %
Pohotovú likvidita	8,2	304,83 %	2,69	100 %
Hotovostná likvidita	2,8	307,69 %	0,91	100 %
Celková zadlženosť	14 %	375,00 %	52,5 %	100 %
Miera zadlženosti	0,16	1140,63 %	1,825	100 %
Obratovosť aktív	1,5	120,00 %	1,25	100 %
Obratovosť pohľadávok	2,9	51,51 %	5,63	100 %
Obratovosť záväzkov	160,4	653,36 %	24,55	100 %

(zdroj : vlastné spracovanie na základe účtovných výkazov)

9 ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE FINANČNEJ ANALÝZY SPOLOČNOSTI DI UNIVERZÁL A ODPORÚČANIA

V tejto kapitole budú zhrnuté najdôležitejšie výsledky finančnej analýzy spoločnosti DI Univerzál za sledované obdobie rokov 2020 – 2023. V nadväznosti na tieto zistenia sú následne navrhnuté odporúčania, ktoré by mohli prispieť k zlepšeniu finančnej situácie podniku.

9.1 Záverečné zhrnutie

Družstvo invalidov UNIVERZÁL Piešťany má štatút chránenej dielne, ktorá sa špecializuje na vytváranie pracovných príležitostí pre osoby so zdravotným znevýhodnením. Jej činnosť je rozdelená do troch hlavných oblastí, a to montážne práce v elektrotechnike, montážne práce v strojárstve a rôzne manuálne doplnkové práce.

V rámci kapitoly 5 bola pomocou horizontálnej a vertikálnej analýzy vyhodnotená majetková a kapitálová štruktúra podniku DI UNIVERZÁL a jej vývoj v období rokov 2020 až 2023. Z týchto analýz pre aktíva vyplýva, že sa podnik vyznačuje vyšším podielom obežného majetku, ktorý si s menším výkyvom udržiaval hodnoty okolo 70 %. Podnik preukazoval výraznejší pohyb najmä pri položke krátkodobých pohľadávok a peňažných prostriedkov. Zatiaľ čo v roku 2022 pohľadávky prudko narástli, v nasledujúcom roku došlo k ich prudkému poklesu o necelých 27 %. Tento vývoj odpovedal situácii peňažných prostriedkov, ktoré sa v roku 2023 výrazne navýšili a podnik posilnil likviditu. Konkurencia v porovnaní s analyzovaným podnikom vykazovala v priemere vyrovnanjší vývoj a tiež percentuálny podiel obežného a neobežného majetku v štruktúre aktív.

Z pohľadu pasív podnik výrazne posilňoval svoj vlastný kapitál, najmä prostredníctvom nerozdeleného zisku z minulých rokov a zároveň znižoval svoje záväzky. Tento trend vyplýva z konzervatívnej finančnej štruktúry tohto podniku. Vlastný kapitál podielovo výrazne prevyšoval cudzie zdroje a v roku 2023 dosahoval skoro 90 %. Táto politika prináša výhodu v podobe silnej finančnej stability, ale na druhej strane so sebou nesie nevýhodu v podobe nižšej výnosnosti v porovnaní s priemerom konkurenčných spoločností, ktorý vykazoval vyrovnanjší podiel aj vývoj vlastného kapitálu a záväzkov.

Analýza výnosov ukázala, že spoločnosť ťažila najmä z tržieb za predaj výrobkov a služieb, pričom ostatné prevádzkové výnosy tvorili doplnkovú zložku. Celkové výnosy v rokoch 2021 a 2022 narastali, no v roku 2023 prišlo k ich miernemu poklesu. Konkurencia

oproti podniku DI Univerzál zníženie nezaznamenala, naopak v celom sledovanom období vykazovala rast.

Pri nákladovej analýze spoločnosť preukázala schopnosť efektívne tlmiť rast nákladov. Zvlášť sa jej darilo znižovať osobné náklady. V roku 2022 znížila tieto náklady o necelé 4 % a následne o necelých 7 %. Osobné náklady napriek tomu tvorili dominantnú položku v nákladovej štruktúre. Tento jav súvisí s charakterom chránenej dielne a vysokým podielom pracovnej sily. Konkurencia naopak vykazovala vyšší podiel materiálových nákladov a odpisov.

Z analýzy čistého pracovného kapitálu vyplýva, že podnik DI Univerzál v celom sledovanom období vykazoval pozitívne hodnoty, čo znamená, že po odčítaní krátkodobých záväzkov od obežných aktív stále disponoval kladnými hodnotami. V roku 2020 dosahoval 92 030 €, čo je zároveň najnižšia úroveň a keďže každým rokom narastal, poslednom analyzovanom roku dosiahol výšku 153 950 €. Celkovo možno tento podnik hodnotiť ako likvidný a schopný splácať svoje záväzky. Konkurenčné subjekty vo všeobecnosti tiež vykazovali vyššie hodnoty obežných aktív ako krátkodobých záväzkov, s výnimkou konkurenčnej firmy D, ktorá sa v roku 2023 dostala do mínusu.

Analýza ukazovateľov likvidity ukázala, že podnik postupne zlepšoval svoju finančnú stabilitu. Bežná a pohotová likvidita vykazovali rovnaké hodnoty, nakoľko spoločnosť nevlastní zásoby. Počas takmer celého sledovaného obdobia vykazovali výrazne vyššie hodnoty čím prekročili odbornou literatúrou odporúčané hodnoty. Aj keď vysoká likvidita podniku naznačuje schopnosť podniku splácať svoje záväzky, poukazuje na neefektívne viazanie aktív, ktoré by mohli byť využité na ziskové účely. Hotovostná likvidita sa v roku 2022 dostala do rozmedzia odporúčaných hodnôt, avšak následne výrazne presiahla optimálne hodnoty. Tento vývoj naznačuje vysokú hotovostnú rezervu s potenciálom na efektívnejšie investovanie. Konkurenčné podniky dosahovali nižšie hodnoty likvidity a oproti podniku DI Univerzál efektívnejšie využívali svoje aktíva, ale výnimkou je konkurenčný podnik A, ktorý dosahoval ešte vyššie hodnoty likvidity ako analyzovaná spoločnosť.

Rentabilita podniku DI Univerzál prešla miernymi výkyvmi, ROE a ROA dosiahli svoj vrchol v roku 2021 (25 % a 24 %), no následne klesali v dôsledku nižšej ziskovosti a rastúceho vlastného kapitálu. Podnik však stále udržiaval vysoké hodnoty. V porovnaní s konkurenciou dosahoval DI Univerzál výrazne lepšiu rentabilitu vo všetkých sledovaných ukazovateľoch, čo naznačuje, že si podnik udržiava silnú finančnú pozíciu.

DI Univerzál zaznamenal pokles celkovej zadlženosti z 36 % v roku 2020 na 14 % v roku 2023, čím si udržal finančnú nezávislosť, no zároveň obmedzil možnosť zvyšovania výnosnosti prostredníctvom cudzieho kapitálu. Miera zadlženia sa tiež znížila, čo naznačuje dostatok vlastného kapitálu na krytie záväzkov. Podnik dosahoval mimoriadne vysoké hodnoty úrokového krytia, ktoré podstatne prekračovali odporúčanú hranicu 5, čím minimalizoval riziko problémov splácania svojich dlhov. V porovnaní s konkurenciou vykazoval jednu z najnižších mier zadlženosti, pričom podniky B a C boli oveľa viac zaťažené dlhmi, dokonca nad odporúčané hodnoty. Najproblematickejšie výsledky mala firma B, ktorá zaznamenala záporné hodnoty úrokového krytia.

Z analýzy ukazovateľov aktivity bolo zistené, že si podnik DI Univerzál v rokoch 2020 až 2022 udržoval stabilnú obratovosť aktív, no v roku 2023 zaznamenal mierny pokles. Obrat pohľadávok mal kolísavý vývoj. V roku 2020 bol najvyšší (3,7), následne mal klesajúci charakter a v poslednom roku sa mierne zvýšil, čo naznačuje pozitívny trend v inkasovaní pohľadávok. Naopak, obrat záväzkov prudko vzrástol na 160,4, čo odráža skrátenie lehoty splácania, avšak zároveň to môže znižovať finančnú rezervu podniku. Doba obratu pohľadávok sa v roku 2022 predĺžila na 154 dní, ale v roku 2023 sa skrátila na 125 dní, čo je pozitívny krok k rýchlejšiemu získavaniu finančných prostriedkov. V porovnaní s konkurenciou dosahoval analyzovaný podnik priemerné hodnoty obratu aktív, pričom najlepšie hodnoty mala firma B a najslabšie firma A. Pri obrate pohľadávok dominoval podnik D, zatiaľ čo DI Univerzál vykazoval slabšie výsledky. V obrate záväzkov boli najstabilnejšie spoločnosti B a C. V roku 2023 ich hodnoty výrazne presiahla analyzovaná firma, čo ho môže stavať do menej výhodnej finančnej situácie.

Na zhodnotenie finančného zdravia bol použitý Altmanov model a Králičkov Quicktest. Podľa Altmanovho modelu sa DI Univerzál počas celého sledovaného obdobia nachádzal v bezpečnej zóne, pričom Z-skóre vykazovalo rastúcu tendenciu. Z hodnoty 3,611 v roku 2020 sa zvýšilo na 5,719 v roku 2023. Tento vývoj potvrdzuje nízke riziko bankrotu. Králičkov Quicktest ukázal, že podnik dosahoval vysoké hodnoty v niektorých ukazovateľoch (R1, R3) a súčasne prevádzkový cash flow vykazoval slabšie ohodnotenia. Celkové hodnotenie sa pohybovalo v rozmedzí 2 - 3 bodov, čo ho väčšinu rokov radilo do šedej zóny. V roku 2023 nastalo zlepšenie, keď podnik dosiahol hodnotenie 3 body, čo signalizuje jeho bonitu.

Poslednou časťou praktickej časti bolo medzipodnikové porovnanie pomocou spider analýzy. Táto analýza ukázala, že DI Univerzál prevyšuje konkurenciu vo väčšine

ukazovateľov. Jedinou slabšou oblasťou je obrat pohľadávok, ktorý je pod priemerom. Celkovo je podnik konkurencieschopný.

9.2 Odporúčania

Na základe vykonanej finančnej analýzy spoločnosti DI Univerzál možno konštatovať, že podnik vykazuje stabilnú finančnú situáciu s pozitívnym vývojom vo viacerých oblastiach. Zároveň sa však identifikovali aj rezervy, ktoré by mohli byť využité na zvýšenie efektívnosti a konkurencieschopnosti. V tejto časti práce preto budú uvedené odporúčania zamerané na konkrétne oblasti, ktoré nadväzujú na zistené výsledky a sú navrhnuté s cieľom podporiť ďalší rast a rozvoj podniku.

Prvé odporúčanie je zamerané na efektívnejšie využitie finančných prostriedkov. Z ukazovateľov likvidity vyplynulo, že má podnik nadmerne vysokú úroveň pohotovej a hotovostnej likvidity, ktorá presahuje odporúčané hranice odbornej literatúry. V roku 2023 dosiahla pohotovú likviditu hodnotu 8,2 a hotovostná 1,8, čo poukazuje na nevyužívanie voľných finančných prostriedkov. Spoločnosť by preto mohla zlepšiť štruktúru financovania tým, že časť nevyužitých prostriedkov reinvestuje do rozvoja alebo ich presunie do zhodnocujúcich finančných produktov. Napríklad v roku 2023 podnik evidoval hotovosť vo výške 59 527 €. Po zohľadnení minimálnej rezervy vo výške 15 000 € je možné za prebytočné považovať približne 44 500 €. Túto sumu by spoločnosť mohla využiť napríklad vložením na termínovaný vklad kde by pri cca 3 % p.a. mohla získať výnos 1 335 € ročne. Ďalšou možnosťou je investovať túto čiastku do konzervatívneho podielového fondu s odhadovaným výnosom 4 % p.a. a podnik by mohol dosiahnuť výnos 1 781 € ročne. Takýto krok by podporil aktívnejšie využitie voľnej likvidity.

Druhé odporúčanie je zamerané na optimalizáciu kapitálovej štruktúry. Vertikálna aj horizontálna analýza pasív preukázala vysoký podiel vlastného kapitálu na celkových pasívach (v roku 2023 až 86,23 %) a zároveň výrazný pokles záväzkov. Ukazovateľ celkovej zadlženosti sa pohyboval výrazne pod odporúčaným rozmedzím (v roku 2023 len 14 %). Aj keď tento stav prispieva k nízkemu riziku a vysokej finančnej nezávislosti, podnik zároveň nevyužíva potenciál finančnej páky. Odporúčané je preto zvážiť rozumné zapojenie cudzieho kapitálu. Získaním investičného úveru vo výške napr. 50 000 € s úrokovou sadzbou 5 % ročne a jeho využitím na investíciu s očakávaným ročným výnosom 10% by podnik mohol dosiahnuť ročný hrubý výnos 5 000 €, náklady na úver by boli 2 500 € čím by dosiahol čistý výnos 2 500 €, teda zhodnotenie 5 % na cudzí kapitál. Zároveň by sa celková

zadlženosť zvýšila len mierne a ostala by pod hranicou 30 %, čím by podnik zachoval svoju stabilitu a zlepšil návratnosť vlastného kapitálu. Takýto krok by mohol zároveň prispieť k uvoľneniu časti vlastných zdrojov a ich presmerovaniu na strategické účely. Medzi tieto účely by mohli patriť rozvoj a inovácia existujúcich služieb, investície do marketingu, rozvoj zamestnancov a pracovného prostredia. Je však dôležité zvážiť riziká spojené s úverovým financovaním, ako sú zvýšené náklady a riziko splácania.

Tretie odporúčanie sa týka zlepšenia aktivity podniku. Ukazovatele aktivity vykazovali počas sledovaného obdobia výkyvy. Doba obratu pohľadávok sa pohybovala vo vysokých hodnotách hoci v roku 2023 bol zaznamenaný pokles na 125 dní, ale stále je priestor na optimalizáciu. Naopak počet dní za koľko spoločnosť spláca svoje záväzky sa rapídne znížil na 2 dni v roku 2023. Preto sa odporúča podniku zamerať sa na dôslednejšie sledovanie splatnosti pohľadávok a komunikáciu s odberateľmi. Konkrétne by to mohlo zahŕňať zavedenie elektronických upomienok či pravidelnú kontrolu pohľadávok. Cieľom je vrátiť sa aspoň na úroveň v roku 2020 vid' tabuľka č. 31. Ďalej by bolo prospešné aby sa podnik snažil o predĺženie doby splatnosti záväzkov, samozrejme v rámci možností a bez negatívneho vplyvu na vzťahy s dodávateľmi, čo môže podniku poskytnúť viac finančnej flexibility.

Ako ďalšie odporúčanie sa uvádza zvýšenie výnosov a kontrolu nákladov. Hoci podnik dosiahol priaznivú rentabilitu, v roku 2023 došlo k poklesu tržieb z predaja výrobkov a služieb o 9,66 % vid' tabuľka č. 11, čo viedlo k celkovému zníženiu výnosov o 4,33 %. Zároveň výnosy z hlavnej činnosti síce tvorili najväčší podiel na celkových výnosoch, ale ich podiel v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi mierne klesol. Ostatné prevádzkové výnosy, ktoré nie sú stabilným základom príjmu, tvorili až 21,52 % výnosov vid' tabuľka č. 20, čo môže naznačovať závislosť od nepravidelných alebo vedľajších činností. Podnik by mohol zvýšiť tržby z hlavnej činnosti napríklad rozšírením spolupráce s existujúcimi klientmi v oblasti outsourcingových činností, oslovením nových firiem, ktoré chcú plniť zákonnú povinnosť zamestnávania znevýhodnených osôb formou zákaziek alebo diverzifikáciou montážnych činností či rozšírením služieb do nových odvetví. Ak by sa DI Univerzál podarilo tieto tržby zvýšiť o 10 % na úroveň približne 366 344 € (ako v roku 2022), celkové výnosy by sa mohli zvýšiť o cca 33 000 €, čo by sa následne prenieslo do vyššej ziskovosti. Zároveň by sa mal podnik zamerať na kontrolu nákladov. Osobné náklady síce v sledovanom období postupne klesali, no poslednom roku tvorili 54,6 % (216 330 €) z celkových nákladov. Hoci ide o očakávaný podiel vzhľadom na charakter chránenej dielne,

no stále existuje priestor na úsporu vo výške 3 - 5 % (3 % z osobných nákladov = 6 490 €; 5 % = 10 816 €) bez negatívneho vplyvu na zamestnanosť. Túto úsporu by bolo možné dosiahnuť napríklad zefektívnením plánovania zmien, aby sa eliminovali prestoje, zavedením jednoduchých automatizačných prvkov, ktoré by znížili časovú náročnosť niektorých činností či preškolením zamestnancov na viaceré úkony, čím by sa zvýšila ich flexibilita a produktivita.

Porovnanie s konkurenciou potvrdilo, že DI Univerzál dosahuje nadpriemerné výsledky najmä v oblasti rentability či likvidity . Napriek tomu je dôležité, aby podnik naďalej sledoval vývoj u konkurentov, najmä v oblastiach ako sú investície do technológií. Zároveň by mal vzhľadom na zistené odlišnosti v zadlženosti (konkurencia vykazuje vyššiu zadlženosť) sledovať, ako táto stratégia ovplyvňuje ich ziskovosť a schopnosť financovať rast.

ZÁVER

Cieľom tejto bakalárskej práce bolo celkové zhodnotenie finančnej kondície podniku Družstvo invalidov UNIVERZÁL na základe údajov z účtovných výkazov za obdobie 2020 - 2023 a zároveň poskytnúť relevantné odporúčania. Na splnenie tohto cieľa bola práca rozdelená na dve časti – teoretickú a praktickú.

V teoretickej časti bola pozornosť venovaná podstate finančnej analýzy a jej nástrojom. Bola popísaná zo všeobecného hľadiska, jej význam a skupiny používateľov. Ako ďalšie boli definované hlavné zdroje údajov, teda účtovné výkazy ako sú súvaha, výkaz ziskov a strát a cash flow. V tejto časti boli tiež vymedzené metódy finančnej analýzy s primárnym zameraním na elementárne metódy, ktoré zahŕňajú vertikálnu a horizontálnu analýzu, ako aj analýzu rozdielových, pomerových a súhrnných ukazovateľov. Na účely medzipodnikového porovnania bola opísaná spider analýza, ktorá umožňuje vizuálne porovnať vybrané ukazovatele súčasne. Poslednou, avšak dôležitou súčasťou bolo tiež objasnenie podstaty benchmarkingu, ako nástroja na porovnávanie výkonnosti, vzhľadom na skutočnosť, že analyzovaný podnik nebolo možné zaradiť do jedného konkrétneho odvetvia, s ktorým by boli výsledky porovnávané.

Praktická časť začínala predstavením spoločnosti DI Univerzál. Následne bola uskutočnená finančná analýza pomocou absolútnych ukazovateľov, konkrétne horizontálnej a vertikálnej analýzy aktív, pasív a výkazu ziskov a strát. Ďalej boli vypočítané a vyhodnotené pomerové ukazovatele, ktoré boli rozdelené na ukazovatele likvidity, rentability, zadlženosti a aktivity. Výsledky týchto ukazovateľov boli zároveň porovnané s hodnotami štyroch konkurenčných spoločností s podobným zameraním. Týmto spôsobom sa podarilo získať ucelenejší pohľad na postavenie analyzovaného podniku na trhu a určiť jednotlivé oblasti, v ktorých podnik dosahoval nadpriemerné výsledky, ako aj tie, ktoré predstavujú potenciálny priestor na zlepšenie. Súčasťou hodnotenia rentability bol aj Du Pontov model, ktorý rozkladá ukazovateľ rentability vlastného kapitálu. Pre celkové zhodnotenie finančného zdravia spoločnosti boli využité aj súhrnné modely ako Altmanovo Z-skóre a Králičkov Quicktest. V závere praktickej časti bola využitá spider analýza ako nástroj porovnania s priemerom konkurencie.

Získané poznatky z finančnej analýzy boli v závere zhrnuté a doplnené o navrhnuté odporúčania, ktoré by mohli podniku DI Univerzál zlepšiť hospodárenie a celkovú finančnú situáciu.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATURY

DLUHOŠOVÁ, Dana, 2021. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita, interakce*. Čtvrté vydání. Osnice: Ekopress. ISBN 978-80-87865-71-2.

Družstvo invalidov UNIVERZÁL Piešťany, 2025. Online. Register účtovných závierok. Dostupné z: <https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/accountingentity/show/157907>. [cit. 2025-05-10].

Družstvo invalidov UNIVERZÁL Piešťany, © 2021. Online. DI Univerzál. Dostupné z: <https://www.diuniverzal.sk/>. [cit. 2025-05-10].

GRIFFIN, Michael P., [2015]. *How to read and interpret financial statements: a guide to understanding what the numbers really mean*. Second edition. Online. [Place of publication not identified]: American Management Association. ISBN 9781523101818. Dostupné také z: <https://proxy.k.utb.cz/login?url=https://app.knovel.com/hotlink/toc/id:kpHRIFSAGA/how-to-read?kpromoter=marc>. [cit. 2025-05-10].

Individuálne účtovné závierky firiem A-D, 2025. Online. Register účtovných závierok. Dostupné z: <https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/accountingentity/simplesearch>. [cit. 2025-05-10].

KALOUDA, František, 2017. *Finanční analýza a řízení podniku*. 3. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 9788073806460.

KOTULIČ, Rastislav; KIRÁLY, Péter a RAJČÁNIOVÁ, Miroslava, 2018. *Finančná analýza podniku*. Tretie, prepracované a doplnené vydanie. Ekonómia. Bratislava: Wolters Kluwer. ISBN 9788081688881.

KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel, 2017. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing. ISBN 9788027105632.

KUBÍČKOVÁ, Dana a JINDŘICHOVSKÁ, Irena, 2015. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-538-1.

MÁČE, Miroslav, 2020. *Účetnictví, analýza a řízení financí*. Brno: Václav Klemm – Vydavatelství a nakladatelství. ISBN 978-80-87713-20-4.

ROBINSON, Thomas R., 2020. *International Financial Statement Analysis*. Online. [Place of publication not identified]: JOHN WILEY. ISBN 9781119628057. Dostupné také

z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&scope=site&db=nlebk&AN=2361272&authtype=ip.shib&custid=s3936755>. [cit. 2025-05-10].

RŮČKOVÁ, Petra, 2019. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 6. aktualizované vydání. Finanční řízení. Praha: Grada Publishing. ISBN 9788027120284.

SEDLÁČEK, Jaroslav, 2011. *Finanční analýza podniku*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press. ISBN 9788025133866.

SCHOLLEOVÁ, Hana, 2017. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3., aktualizované vydání. Expert. Praha: Grada Publishing. ISBN 9788027104130.

ŠPIČKA, Jindřich, 2017. *Finanční analýza organizace z pohledu zájmových skupin*. V Praze: C.H. Beck. ISBN 9788074006647.

VOCHOZKA, Marek, 2020. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 9788027117017.

Výpis z Obchodného registra SR pre DI Univerzál, 2025. Online. Obchodný register SR na internete. Dostupné z: <https://www.orsr.sk/vypis.asp?ID=181&SID=7&P=0>. [cit. 2025-03-12].

WAHLEN, James M.; BAGINSKI, Stephen P. a BRADSHAW, Mark T., [2018]. *Financial reporting, financial statement analysis, and valuation: a strategic perspective*. 9E. Australia: Cengage. ISBN 978-1-337-61468-9.

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1 Interní a externí uživatelé.....	16
Obrázok 2 Delenie metod finančnej analýzy	22
Obrázok 3 Čistý pracovní kapitál	24
Obrázok 4 Du Pont rozklad	35
Obrázok 5 Organizačná štruktúra spoločnosti DI Univerzál	43
Obrázok 6 Du Pont rozklad spoločnosti DI Univerzál	74
Obrázok 7 Graf vývoja Z-skóre spoločnosti DI Univerzál	76

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1 Zjednodušený vzor súvahy	18
Tabuľka 2 Zjednodušený vzor výkazu zisku a straty	19
Tabuľka 3 Bodovanie hodnôt Králičkovho Quicktestu	39
Tabuľka 4: Štruktúra aktív spoločnosti DI Univerzál	45
Tabuľka 5: Horizontálna analýza aktív spoločnosti DI Univerzál	46
Tabuľka 6: Horizontálna analýza aktív konkurencie	47
Tabuľka 7: Štruktúra pasív spoločnosti DI Univerzál	48
Tabuľka 8: Horizontálna analýza pasív spoločnosti DI Univerzál	48
Tabuľka 9: Horizontálna analýza pasív konkurencie	49
Tabuľka 10: Štruktúra výnosov spoločnosti DI Univerzál	50
Tabuľka 11: Horizontálna analýza výnosov spoločnosti DI Univerzál	50
Tabuľka 12: Horizontálna analýza výnosov konkurencie	51
Tabuľka 13: Štruktúra nákladov spoločnosti DI Univerzál	51
Tabuľka 14: Horizontálna analýza nákladov spoločnosti DI Univerzál	52
Tabuľka 15: Horizontálna analýza nákladov konkurencie	53
Tabuľka 16: Vertikálna analýza aktív spoločnosti DI Univerzál	54
Tabuľka 17: Vertikálna analýza aktív konkurencie	55
Tabuľka 18: Vertikálna analýza pasív spoločnosti DI Univerzál	56
Tabuľka 19: Vertikálna analýza pasív konkurencie	56
Tabuľka 20: Vertikálna analýza výnosov spoločnosti DI Univerzál	57
Tabuľka 21: Vertikálna analýza výnosov konkurencie	58
Tabuľka 22: Vertikálna analýza nákladov spoločnosti DI Univerzál	58
Tabuľka 23: Vertikálna analýza nákladov konkurencie	59
Tabuľka 24: ČPK spoločnosti DI Univerzál a konkurentov	60
Tabuľka 25: Ukazovatele likvidity spoločnosti DI Univerzál	62
Tabuľka 26: Ukazovatele likvidity konkurenčných spoločností	64
Tabuľka 27: Ukazovatele rentability spoločnosti DI Univerzál	65
Tabuľka 28: Ukazovatele rentability konkurenčných spoločností	67
Tabuľka 29: Ukazovatele zadlženosti spoločnosti DI Univerzál	68
Tabuľka 30: Ukazovatele zadlženosti konkurenčných spoločností	69
Tabuľka 31: Ukazovatele aktivity spoločnosti DI Univerzál	70
Tabuľka 32: Ukazovatele aktivity konkurenčných spoločností	73
Tabuľka 33: Altmanov model spoločnosti DI Univerzál	75
Tabuľka 34: Králičkov Quicktest spoločnosti DI Univerzál	77

Tabulka 35 Prepočítané a vzorové hodnoty pre spider analýzu.....	79
--	----

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1: Vývoj bodového hodnotenia spoločnosti DI Univerzál	77
Graf 2: Spider analýza DI Univerzál.....	79

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

A	Aktíva
CF	Cash flow
CZ	Cudzie zdroje
Č.	Číslo
ČPK	Čistý pracovný kapitál
DI	Družstvo invalidov
DFM	Dlhodobý finančný majetok
DHM	Dlhodobý hmotný majetok
DNM	Dlhodobý nehmotný majetok
EAT	Zisk po zdanení
EBIT	Zisk pred odčítaním úrokov a daní
EBT	Zisk pred zdanením
et al.	a ostatní
fin.	Finančný
ISO	International Organization for Standardization
KCZ	Krátkodobé cudzie zdroje
NWC	Net Working Capital
OA	Obežné aktíva
odst.	Odstavec
p.a.	Per annum (za rok)
písm.	Písmeno
ROA	Rentabilita aktív
ROE	Rentabilita vlastného kapitálu
ROS	Rentabilita tržieb
s.	Strana

TŤP Telesne ťažko postihnutí

tzv. Takzvané

VH Výsledok hospodárenia

VK Vlastný kapitál

Z.z. Zbierka zákona

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha P I: Súvaha spoločnosti DI Univerzál

Príloha P II: Výkaz ziskov a strát spoločnosti DI Univerzál

Príloha P III: Použité účtovné dáta podniku A

Príloha P IV: Použité účtovné dáta podniku B

Príloha P V: Použité účtovné dáta podniku C

Príloha P VI: Použité účtovné dáta podniku D

PRÍLOHA P I: SÚVAHA SPOLOČNOSTI DI UNIVERZÁL

	(EUR)	2020	2021	2022	2023
	AKTÍVA CELKOM	190662	210297	229917	225182
A.	Neobežný majetok	37641	65302	57550	49798
A.I.	Dlhodobý nehmotný majetok	0	0	0	0
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok	36711	64372	56620	48868
A.II.1.	Pozemky a stavby	3729	-2391	-2655	-2921
2.	Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí	27678	25749	18261	10775
3.	Ostatný dlhodobý hmotný majetok	5304	41014	41014	41014
4.	Opravná položka k nadobudnutému majetku	0	0	0	0
A.III.	Dlhodobý finančný majetok súčet (	930	930	930	930
A.III.1.	Podielové cenné papiere	930	930	930	930
2.	Ostatný dlhodobý finančný majetok	0	0	0	0
3.	Účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok	0	0	0	0
B.	Obežný majetok	153021	144995	172367	175384
B.I.	Zásoby	0	0	0	0
B.II.	Dlhodobé pohľadávky	0	0	0	0
B.III.	Krátkodobé pohľadávky súčet	82804	97464	157713	115857
B.III.1.	Pohľadávky z obchodného styku	59845	74730	138754	96140
2.	Sociálne poistenie, daňové pohľadávky a dotácie	17957	17384	18609	19367
3.	Ostatné pohľadávky	5002	5350	350	350
B.IV.	Finančný majetok	70217	47531	14654	59527
B.IV.1.	Peniaze a účty v bankách	70217	47531	14654	59527
2.	Ostatné finančné účty	0	0	0	0

	(EUR)	2020	2021	2022	2023
	PASÍVA CELKOM	190662	210297	229917	225182
A.	Vlastné imanie	122460	162210	184835	194176
A.I.	Základné imanie	1800	1800	1800	1800
A.I.1.	Základné imanie a zmeny základného imania	1800	1800	1800	1800
2.	Pohľadávky za upísané vlastné imanie	0	0	0	0
A.II.	Kapitálové fondy	3488	3488	3488	3488
A.III.	Fondy zo zisku	3884	3884	3884	3884
A.IV.	Oceňovacie rozdiely	0	0	0	0
A.V.	Nerozdelený zisk alebo neuhradená strata minulých rokov	87972	113288	136538	155663
A.VI.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	25316	39750	39125	29341
B.	Závázky	68202	48087	45082	31006
B.I.	Dlhodobé záväzky okrem rezerv a úverov	0	0	0	0
B.III.	Dlhodobé bankové úvery	0	0	0	0
B.IV.	Krátkodobé záväzky okrem rezerv, úverov a výpomoc	60991	40682	39428	21434
B.IV.1.	Krátkodobé záväzky z obchodného styku	23298	16340	16209	-134
2.	Záväzky voči zamestnancom a zo sociálneho poistenia	18349	16164	16801	17028
3.	Daňové záväzky a dotácie	3007	6009	4311	2324
4.	Ostatné krátkodobé záväzky	16337	2169	2107	2216
B.V.	Krátkodobé rezervy	7211	7405	5654	9572
B.VI.	Bežné bankové úvery	0	0	0	0
B.VII.	Krátkodobé finančné výpomoci	0	0	0	0

PRÍLOHA P II: VÝKAZ ZISKOV A STRÁT SPOLOČNOSTI DI UNIVERZÁL

	(EUR)	2020	2021	2022	2023
I.	Tržby z predaja tovaru	1760		149	1005
II.	Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	301806	345662	368641	333040
III.	Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	0	0	0	0
IV.	Aktivácia	0	0	0	0
V.	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku, dlhodobého hmotného majetku a materiálu	0	0	0	0
VI.	Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	74364	73878	78461	91604
A.	Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	0	0	0	0
B.	Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok	66931	58102	97380	103699
C.	Služby	40062	62985	97380	53575
D.	Osobné náklady	231274	241123	232337	216330
E.	Dane a poplatky	695	719	768	160
F.	Odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku	5522	9324	7752	7752
H.	Opravné položky k pohľadávkam	0	0	0	0
I.	Ostatné náklady na hospodársku činnosť	403	2401	681	5188
**	Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	33043	44886	50462	38945
VII.	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	0	0	0	0
VIII.	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	0	5694	0	0
IX.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	0	0	0	0
X.	Výnosové úroky	0	0	0	0
XI.	Kurzové zisky	0	0	0	0
XII.	Ostatné výnosy z finančnej činnosti	0	0	0	0
J.	Predané cenné papiere a podiely	0	0	0	0
K.	Náklady na krátkodobý finančný majetok	0	0	0	0
L.	Opravné položky k finančnému majetku	0	0	0	0
M.	Nákladové úroky	646	755	360	64
N.	Kurzové straty	0	0	0	0
O.	Ostatné náklady na finančnú činnosť	468	497	479	380
**	Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	-1114	4442	-839	-444
**	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením	31929	49328	49623	38501
P.	Daň z príjmov	6613	9578	10498	9160
Q.	Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom	0	0	0	0
***	Výsledok hospodárenia za účtovné	25316	39750	39125	29341

PRÍLOHA P III: POUŽITÉ ÚČTOVNÉ DÁTA PODNIKU A

	2020	2021	2022	2023
AKTÍVA CELKOM	231665	213441	221403	240813
Neobežný majetok	38162	32025	37932	32577
DHM	34843	28706	18613	17258
DNM	0	0	0	0
DFM	3319	3319	19319	15319
Obežný majetok	193030	180949	181703	207533
krátkodobé pohľadávky	119796	119032	110643	115348
peniaze a účty v bankách	39435	53871	60462	81973

	2020	2021	2022	2023
PASÍVA CELKOM	231665	213441	221403	240813
Vlastný kapitál	176160	173670	178959	190737
základný kapitál	6639	6639	6639	6639
kapitálové fondy	174124	174124	174124	174124
fondy zo zisku	0	0	0	4341
VH minulých rokov	-11357	-10921	-13413	-13413
VH účtovného obdobia	435	-2491	5290	12727
Závazky	55505	37920	42181	50076
Dlhodobé záväzky	14082	13700	13259	12879
Krátkodobé záväzky	26656	18070	22102	26388
Krátkodobé rezervy	4267	3150	6820	10809

	2020	2021	2022	2023
Tržby z predaja výrobkov a služieb	91419	110877	131254	175101
Tržby z predaja tovaru	1109	0	0	0
Ostatné prevádzkové výnosy	101671	121968	146957	198615
Výnosy z fin. činnosti	-45	387	1975	1552
Výnosy celkom	199695	234508	281464	376181

	2020	2021	2022	2023
Výkonová spotreba	12080	12693	13301	20679
Služby	14888	20514	15842	27739
Osobné náklady	172573	191731	234578	296279
Odpisy a opravné položky k DNM a DHM	7862	8942	10217	8558
Ostatné prevádzkové náklady	1573	2255	1379	1593
Nákladové úroky	0	0	0	0
Ostatné finančné náklady	236	249	245	252
Daň z príjmov	0	0	0	1295
Náklady celkom	199260	236999	2761749	362159

PRÍLOHA P IV: POUŽITÉ ÚČTOVNÉ DÁTA PODNIKU B

	2020	2021	2022	2023
AKTÍVA CELKOM	7523712	6748428	7141270	7927407
Neobežný majetok	2325734	2329866	2269310	2109564
DHM	2176029	2150396	2083821	1924547
DNM	1127	0	5125	3759
DFM	148578	179470	180364	181258
Obežný majetok	5190096	4390270	4683303	5630301
krátkodobé pohľadávky	3530051	2549852	2858677	3792770
peniaze a účty v bankách	266716	139030	32768	103533

	2020	2021	2022	2023
PASÍVA CELKOM	7523712	6748428	7141270	7927407
Vlastný kapitál	2191944	2120195	2048718	1870710
základný kapitál	33194	33194	33194	33194
kapitálové fondy	1917266	1917266	1917266	1727266
fondy zo zisku	0	0	0	0
VH minulých rokov	462503	140588	168751	69146
VH účtovného obdobia	-242003	28163	-71477	40120
Závazky	5331768	4628233	5092552	6056697
Dlhodobé záväzky	163110	66211	62149	59749
Krátkodobé záväzky	2709312	2421068	2697393	3657922
Krátkodobé rezervy	140870	49734	73759	105775

	2020	2021	2022	2023
Tržby z predaja výrobkov a služieb	13997440	15667397	16488043	17784964
Tržby z predaja tovaru	0	0	0	0
Ostatné prevádzkové výnosy	89074	2576	186890	352959
Výnosy z fin. činnosti	578	892	12782	13529
Výnosy celkom	14363532	16014403	16844236	18045967

	2020	2021	2022	2023
Výkonová spotreba	9516264	10352477	12179528	12590779
Služby	2242412	2688548	1757423	2143777
Osobné náklady	2285935	2241119	2421268	2745689
Odpisy a opravné položky k DNM a DHM	441801	428572	403943	304468
Ostatné prevádzkové náklady	29899	46365	49146	32194
Nákladové úroky	29814	34507	40068	96157
Ostatné finančné náklady	4768	4709	4144	6949
Daň z príjmov	9695	4079	493	13588
Náklady celkom	14595841	15982161	16915218	17992259

PRÍLOHA P V: POUŽITÉ ÚČTOVNÉ DÁTA PODNIKU C

	2020	2021	2022	2023
AKTÍVA CELKOM	11473775	9473598	10787756	12228135
Neobežný majetok	5353105	4278016	4246021	4671871
DHM	3019303	2152870	2112561	2526978
DNM	227163	18507	26821	38254
DFM	2106639	2106639	2106639	2106639
Obežný majetok	6112326	5187543	6455075	7546762
krátkodobé pohľadávky	5074683	4254655	5239012	5701780
peniaze a účty v bankách	5827	26148	10270	10740

	2020	2021	2022	2023
PASÍVA CELKOM	11473775	9473598	10787756	12228135
Vlastný kapitál	2663231	2550429	2642622	2855909
základný kapitál	331940	331940	331940	331940
kapitálové fondy	232358	232358	232358	232358
fondy zo zisku	0	0	0	0
VH minulých rokov	1800366	1780326	1952934	2045127
VH účtovného obdobia	265370	172608	92193	213287
Záväzky	8342208	6914911	8141464	9372226
Dlhodobé záväzky	426374	469296	616248	1007977
Krátkodobé záväzky	2723127	1955392	2959557	3839599
Krátkodobé rezervy	147344	156999	108732	141723

	2020	2021	2022	2023
Tržby z predaja výrobkov a služieb	8993133	9584612	10672994	12273826
Tržby z predaja tovaru	1600455	2258901	1890707	2947809
Ostatné prevádzkové výnosy	929951	814499	162881	87018
Výnosy z fin. činnosti	97075	112950	96159	97586
Výnosy celkom	11656321	13001779	12966580	15839703

	2020	2021	2022	2023
Výkonová spotreba	3969821	4679371	6137098	6089009
Služby	749824	941691	905481	1358070
Osobné náklady	3360128	3320318	3316065	4182109
Odpisy a opravné položky k DNM a DHM	1344260	1267410	318218	401112
Ostatné prevádzkové náklady	85885	94103	97463	114577
Nákladové úroky	154574	137936	114825	267506
Ostatné finančné náklady	12234	9752	8767	11390
Daň z príjmov	46163	31566	49588	104156
Náklady celkom	11344788	12797605	12824799	15522260

PRÍLOHA P VI: POUŽITÉ ÚČTOVNÉ DÁTA PODNIKU D

	2020	2021	2022	2023
AKTÍVA CELKOM	729357	771331	807777	798897
Neobežný majetok	450664	453446	540520	648167
DHM	449357	453347	540520	648167
DNM	1307	99	0	0
DFM	0	0	0	0
Obežný majetok	278028	317626	266847	149695
krátkodobé pohľadávky	72786	126029	160324	51981
peniaze a účty v bankách	170167	189680	105728	97625

	2020	2021	2022	2023
PASÍVA CELKOM	729357	771331	807777	798897
Vlastný kapitál	516088	520886	525034	524821
základný kapitál	6639	6639	6639	6639
kapitálové fondy	215281	215281	215281	215281
fondy zo zisku	0	0	0	0
VH minulých rokov	290235	293503	298301	298226
VH účtovného obdobia	3269	4799	4149	4011
Závazky	213269	250445	282743	274076
Dlhodobé záväzky	7585	5261	53992	85054
Krátkodobé záväzky	95753	223345	219376	187147
Krátkodobé rezervy	0	0	0	0

	2020	2021	2022	2023
Tržby z predaja výrobkov a služieb	481428	636578	705899	706628
Tržby z predaja tovaru	0	0	0	0
Ostatné prevádzkové výnosy	19920	5850	4393	2909
Výnosy z fin. činnosti	3	0	0	3
Výnosy celkom	501351	652428	710292	709540

	2020	2021	2022	2023
Výkonová spotreba	138058	197496	167976	147792
Služby	62368	105660	134858	88744
Osobné náklady	220518	264877	307237	353689
Odpisy a opravné položky k DNM a DHM	67354	71077	87467	101129
Ostatné prevádzkové náklady	554	429	914	4494
Nákladové úroky	4830	3625	3510	2773
Ostatné finančné náklady	969	1276	1081	1054
Daň z príjmov	481	405	377	2257
Náklady celkom	497601	647224	705766	703272